

Es

5

Neonatoloji Bilim Dalında Teknoloji Sevgi ve İnsanlık Uygulamasına Araçtır *

M. Arif AKŞİT**

*Uluslararası Bildirgelerde geçen eğitim hakkı değil, öğrencinin sevdiği şekilde hakkın verilmesi konusu irdelenecektir.

** Uzman Dr. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Neonatoloji/Yenidoğan ve Pediatrik Genetik, emekli, Eskişehir

Ooooo

Her insanın bir yaşantısı vardır. Doğar ve ölür, arada geçen sürede varlık olarak, başarı ister, ancak bu başarı kendisi tarafından, çalışarak eser ve değer üreterek yapması ile olası, kendi eli ile yapmalıdır.

Burada sevgi ve insanlık ile, etik ilkelerde, iyilik ve güzellik olmasını ister. Bu bir isteğin ötesi, yaşam gayesi olmaktadır.

Bu makalede bu kavramlar irdelenmektedir.

Yaşam Hakkı bir insanın varlığı için gereklidir, ki bu bedensel yapısı için şarttır. Ancak duygusal açıdan ruhsal ve sosyal yapısı da önemlidir, onu oluşturan bir boyuttur. Bunların oluşumu için yapı taşı eğitim denir, ama eğitim sevgi yapısı ile isteyerek, arzu ederek, insanlıkta olma ile oluşur. Medeniyet zamanla değişir ama insanın bu yapısı yaratılış olarak aynıdır, değişmez.

İnanarak, hayır, barışa yönelik, iyilik ve güzellikte olmak, bilerek yapmak, sevgi ve insanlığı bütünleştirme ile olasıdır.

Bu konular bu Makalede irdelenmektedir.

Özet

Neonatoloji Bilim Dalında Teknoloji Sevgi ve İnsanlık Uygulamasına Araçtır

Amaç: Öğrenciler için, eğitimde verilmesi gerekenler; amaç, hedef, yöntem, araç-gereç, ısınma, giriş, işleniş, özet, değerlendirme, eğitici notları ile bir konu işlenmesi önerilmektedir.

Dayanaklar/Kaynaklar: Mesleki Beceriler Kazandırma Kursları ve hekimlerin uygulamaları öğrenmesi, Sağlık Bakanlığı yaklaşımı ile birlikte, bir Birey Hakkı olarak öne çıkmaktadır.

Genel Yaklaşım: Mesleki Beceriler, uygulamayı öğretene, beceri kazandıran rehberdir. Bu açıdan, uygulama hekimlikte mesleğin kritik boyutu olduğu için, önemlidir.

Sonuç: Eğiticinin bir mesleği öğrenmesi ötesinde, yapması, beceri kazanması, yetki ve yeterli olması önemlidir. Bu açıdan Mesleki Beceriler en önemli boyut olmaktadır.

Yorum: Sağlık sektöründe, uygulama bizzat hekim ve ekibi tarafından yapıldığı dikkate alınınca, Tıp Eğitiminde de bunların aşamalı olarak öğrenilmesi önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Mesleki Beceriler Kursları, Neonatoloji Uygulamaları

Outline

The Technology in Neonatology for the application of love at Humanity, is guideline for the educated student information

AIM: At the education, the students, as they are planted to take, aim, purpose to reach, method, teaching equipment's, preparation for the lecture, introduction, performing the application, summary, evaluation, educational notes are in consideration for educational purpose.

Grounding Aspects: Medical Proficiency Education, and the application at medical science, as an educational guide, for the civil Rights for the educational state, under the Ministry of Health supervisory aspects.

Introduction: The Medical application, for making medical procedures, as learning, contributing and gaining the experiences. The learning of medical applications is just to have as an educational right of a physician.

Notions: Educated person, student, among to educating, leaning how to perform the process, be an experienced person, efficient and effected, satisfactorily be expert position, has right to get.

Medical profession is most important for to be a physician.

Conclusion: At health application, directly performed from physician, and with the medical team, so, the experience must be gained during the medical education period.

Key Words: Medical Profession Courses, Neonatology and applications

Giriş

Bu Makalede Teknoloji, Sevgi ve İnsanlık boyutu işlenecektir.

Bir bilimsel uygulamada, teknoloji yapılan işlevi tanımlamaktadır. Teknoloji temsil açısından uçaklar ile açıklama yapılacaktır. Örneğin:

- 1) 1.0-Yapısı Birinci Dünya Savaşı örnek gösterilebilir. Pervane döndürebilen bir yapı ile model uçaklar ile uçan yapı, tahtadan, bezden kaplama ile oluşmakta, sıklıkla muhaberat be bilgi edinmek amacı ile oluşmuştur. Türkiye bu aşamada fabrikalar ile imal etmeye başlayınca, dışa satım ve teknoloji transferi yapmadığı için daha sonra traktör yapan fabrikalara dönüştürülmüştür.

Kara sapan, silah ve makineleşme boyutudur. Bunun devlet değil, tüm halkın kullanması, onların alması ve yapılanması hedef olmuştur.

Ekonomi yönetim biçimi ile ilgili olduğundan, bu dönemde lider, hükmeden ne derse o olmakta, itiraz bile kabul edilememektedir. Lidere özgü yönetim vardır.

NEONATOLOJİ açısından, doğumların evde ve tıbbi yapı olmadan, sadece ebe değil, bir sistem oluşturulması ve belirli sağlık yapısına alınmasıdır. Geleneksel ebeler görevdedir. Ebeler de artık 4 yıllık eğitim ve beceri kazanması, diploma alması hedeflenmiştir.

- 2) 2.0-İkinci Dünya Savaşında bomba atabilen, savaşta etkin rol oynayan olmuştur. Bu yol ile, havaya hâkim olan savaşı kazanmıştır. Atatürk bu sözü “İstikbal göklerde” çok ince ifade etmiştir.

Teknoloji artık, hızlı yapılanma, traktör ile yaklaşım, daha az enerji ile daha fazla boyutun oluşturulmasıdır.

Ekonomi bir grup, genellikle demokratik seçilenler tarafından oluşmuştur. Burada kamu vicdanı, ortak akıl gerekçesi ile yaklaşımlar yapılmıştır, birey hakkı değil, kamu hakkı üstündür, devletçilik yönetim tarzıdır.

NEONATOLOJİ ilk defa ısıtan odalar, sonra ısıtıcı küvözler oluşmaya başlamıştır. Hipotermi sorunu büyük oranda çözülmüştür. Ancak, her doğuma Pediatriyen çağırılırsa girmektedir. Canlandırma yapılanların hemen tümü engelli olmaktadır, çünkü geliş zamanı, ekip yan odada bil olsa 2-5 dakika almaktadır. Uzmanlaşma değil, genel yaklaşım yapılmaktadır. Lider hocadır, ne derse yapılacaktır yapısı vardır.

- 3) 3.0-Zamanımızdaki uçakların yapısıdır. Hızlı jet temel yapı olmuştur. Bu şekilde onları vuracak silahlar roket ve hızlı, süpersonik olmasını gerekli kılmıştır. Vietnam savaşında rol oynamıştır. Artık pilotların öne çıktığı, özel yetişmesi gündeme gelmiştir

NEONATOLOJİ boyutunda artık inkübatörde müdahale imkânı olmuştur. Prematürelere yaklaşım için eğitilmesi, özel bilimsel yetişmesi öngörülmüştür. Bilim Dalı aşaması daha sonra olmuştur. Her doğuma girilmesi söz konusu olmuştur, sorunlu olanlarda girmek zorunluluk taşımıştır.

Yazar öğrenciliğinden itibaren her doğuma girmiş, malzeme özel olmadığı için, serum setlerinden hazırlamış, aspiratör, özel mayi setinden ağızla yapılmıştır. Birçok arkadaş, asistan benim girmemi istemiş ve yüzlerce bebeğe canlandırma yapılmıştır. Hoca son kararı verir denilmiştir. Uymadım, çatışmaya girmeden, bilimsel açıklama ile karşı yaklaşım vaz geçilmiştir.

- 4) 4.0-Şimdiki savaş uçakları olup, altlarında bomba olması nedeniyle ve yapıları açısından radara yakalanabilmektedir. Bu değişim yapılması söz konusu edilmiştir.

NEONATOLOJİ olarak artık monitör ve izleme olanağı elektronik olarak yapılanma başlamıştır. Bu teknolojiyi kullanmak için sertifikasyon ve bilim dalı olmasına neden olmuş, olmayanın kullanması arzu edilmemektedir. Her yenidoğan ile ilgilenen, doğuma girenlerin sertifikasyon eğitiminden geçmesi gerekmiştir. Anestezi, Kadın-Doğum ve elbette Çocuk Hekimleri bu kapsamda olmuştur. Hasta patron olmuş, hasta ne derse ona göre yaklaşım öngörülmüştür. Hoca yöneticilikten eğitici boyutuna gelmiştir.

- 5) 4.5-Teknoloji ile yeni yaklaşım ile uyum gerekmiştir.

Bilişim çağına geçmek, kodlama boyutunda kalmaktadır. İşlevsel olarak irdeleme değil, sadece veri olarak gelmekte, belirli düşük, yüksek verisi sunulmaktadır. Ancak bireye göre yorum yapmamaktadır.

6) 5.0-Bilişim boyutunu, birlikte olması, otonom karar verme boyutu oluşmuştur.

NEONATOLOJİ yapısında kalp atımına göre otomatik ayarlanan dopamin dozu, gerekirse dobutamin dozu eklenmesi yapılacaktır. Bunun kurgusal olarak, bireye özgü programı ayarlayan hekim ve Yoğun Bakım Ünite ekibi olacaktır. Artık bilişim konusunda eğitilmeli, sebep, sonuç bağlantısını bilimsel, hasta yapısında kurulması ve buna göre uygulanma gereklidir. Eğitim bu yapıya dönüştürülmelidir.

Teknolojiyi kullanan insandır, insan yapısı bu açıdan öne çıkmakta, buna göre oluşmalıdır.

Bunun eğitim ile sağlanması yanında, insanın isteyerek yapması için sevgi oluşturulması, insanlık boyutu ile kullanılması önemli olmuştur.

Savaşta Türk askeri gerekirse, silah çekene ateş etmiş, Anzaklarla Gelibolu bir kan kardeşliği oluşturmuş, yaralılarını toplamış, bakmış, su vermiştir. Yakın savaşta da kaçmamış, süngü ile göğüs, göğse savaşmıştır. Makineli tüfek ile sorun çözülemeyeceğini göstermiştir.

Zamanımızda da halka, topluma bomba ile öldürmek değil, ateş açana, tek, tek vurmuş ve sonuçta Kuzey Afrika'da 60 bin kişi eğitilmiş ve donatılmış ama ateş eden 3500 kişi olup, gerisi katılmış, karşısını düşman bilmiştir.

Parmak tetiğe basmadan önce, düşünür, hak ediyor mu diye bakar, öyle basar. Bir polis eğitiminde, önce ihtar edecek, sonra havaya, eğer karşı ateş ederse kişiye hedef alır. Amerika'da ise vurur, tek kurşun değil, tümünü bireye ölse bile sıkar. Fark buradadır.

NEONATOLOJİ yaklaşımında ekonomik değilse, uzun süreç alacak ise, bir hafta da ventilatörden kurtulmuyorsa ötenazi kararı olarak sonlandırılır, istatistik içinde rakam alınmaz, dışlanır.

Sevgi boyutu insanlık ve barışa yönelik, iyilik ve güzellik yapısında olmaları önemlidir.

Teknoloji

Teknoloji sevgi temelinde, insana mutluluk veren, huzur oluşturan olmalıdır. Bunun gelişimi değil, bunun işlevsel kullanımı temel alınmalıdır.

Kaynaklar incelendiğinde görülecek olan yapısal yaklaşım olduğu için, bu konuya sevgi ve insanlığın eklenmesi gerekli görülmüştür.

Birçok fakir insanlar sosyal etkinlik için en son model araba ile gezmesi ile bir etkinlik kurmak isterler. Ama sosyal statü dışında da yorum farklı olmaktadır.

- Bir müteahhit bir projeyi alabilmek için, süper pahalı araba ile gelirse, ondan arabayı alır, borcumuzu tahsil ederiz diyerek bir algı oluşur.
- Doğramacı'dan bizzat öğrendiğim üzere, Doğramacı, Amerika'dan Hacettepe gelişimi için kredi aldı, zorluk çıkarılmadı. Arabası BelAir marka araba ile arka koltukta ve emniyette olarak geliyor. Yukarıdan inceleniyor ve başkan ben de bu marka arabayı tercih ediyorum demiş. Bir kredi açılması, bireye yapıldığı, en iyi otellerde kalması, sağlığına dikkate etmesi, sigara ve içki kullanmaması temel alınmaktadır. Ayrıca

Estudam-yenidogan

zenginliği paylaşan, kendi menfaati değil, birey ve topluma yaptırım yapması bir CV olarak değerlendirilmiştir.

- Rektör iken, Amerika'dan Hazine'den çıkan 1 artı 5 ve sonra başarılırsa 30 milyar dolar geleceği bizzat Sefirden makamıma gelip söylenmiştir. Bu yukarıdaki gerekçeler ise diğer personel tarafından söylenmiş, uyduğumu bildiklerini de belirtmişlerdir.

Direksiyonu verdiğiniz kişi, insanlıkta olmalı, sevgi ile yaklaşmalı, teknolojiyi de bilerek, eğitilmiş ve amaç etik ilkelerde, iyilik ve barışa yönelik kullanması ile kullanmasına müsaade edilmelidir.

Technology: Wikipedia¹

Technology is the application of [knowledge](#) for achieving practical [goals](#) in a [reproducible](#) way.^[1] The word *technology* can also mean the products resulting from such efforts,^{[2]:117[3]} including both tangible [tools](#) such as [utensils](#) or [machines](#), and intangible ones such as [software](#). Technology plays a critical role in [science](#), [engineering](#), and [everyday life](#).

Technological advancements have led to significant changes in [society](#). The earliest known technology is the [stone tool](#), used during [prehistoric times](#), followed by the [control of fire](#), which contributed to the [growth](#) of the [human brain](#) and the development of [language](#) during the [Ice Age](#). The invention of the [wheel](#) in the [Bronze Age](#) allowed greater travel and the creation of more complex [machines](#). More recent technological inventions, including the [printing press](#), [telephone](#), and the [Internet](#), have lowered barriers to [communication](#) and ushered in the [knowledge economy](#).

While technology contributes to [economic development](#) and improve human [prosperity](#), it can also have negative impacts like [pollution](#) or [resource depletion](#), or may cause social harms like [technological unemployment](#) resulting from [automation](#). As a result, there are ongoing philosophical and political debates about the role and use of technology, the [ethics of technology](#), and ways to mitigate potential downsides.

Yorum

Bilginin bir uygulama için ürün, eser oluşturma çabası olarak teknolojiyi tanımlamaktadır. Bilimin günlük yaşamda konforu olması beklenir.

Tarihsel bir gelişim gösterdiği gözlenmektedir. Ancak ekonomi boyutu genellikle önemli yer alır. Ekonomi: 1) Etkin, 2) Verimli, 3) Bulunabilir, 4) Memnuniyet verilmesi ile irdelenmektedir.

Örnek olarak: 1970 arabaların benzin sarfiyatı 20-25 Litre/100 km idi, Ankara'ya giderken mutlaka benzin almak gerekli idi. 2,500 Km yağ ve avans ayarı, 5,000 Km buji değişmesi gerekli oluyordu. 54HP olması ile şimdi 160HP olması ve 4,8Litre/100 km mazot yanında 50,000 Km bakım gerektirmemek olgudur. Elektrikli olması ile farklı bir yaşam olacaktır. Ama sonuçta bir direksiyon 4 tekerlek olarak görmek basitleştirmek olmaktadır.

Etymology

Technology is a term dating back to the [early 17th century](#) that meant 'systematic treatment' (from [Greek](#) Τεχνολογία, from τέχνη 'art, craft' and -λογία, 'study, knowledge').^{[4][5]} It is predated in use by the [Ancient Greek](#) τέχνη, used to mean 'knowledge of how to make things', which encompassed activities like [architecture](#).^[6]

Starting in the 19th century, continental Europeans started using the terms *Technik* ([German](#)) or *technique* ([French](#)) to refer to a 'way of doing', which included all technical arts, such as dancing, navigation, or printing, whether or not they required tools or instruments.^{[2]:114–115} At the time, *Technologie* ([German](#) and [French](#)) referred either to the academic discipline studying the "methods of arts and crafts", or to the political discipline "intended to legislate on the functions of the arts and crafts."^{[2]:117} Since the distinction between *Technik* and *Technologie* is absent in English, both were translated as *technology*. The

Estudam-yenidogan

term was previously uncommon in English and mostly referred to the academic discipline, as in the [Massachusetts Institute of Technology](#).^[7]

In the 20th century, as a result of [scientific progress](#) and the [Second Industrial Revolution](#), *technology* stopped being considered a distinct academic discipline and took on its current-day meaning: the systemic use of knowledge to practical ends.^{[2]:119}

Yorum

Bilginin pratik amaçla kullanmak üzere, ikinci endüstriyel devrimi denilmektedir.

Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde bir veri, Fizyo-patolojik açıdan her bebeğe göre yapılır, bilgi sorgulanır, teknoloji hedefe yönelik kullanılmalıdır.

Siyanız varsa oksijen verme değil, PEEP ve PIP basınç ile akciğerin ventilasyonu ile oda oksijeni ile yeterlilik sağlanmaya çalışılmaktadır.

History

Prehistoric

Tools were initially developed by [hominids](#) through observation and [trial and error](#).^[8] Around 2 [Mya](#) (million years ago), they learned to make the first stone tools by hammering flakes off a pebble, forming a sharp [hand axe](#).^[9] This practice was refined 75 kya (thousand years ago) into [pressure flaking](#), enabling much finer work.^[10] The [discovery of fire](#) was described by [Charles Darwin](#) as "possibly the greatest ever made by man".^[11] Archeological, dietary, and social evidence point to "continuous [human] fire-use" at least 1.5 Mya.^[12] Fire, fueled with [wood](#) and [charcoal](#), allowed early humans to cook their food to increase its digestibility, improving its nutrient value and broadening the number of foods that could be eaten.^[13] The [cooking hypothesis](#) proposes that the ability to cook promoted an increase in hominid [brain size](#), though some researchers find the evidence inconclusive.^[14] Archeological evidence of [hearths](#) was dated to 790 kya; researchers believe this is likely to have intensified human [socialization](#) and may have contributed to the emergence of [language](#).^{[15][16]}

Other technological advances made during the Paleolithic era include [clothing](#) and shelter.^[17] No consensus exists on the approximate time of adoption of either technology, but archeologists have found archeological evidence of clothing 90-120 kya^[18] and shelter 450 kya.^[17] As the Paleolithic era progressed, dwellings became more sophisticated and more elaborate; as early as 380 kya, humans were constructing temporary wood huts.^{[19][20]} Clothing, adapted from the fur and hides of hunted animals, helped humanity expand into colder regions; humans began to [migrate](#) out of Africa around 200 kya, initially moving to [Eurasia](#).^{[21][22][23]}

Neolithic

The [Neolithic Revolution](#) (or *First Agricultural Revolution*) brought about an acceleration of technological innovation, and a consequent increase in social complexity.^[24] The invention of the polished [stone axe](#) was a major advance that allowed large-scale [forest clearance](#) and farming.^[25] This use of polished stone axes increased greatly in the Neolithic but was originally used in the preceding [Mesolithic](#) in some areas such as [Ireland](#).^[26] [Agriculture](#) fed larger populations, and the transition to [sedentism](#) allowed for the simultaneous raising of more children, as infants no longer needed to be carried around by [nomads](#). Additionally, children could contribute labor to the raising of crops more readily than they could participate in [hunter-gatherer](#) activities.^{[27][28]}

With this increase in population and availability of labor came an increase in [labor specialization](#).^[29] What triggered the progression from early Neolithic villages to the first cities, such as [Uruk](#), and the first civilizations, such as [Sumer](#), is not specifically known; however, the emergence of increasingly [hierarchical](#) social structures and specialized labor, of trade and war amongst adjacent cultures, and the need for collective action to overcome environmental challenges such as [irrigation](#), are all thought to have played a role.^[30]

Continuing improvements led to the [furnace](#) and [bellows](#) and provided, for the first time, the ability to [smelt](#) and [forge gold](#), [copper](#), [silver](#), and [lead](#) – native metals found in relatively pure form in nature.^[31] The advantages of copper tools over stone, bone and wooden tools were quickly apparent to early humans, and native copper was probably used from near the beginning of [Neolithic](#) times (about 10 ka).^[32] Native copper does not naturally occur in large amounts, but copper ores are quite common and some of them produce metal

Estudam-yenidogan

easily when burned in wood or charcoal fires. Eventually, the working of metals led to the discovery of [alloys](#) such as [bronze](#) and [brass](#) (about 4,000 BCE). The first use of iron alloys such as [steel](#) dates to around 1,800 BCE.^{[33][34]}

Ancient

After harnessing fire, humans discovered other forms of energy. The earliest known use of wind power is the [sailing ship](#); the earliest record of a ship under sail is that of a Nile boat dating to around 7,000 BCE.^[35] From prehistoric times, Egyptians likely used the power of the annual [flooding of the Nile](#) to irrigate their lands, gradually learning to regulate much of it through purposely built irrigation channels and "catch" basins.^[36] The ancient [Sumerians](#) in [Mesopotamia](#) used a complex system of canals and levees to divert water from the [Tigris](#) and [Euphrates](#) rivers for irrigation.^[37]

Archaeologists estimate that the [wheel](#) was invented independently and concurrently in Mesopotamia (in present-day [Iraq](#)), the Northern Caucasus ([Maykop culture](#)), and Central Europe.^[38] Time estimates range from 5,500 to 3,000 BCE with most experts putting it closer to 4,000 BCE.^[39] The oldest artifacts with drawings depicting wheeled carts date from about 3,500 BCE.^[40] More recently, the oldest-known wooden wheel in the world was found in the [Ljubljana Marsh](#) of Slovenia.^[41]

The invention of the wheel revolutionized trade and war. It did not take long to discover that wheeled wagons could be used to carry heavy loads. The ancient Sumerians used a [potter's wheel](#) and may have invented it.^[42] A stone pottery wheel found in the city-state of [Ur](#) dates to around 3,429 BCE,^[43] and even older fragments of wheel-thrown pottery have been found in the same area.^[43] Fast (rotary) potters' wheels enabled early [mass production](#) of pottery, but it was the use of the wheel as a transformer of energy (through [water wheels](#), windmills, and even treadmills) that revolutionized the application of nonhuman power sources. The first two-wheeled carts were derived from [travois](#)^[44] and were first used in Mesopotamia and [Iran](#) in around 3,000 BCE.^[44]

The oldest known constructed roadways are the stone-paved streets of the city-state of Ur, dating to circa 4,000 BCE,^[45] and timber roads leading through the swamps of [Glastonbury, England](#), dating to around the same period.^[45] The first long-distance road, which came into use around 3,500 BCE,^[45] spanned 2,400 km from the [Persian Gulf](#) to the [Mediterranean Sea](#),^[45] but was not paved and was only partially maintained.^[45] In around 2,000 BCE, the [Minoans](#) on the Greek island of [Crete](#) built a 50 km road leading from the palace of [Gortyn](#) on the south side of the island, through the mountains, to the palace of [Knossos](#) on the north side of the island.^[45] Unlike the earlier road, the Minoan road was completely paved.^[45]

Ancient Minoan private homes had [running water](#).^[47] A bathtub virtually identical to modern ones was unearthed at the Palace of Knossos.^{[47][48]} Several Minoan private homes also had [toilets](#), which could be flushed by pouring water down the drain.^[47] The ancient Romans had many public flush toilets,^[48] which emptied into an extensive [sewage system](#).^[48] The primary sewer in Rome was the [Cloaca Maxima](#),^[48] construction began on it in the sixth century BCE and it is still in use today.^[48]

The ancient Romans also had a complex system of [aqueducts](#),^[46] which were used to transport water across long distances.^[46] The first [Roman aqueduct](#) was built in 312 BCE.^[46] The eleventh and final ancient Roman aqueduct was built in 226 CE.^[46] Put together, the Roman aqueducts extended over 450 km,^[46] but less than 70 km of this was above ground and supported by arches.^[46]

Pre-modern

Innovations continued through the [Middle Ages](#) with the introduction of [silk](#) production (in Asia and later Europe), the [horse collar](#), and [horseshoes](#). [Simple machines](#) (such as the [lever](#), the [screw](#), and the [pulley](#)) were combined into more complicated tools, such as the [wheelbarrow](#), [windmills](#), and [clocks](#).^[49] A system of [universities](#) developed and spread scientific ideas and practices, including [Oxford](#) and [Cambridge](#).^[50]

The [Renaissance](#) era produced many innovations, including the introduction of the [movable type printing press](#) to Europe, which facilitated the communication of knowledge. Technology became increasingly influenced by [science](#), beginning a cycle of mutual advancement.^[51]

Modern

Starting in the United Kingdom in the 18th century, the discovery of [steam power](#) set off the [Industrial Revolution](#), which saw wide-ranging technological discoveries, particularly in the areas of [agriculture](#), [manufacturing](#), [mining](#), [metallurgy](#), and [transport](#), and the widespread application of the [factory system](#).^[52] This was followed a century later by the [Second Industrial Revolution](#) which led to rapid scientific

Estudam-yenidogan

discovery, standardization, and mass production. New technologies were developed, including [sewage systems](#), [electricity](#), [light bulbs](#), [electric motors](#), [railroads](#), [automobiles](#), and [airplanes](#). These technological advances led to significant developments in [medicine](#), [chemistry](#), [physics](#), and [engineering](#).^[53] They were accompanied by consequential social change, with the introduction of [skyscrapers](#) accompanied by rapid [urbanization](#).^[54] Communication improved with the invention of the [telegraph](#), the [telephone](#), the [radio](#), and [television](#).^[55]

The 20th century brought a host of innovations. In [physics](#), the discovery of [nuclear fission](#) in the [Atomic Age](#) led to both [nuclear weapons](#) and [nuclear power](#). [Computers](#) were invented and later shifted from [analog](#) to digital in the [Digital Revolution](#). [Information technology](#), particularly [optical fiber](#) and [optical amplifiers](#) led to the birth of the [Internet](#), which ushered in the [Information Age](#). The [Space Age](#) began with the launch of [Sputnik 1](#) in 1957, and later the launch of [crewed missions](#) to the moon in the 1960s. Organized efforts to [search for extraterrestrial intelligence](#) have used [radio telescopes](#) to detect signs of technology use, or [technosignatures](#), given off by alien civilizations. In medicine, new technologies were developed for diagnosis ([CT](#), [PET](#), and [MRI](#) scanning), treatment (like the [dialysis machine](#), [defibrillator](#), [pacemaker](#), and a wide array of new [pharmaceutical drugs](#)), and research (like [interferon](#) cloning and [DNA microarrays](#)).^[56]

Complex [manufacturing](#) and [construction](#) techniques and organizations are needed to make and maintain more modern technologies, and entire [industries](#) have arisen to develop succeeding generations of increasingly more complex tools. Modern technology increasingly relies on training and education – their designers, builders, maintainers, and users often require sophisticated general and specific training.^[57] Moreover, these technologies have become so complex that entire fields have developed to support them, including [engineering](#), [medicine](#), and [computer science](#); and other fields have become more complex, such as [construction](#), [transportation](#), and [architecture](#).

Yorum

Tarihsel boyut, endüstri belirli kesime hizmet boyutundadır. Toplum üst, orta ve alt sınıfa ayrı ulaşmaktadır. Zamanımızda ise her bireye eşit ulaşması amaçlanmaktadır. Örneğin araba alırken sadece modeller değişmektedir.

Bazı kişiler sosyal sınıfı yükseltmek için ekonomik olmayan pahalı araba almaları onları temelde üst sınıfa taşımaz, sadece onu kullanmaya çalışırlar. Üst sınıf için sadece ekonomik değil, diğer boyutlarda gereklidir.

Impact

Technological change is the largest cause of long-term economic growth.^{[58][59]} Throughout human history, energy production was the main constraint on [economic development](#), and new technologies allowed humans to significantly increase the amount of available energy. First came fire, which made edible a wider variety of foods, and made it less physically demanding to digest them. Fire also enabled [smelting](#), and the use of [tin](#), [copper](#), and [iron](#) tools, used for hunting or [tradesmanship](#). Then came the agricultural revolution: humans no longer needed to [hunt or gather](#) to survive, and began to settle in towns and cities, forming more complex societies, with [militaries](#) and more organized forms of [religion](#).^[60]

Technologies have contributed to human welfare through increased prosperity, improved comfort and quality of life, and [medical progress](#), but they can also disrupt existing social hierarchies, cause [pollution](#), and harm individuals or groups.

Recent years have brought about a rise in [social media](#)'s cultural prominence, with potential repercussions on democracy, and economic and social life. Early on, the internet was seen as a "liberation technology" that would democratize knowledge, improve access to education, and promote democracy. Modern research has turned to investigate the internet's downsides, including disinformation, polarization, hate speech, and propaganda.^[61] Since the 1970s, technology's impact on the environment has been criticized, leading to a surge in investment in [solar](#), [wind](#), and other forms of [clean energy](#).

Yorum

Kirlilik yapmayan bir yöntem ile, toplumun kalkınması hedeflenmektedir.

Estudam-yenidogan

Kalkınma için Devlet belirli zümreye çok ekonomik sermaye verir ve onların gelişimini sağlarlar. Bankalar zarara girerler ve bu hizmet gideri diye devlet karşılar. Her bireye imkân sağlamak, kalkınmayı temele yaymak, gelişimi zorlasa bile toplum tümünden kalkınmayı sağlamaktadır.

Social

Jobs

Since the invention of the wheel, technologies have helped increase humans' economic output. Past automation has both substituted and complemented labor; machines replaced humans at some lower-paying jobs (for example in agriculture), but this was compensated by the creation of new, higher-paying jobs.^[62] Studies have found that computers did not create significant net [technological unemployment](#).^[63] Due to [artificial intelligence](#) being far more capable than computers, and still being in its infancy, it is not known whether it will follow the same trend; the question has been debated at length among economists and policymakers. A 2017 survey found no clear consensus among economists on whether AI would increase long-term unemployment.^[64] According to the [World Economic Forum's](#) "The Future of Jobs Report 2020", AI is predicted to replace 85 million jobs worldwide, and create 97 million new jobs by 2025.^{[65][66]} From 1990 to 2007, a study in the U.S by MIT economist [Daron Acemoglu](#) showed that an addition of one robot for every 1,000 workers decreased the [employment-to-population ratio](#) by 0.2%, or about 3.3 workers, and lowered wages by 0.42%.^{[67][68]} Concerns about technology replacing human labor however are long-lasting. As US president [Lyndon Johnson](#) said in 1964, "Technology is creating both new opportunities and new obligations for us, opportunity for greater productivity and progress; obligation to be sure that no workingman, no family must pay an unjust price for progress." upon signing the National Commission on Technology, Automation, and Economic Progress bill.^{[69][70][71][72][73]}

Yorum

Kültürel yapı olarak Yüksek Teknoloji Kültüründe, belirli bir grubun tüm Evrenin hakimi olması boyutudur.

Ekonomi ve teknoloji bu amaçla hizmet oluşturulmaktadır.

Security

With the growing reliance of technology, there have been security and privacy concerns along with it. Billions of people use different online payment methods, such as [WeChat Pay](#), [PayPal](#), [Alipay](#), and much more to help transfer money. Although security measures are placed, some criminals are able to bypass them.^[74] In March 2022, North Korea used [Blender.io](#), a [mixer](#) which helped them to hide their cryptocurrency exchanges, to launder over \$20.5 million in cryptocurrency, from [Axie Infinity](#), and steal over \$600 million worth of cryptocurrency from the games owner. Because of this, the U.S. Treasury Department sanctioned Blender.io, which marked the first time it has taken action against a mixer, to try and crack down on North Korean hackers.^{[75][76]} The privacy of cryptocurrency has been debated. Although many customers like the privacy of cryptocurrency, many also argue that it needs more transparency and stability.^[74]

Yorum

Yüksek Teknoloji Kültürü bir kazanç peşinde olduğu için, mutlaka bir güvenlik adı altında hakimiyetini pekiştirmek isterler.

Bazı terör unsurlarını da kullandıkları zamanımızda gözlenmektedir.

Philosophy

Philosophy of technology is a branch of [philosophy](#) that studies the "practice of designing and creating artifacts", and the "nature of the things so created."^[77] It emerged as a discipline over the past two centuries, and has grown "considerably" since the 1970s.^[78] The *humanities philosophy of technology* is concerned with the "meaning of technology for, and its impact on, society and culture".^[77]

Estudam-yenidogan

Initially, technology was seen as an extension of the human organism that replicated or amplified bodily and mental faculties.^[79] [Marx](#) framed it as a tool used by capitalists to oppress the proletariat, but believed that technology would be a fundamentally liberating force once it was "freed from societal deformations". Second-wave philosophers like Ortega later shifted their focus from economics and politics to "daily life and living in a techno-material culture," arguing that technology could oppress "even the members of the bourgeoisie who were its ostensible masters and possessors." Third-stage philosophers like [Don Ihde](#) and [Albert Borgmann](#) represent a turn toward de-generalization and empiricism, and considered how humans can learn to live with technology.^{[78][page needed]}

Early scholarship on technology was split between two arguments: [technological determinism](#), and [social construction](#). Technological determinism is the idea that technologies cause unavoidable social changes.^{[80]:95} It usually encompasses a related argument, technological autonomy, which asserts that technological progress follows a natural progression and cannot be prevented.^[81] Social constructivists^[who?] argue that technologies follow no natural progression, and are shaped by cultural values, laws, politics, and economic incentives. Modern scholarship has shifted towards an analysis of [sociotechnical systems](#), "assemblages of things, people, practices, and meanings", looking at the value judgments that shape technology.^{[80][page needed]} Cultural critic [Neil Postman](#) distinguished tool-using societies from technological societies and from what he called "technopolies," societies that are dominated by an ideology of technological and scientific progress to the detriment of other cultural practices, values, and world views.^[82] [Herbert Marcuse](#) and [John Zerzan](#) suggest that technological society will inevitably deprive us of our freedom and psychological health.^[83]

Yorum

Her yaklaşım kendi felsefesini oluşturmaktadır. Kominizim, serbest ekonomi gibi, farklı boyutlar etkinleştirilmeye çalışılmıştır.

Ülkemizde ihtiyarlar heyeti, imece gibi yaklaşımlar tam komünist uygulamalar olsa da bu felsefe içinde değil, rutin kültürel uygulamadır.

Ethics

The *ethics of technology* is an interdisciplinary subfield of [ethics](#) that analyzes technology's ethical implications and explores ways to mitigate the potential negative impacts of new technologies. There is a broad range of ethical issues revolving around technology, from specific areas of focus affecting professionals working with technology to broader social, ethical, and legal issues concerning the role of technology in society and everyday life.^[84]

Prominent debates have surrounded [genetically modified organisms](#), the use of robotic soldiers, [algorithmic bias](#), and the issue of [aligning AI](#) behavior with human values^[85]

Technology ethics encompasses several key fields. [Bioethics](#) looks at ethical issues surrounding biotechnologies and modern medicine, including cloning, human genetic engineering, and stem cell research. [Computer ethics](#) focuses on issues related to computing. [Cyberethics](#) explores internet-related issues like [intellectual property rights](#), [privacy](#), and [censorship](#). [Nanoethics](#) examines issues surrounding the alteration of matter at the atomic and molecular level in various disciplines including computer science, engineering, and biology. And [engineering ethics](#) deals with the professional standards of engineers, including [software engineers](#) and their moral responsibilities to the public.^[86]

A wide branch of technology ethics is concerned with the [ethics of artificial intelligence](#): it includes [robot ethics](#), which deals with ethical issues involved in the design, construction, use, and treatment of robots,^[87] as well as [machine ethics](#), which is concerned with ensuring the ethical behavior of [artificial intelligent agents](#).^[88] Within the field of AI ethics, significant yet-unsolved research problems include [AI alignment](#) (ensuring that AI behaviors are aligned with their creators' intended goals and interests) and the reduction of [algorithmic bias](#). Some researchers have warned against the hypothetical risk of an [AI takeover](#), and have advocated for the use of [AI capability control](#) in addition to AI alignment methods.

Other fields of ethics have had to contend with technology-related issues, including [military ethics](#), [media ethics](#), and [educational ethics](#).

Estudam-yenidogan

Yorum

Doğru nedir boyutu, uzmanlar tarafından oluşturulmaktadır. Bu her meslek için geçerlidir. Hekimlikte araştırmalar, gönüllü boyutu, Helsinki Deklarasyonu sıklıkla kullanılmaktadır. Prematüreler için oluşturulan ve Dünya, Avrupa Kongrelerinde kabul edilen metin, Yazar tarafından oluşturduğu gözlenmelidir.

Futures studies

Futures studies is the systematic and interdisciplinary study of social and technological progress. It aims to quantitatively and qualitatively explore the range of plausible futures and to incorporate human values in the development of new technologies.^{[89]:54} More generally, futures researchers are interested in improving "the freedom and welfare of humankind".^{[89]:73} It relies on a thorough quantitative and qualitative analysis of past and present technological trends, and attempts to rigorously extrapolate them into the future.^[89] Science fiction is often used as a source of ideas.^{[89]:173} Futures research methodologies include [survey research](#), [modeling](#), [statistical analysis](#), and [computer simulations](#).^{[89]:187}

Yorum

Teknoloji 5,0 boyutu, sadece otomasyon değil, karar mercii olacak, bunun karar verme, karar alma boyutu da bizler tarafından yapılmalıdır. Burada birçok yanlış, yalancı verilerden korunmalıdır.

Existential risk

Existential risk researchers analyze risks that could lead to [human extinction](#) or civilizational collapse, and look for ways to build resilience against them.^{[90][91]} Relevant research centers include the [Cambridge Center for the Study of Existential Risk](#), and the Stanford Existential Risk Initiative.^[92] Future technologies may contribute to the risks of [artificial general intelligence](#), [biological warfare](#), [nuclear warfare](#), [nanotechnology](#), [anthropogenic climate change](#), [global warming](#), or stable global [totalitarianism](#), though technologies may also help us mitigate [asteroid impacts](#) and [gamma-ray bursts](#).^[93] In 2019 philosopher [Nick Bostrom](#) introduced the notion of a *vulnerable world*, "one in which there is some level of technological development at which civilization almost certainly gets devastated by default", citing the risks of a [pandemic](#) caused by [bioterrorists](#), or an [arms race](#) triggered by the development of novel armaments and the loss of [mutual assured destruction](#).^[94] He invites policymakers to question the assumptions that technological progress is always beneficial, that scientific openness is always preferable, or that they can afford to wait until a dangerous technology has been invented before they prepare mitigations.^[94]

Yorum

Globalleşme sonucunda, Covid-19 örneği olduğu gibi, bir anda tüm topluma yayılmaktadır. Bu açıdan malzeme eksiklikleri, maske ve ventilatör büyük boyutlara ulaşabilmektedir. Bu açıdan bazı sağlık merkezleri ani hata yığınları içinde hazırlanmalıdır. Deprem bir örneğidir, anında yüksek teknolojiye gereksinim olması, yaşama oranını belirgin arttıracaktır.

Emerging technologies

Emerging technologies are novel technologies whose development or practical applications are still largely unrealized. They include [nanotechnology](#), [biotechnology](#), [robotics](#), [3D printing](#), [blockchains](#), and [artificial intelligence](#).

In 2005, futurist [Ray Kurzweil](#) claimed the next technological revolution would rest upon advances in [genetics](#), [nanotechnology](#), and [robotics](#), with robotics being the most impactful of the three.^[95] [Genetic engineering](#) will allow far greater control over human biological nature through a process called [directed evolution](#). Some thinkers believe that this may shatter our sense of self, and have urged for renewed public debate exploring the issue more thoroughly;^[96] others fear that directed evolution could lead to eugenics or

Estudam-yenidogan

extreme social inequality. [Nanotechnology](#) will grant us the ability to manipulate matter "at the molecular and atomic scale",^[97] which could allow us to reshape ourselves and our environment in fundamental ways.^[98] Nanobots could be used within the human body to destroy cancer cells or form new body parts, blurring the line between biology and technology.^[99] Autonomous robots have undergone rapid progress, and are expected to replace humans at many dangerous tasks, including [search and rescue](#), [bomb disposal](#), [firefighting](#), and [war](#).^[100]

Estimates on the advent of [artificial general intelligence](#) vary, but half of machine learning experts surveyed in 2018 believe that AI will "accomplish every task better and more cheaply" than humans by 2063, and automate all human jobs by 2140.^[101] This expected technological unemployment has led to calls for increased emphasis on [computer science](#) education and debates about UBI. Political science experts predict that this could lead to a rise in extremism, while others see it as an opportunity to usher in a [post-scarcity economy](#).

Yorum

Gelecekte tüm işlerde bir boyut olarak, mekanik yaklaşımın, insana göre uyarlanması gereklidir. Bu açıdan sadece hekimlik değil, birçok Bilim Dalı etkin veri sağlayacaktır.

Movements

Appropriate technology

Some segments of the [1960s hippie counterculture](#) grew to dislike urban living and developed a preference for [locally autonomous](#), [sustainable](#), and [decentralized](#) technology, termed *appropriate technology*. This later influenced [hacker culture](#) and [techno-paganism](#).

Yorum

Her teknoloji kendisine özgü, bireye uygun olmalıdır. Her monitör bireye özgü olmalıdır. Bu açıdan teknoloji bireye özgü olmalıdır.

Technological utopianism

Technological utopianism refers to the belief that technological development is a [moral good](#), which can and should bring about a [utopia](#), that is, a society in which laws, governments, and social conditions serve the needs of all its citizens.^[102] Examples of techno-utopian goals include [post-scarcity economics](#), [life extension](#), [mind uploading](#), [cryonics](#), and the creation of artificial [superintelligence](#). Major techno-utopian movements include [transhumanism](#) and [singularitarianism](#).

The transhumanism movement is founded upon the "continued evolution of human life beyond its current human form" through science and technology, informed by "life-promoting principles and values."^[103] The movement gained wider popularity in the early 21st century.^[104]

Singularitarians believe that machine superintelligence will "accelerate technological progress" by orders of magnitude and "create even more intelligent entities ever faster", which may lead to a pace of societal and technological change that is "incomprehensible" to us. This *event horizon* is known as the [technological singularity](#).^[105]

Major figures of techno-utopianism include [Ray Kurzweil](#) and [Nick Bostrom](#). Techno-utopianism has attracted both praise and criticism from progressive, religious, and conservative thinkers.^[106]

Yorum

İnsanlar teknoloji ile fantezi, hayali karıştırmaktadırlar. Bu gelişim için önemlidir, ancak bilim üzere olunmalıdır.

Bilim gerçek, yaratılış üzere iken, fantezi gerçeklik üstüdür. Buna dikkat edilmeli, 5,0 boyutunda bunlar çok olacaktır.

Anti-technology backlash

Technology's central role in our lives has drawn concerns and backlash. The backlash against technology is not a uniform movement and encompasses many heterogeneous ideologies.^[107]

Estudam-yenidogan

The earliest known revolt against technology was [Luddism](#), a pushback against early automation in textile production. Automation had resulted in a need for fewer workers, a process known as [technological unemployment](#).

Between the 1970s and 1990s, American terrorist [Ted Kaczynski](#) carried out a series of bombings across America and published the [Unabomber Manifesto](#) denouncing technology's negative impacts on nature and human freedom. The essay resonated with a large part of the American public.^[108] It was partly inspired by Jacques Ellul's [The Technological Society](#).^[109]

Some subcultures, like the [off-the-grid](#) movement, advocate a withdrawal from technology and a return to nature. The [ecovillage](#) movement seeks to reestablish harmony between technology and nature.^[110]

Yorum

Teknoloji gelmesi ile birçok el ile yapılan işlerde işsiz kalacağı söylenir. Ancak bu kalifiye işçiye gereksinim olduğu için, eğitim ve beceri kazanmak, sertifikasyon ile daha etkin boyuta gelebilir.

İşsizlik geçici ama gelişim boyutundadır.

Relation to science and engineering

Engineering is the process by which technology is developed. It often requires problem-solving under strict constraints.^[111] Technological development is "action-oriented", while scientific knowledge is fundamentally explanatory.^[112] Polish philosopher [Henryk Skolimowski](#) framed it like so: "science concerns itself with what is, technology with what is to be."^{[113]:375}

The direction of [causality](#) between scientific discovery and technological innovation has been debated by scientists, philosophers and policymakers.^[114] Because innovation is often undertaken at the edge of scientific knowledge, most technologies are not derived from scientific knowledge, but instead from engineering, tinkering and chance.^{[115]:217–240} For example, in the 1940s and 1950s, when knowledge of turbulent combustion or fluid dynamics was still crude, jet engines were invented through "running the device to destruction, analyzing what broke [...] and repeating the process".^[111] Scientific explanations often follow technological developments rather than preceding them.^{[115]:217–240} Many discoveries also arose from pure chance, like the discovery of [penicillin](#) as a result of accidental lab contamination.^[116] Since the 1960s, the assumption that government funding of [basic research](#) would lead to the discovery of marketable technologies has lost credibility.^{[117][118]} Probabilist Nassim Taleb argues that national research programs that implement the notions of [serendipity](#) and [convexity](#) through frequent trial and error are more likely to lead to useful innovations than research that aims to reach specific outcomes.^{[115][119]}

Despite this, modern technology is increasingly reliant on deep, domain-specific scientific knowledge. In 1979, an average of one in three patents granted in the U.S. cited the scientific literature; by 1989, this increased to an average of one citation per patent. The average was skewed upwards by patents related to the pharmaceutical industry, chemistry, and electronics.^[120] A 2021 analysis shows that patents that are based on scientific discoveries are on average 26% more valuable than equivalent non-science-based patents.^[121]

Yorum

Teknoloji en çok endüstri ile alakalı olduğu sanılırsa da Tıp Biliminde doğrudan yaşam sağlayan bir yapıdadır.

Her teknolojik monitör ve küvöz etkin fayda sağlar.

Other animal species

The use of basic technology is also a feature of non-human animal species. Tool use was once considered a defining characteristic of the genus [Homo](#).^[122] This view was supplanted after discovering evidence of tool use among [chimpanzees](#) and other primates,^[123] [dolphins](#),^[124] and [crows](#).^{[125][126]} For example, researchers have observed wild chimpanzees using basic foraging tools, pestles, levers, using leaves as sponges, and tree bark or vines as probes to fish termites.^[127] [West African chimpanzees](#) use stone hammers and anvils for cracking nuts,^[128] as do [capuchin monkeys](#) of [Boa Vista](#), Brazil.^[129] Tool use is not the only form of animal technology use;

Estudam-yenidogan

for example, [beaver dams](#), built with wooden sticks or large stones, are a technology with "dramatic" impacts on river habitats and ecosystems.^[130]

Yorum

Teknolojinin bir görevi de çevrenin korunma ötesinde, geliştirilmesi, ilerletilmesidir.

Popular culture

The relationship of humanity with technology has been explored in science-fiction literature, for example in [Brave New World](#), [A Clockwork Orange](#), [Nineteen Eighty-Four](#), [Isaac Asimov](#)'s essays, and movies like [Minority Report](#), [Total Recall](#), [Gattaca](#), and [Inception](#). It has spawned the dystopian and futuristic [cyberpunk](#) genre, which juxtaposes futuristic technology with societal collapse, dystopia or decay.^[131] Notable cyberpunk works include [William Gibson](#)'s [Neuromancer](#) novel, and movies like [Blade Runner](#), and [The Matrix](#).

Yorum

Kültürel yapı olarak, teknoloji bizi güden olmamalıdır. Bizi robotlaştırmamalı, sevgi ve insanlık boyut bunların ters etkilerini kurtaran olmaktadır.

AFAD ve UMKE yaklaşımlarında kitaplar, resmi ve robot gibi yaklaşmasını önerirken, bizde insancıl yaklaşımı ile onların stersini almaktadır. Empati yaparak, personelin tahrip olması değil, daha güç kazanmaktadırlar.

Outline of technology, Wikipedia²

The following [outline](#) is provided as an overview of and topical guide to [technology](#): collection of tools, including machinery, modifications, arrangements and procedures used by humans. [Engineering](#) is the discipline that seeks to study and design new technology. Technologies significantly affect human as well as other animal species' ability to control and adapt to their natural environments.

Components of technology

- [Knowledge](#) – Awareness of facts or being competent
  - [Engineering](#) – Applied science
  - [Process](#) – Series of activities
  - [Science](#) – Systematic endeavor for gaining knowledge
  - [Skill](#) – Ability to carry out a task
- [Tool](#) – Object can be used to achieve a goal
  - [Weapon](#) – Implement or device used to inflict damage, harm, or kill
  - [Utensil](#) – Tool used for food preparation
  - [Equipment](#) – Items required to exercise a certain activity
  - [Invention](#) – Novel device, material or technical process
  - [Machinery](#) – Powered mechanical device
- [Structure](#) – Arrangement of interrelated elements in an object/system, or the object/system itself
  - [Building](#) – Structure, typically with a roof and walls, standing more or less permanently in one place
  - [Road](#) – Land route for travel by vehicles
  - [Bridge](#) – Structure built to span physical obstacles
  - [Canal](#) – Man-made channel for water
  - [Dam](#) – Barrier that stops or restricts the flow of surface or underground streams
  - Man-made [systems](#) – Group of interacting or interrelated entities that form a unified whole
- [Infrastructure](#) – Facilities and systems serving society
  - [Public utility](#) – Organization which maintains the infrastructure for a public service

Branches of technology

- [Aerospace](#) – flight or transport above the surface of the Earth.

Estudam-yenidogan

- [Space exploration](#) – the physical investigation of the space more than 100 km above the Earth by either crewed or uncrewed spacecraft.
- [General aviation](#)
- [Aeronautics](#)
- [Astronautics](#)
- [Aerospace engineering](#)
- [Applied physics](#) – physics which is intended for a particular technological or practical use. It is usually considered as a bridge or a connection between "pure" physics and engineering.
- [Agriculture](#) – cultivation of plants, animals, and other living organisms.
  - [Fishing](#) – activity of trying to catch fish. Fish are normally caught in the wild. Techniques for catching fish include hand gathering, spearing, netting, angling and trapping.
    - [Fisheries](#) – a fishery is an entity engaged in raising or harvesting fish which is determined by some authority to be a fishery. According to the FAO, a fishery is typically defined in terms of the "people involved, species or type of fish, area of water or seabed, method of fishing, class of boats, purpose of the activities or a combination of the foregoing features".
    - [Fishing industry](#) – industry or activity concerned with taking, culturing, processing, preserving, storing, transporting, marketing or selling fish or fish products. It is defined by the FAO as including recreational, subsistence and commercial fishing, and the harvesting, processing, and marketing sectors.
  - [Forestry](#) – art and science of tree resources, including plantations and natural stands. The main goal of forestry is to create and implement systems that allow forests to continue a sustainable provision of environmental supplies and services.
  - [Organic gardening and farming](#)
  - [Sustainable agriculture](#)
- [Communication](#) –
  - [Books](#) –
  - [Telecommunication](#) – the transfer of information at a distance, including signaling, telegraphy, telephony, telemetry, radio, television, and data communications.
    - [Radio](#) – Aural or encoded telecommunications.
    - [Internet](#) – the global system of interconnected computer networks that use the standard Internet Protocol Suite (TCP/IP).
    - [Technology of television](#) –
      - [Television broadcasting](#) – Visual and aural telecommunications.
- [Computing](#) – any goal-oriented activity requiring, benefiting from, or creating computers. Computing includes designing and building hardware and software systems; processing, structuring, and managing various kinds of information; doing scientific research on and with computers; making computer systems behave intelligently; creating and using communications and entertainment media; and more.
  - [Computer engineering](#) – discipline that integrates several fields of electrical engineering and computer science required to develop computer systems, from designing individual microprocessors, personal computers, and supercomputers, to circuit design.
    - [Computers](#) – general purpose devices that can be programmed to carry out a finite set of arithmetic or logical operations. Since a sequence of operations can be readily changed, computers can solve more than one kind of problem.
  - [Computer science](#) – the study of the theoretical foundations of information and computation and of practical techniques for their implementation and application in computer systems.
    - [Artificial intelligence](#) – intelligence of machines and the branch of computer science that aims to create it.
      - Natural language processing –
      - [Object recognition](#) – in computer vision, this is the task of finding a given object in an image or video sequence.

Estudam-yenidogan

- [Cryptography](#) – the technology to secure communications in the presence of third parties.
- [Human-computer interaction](#)
- [Information technology](#) – the acquisition, processing, storage and dissemination of vocal, pictorial, textual and numerical information by a microelectronics-based combination of computing and telecommunications.
- [Software engineering](#) – the systematic approach to the development, operation, maintenance, and retirement of computer software.
  - [Programming](#) – the process of designing, writing, testing, debugging, and maintaining the source code of computer programs.
  - [Software development](#) – development of a software product, which entails computer programming (process of writing and maintaining the source code), but also encompasses a planned and structured process from the conception of the desired software to its final manifestation.
  - [Web design and web development](#) –
- [Software](#) – one or more computer programs and data held in the storage of the computer for one or more purposes. In other words, software is a set of programs, procedures, algorithms and its documentation concerned with the operation of a data processing system.
  - [Free software](#) – software that can be used, studied, and modified without restriction.
  - [Search engines](#) – information retrieval systems designed to help find information stored on a computer system.
- [Internet](#) – the global system of interconnected computer networks that use the standard Internet Protocol Suite (TCP/IP).
  - [World Wide Web](#) –
- Computer industry
  - [Apple Inc.](#) – manufacturer and retailer of computers, hand-held computing devices, and related products and services.
  - [Google](#) – Google Inc. and its Internet services including Google Search.
- [Construction](#) – building or assembly of any physical structure.
- [Design](#) – the art and science of creating the abstract form and function for an object or environment.
  - [Architecture](#) – the art and science of designing buildings.
- [Electronics](#) – Electronics comprises the physics, engineering, technology and applications that deal with the emission, flow and control of electrons in vacuum and matter.
- [Energy](#) – In physics, energy is the quantitative property that must be transferred to an object in order to perform work on, or to heat, the object.
  - [Energy development](#) – ongoing effort to provide abundant, efficient, and accessible energy resources through knowledge, skills, and construction.
  - [Energy storage](#) – the storage of a form of energy that can then be used later.
  - [Nuclear technology](#) – the technology and application of the spontaneous and induced reactions of atomic nuclei.
  - [Wind energy](#) – wind energy is the use of wind to provide the mechanical power through wind turbines to turn electric generators and traditionally to do other work, like milling or pumping.
  - [Solar energy](#) – Solar energy is radiant light and heat from the Sun that is harnessed using a range of ever-evolving technologies such as solar heating, photovoltaics, solar thermal energy, solar architecture, molten salt power plants and artificial photosynthesis.
- [Engineering](#) – the application of science, mathematics, and technology to produce useful goods and systems.
  - [Chemical engineering](#) – the technology and application of chemical processes to produce useful materials.
  - [Computer engineering](#) – Computer engineering (CE) is a branch of engineering that integrates several fields of computer science and electronic engineering required to develop computer hardware and software.

Estudam-yenidogan

- [Control engineering](#) – Control engineering or control systems engineering is an engineering discipline that applies automatic control theory to design systems with desired behaviors in control environments.
- [Electrical engineering](#) – the technology and application of electromagnetism, including electricity, electronics, telecommunications, computers, electric power, magnetics, and optics.
- [Climate engineering](#) – the large-scale manipulation of a specific process central to controlling Earth’s climate for the purpose of obtaining a specific benefit.
- [Software engineering](#) – the technology and application of a systematic approach to the development, operation, maintenance, and retirement of computer software.
- [Firefighting](#) – act of extinguishing fires. A firefighter fights fires to prevent destruction of life, property and the environment. Firefighting is a professional technical skill.
- [Forensic science](#) – application of a broad spectrum of sciences to answer questions of interest to a legal system. This may be in relation to a crime or a civil action.
- [Health](#)
  - [Biotechnology](#) – applied biology that involves the use of living organisms and bioprocesses in engineering, technology, medicine and other fields requiring [bioproducts](#).
  - [Ergonomics](#) – the study of designing equipment and devices that fit the human body, its movements, and its cognitive abilities.
- [Hydrology](#) – The study of the movement, distribution, and quality of water on Earth and other planets, including the hydrologic cycle, water resources and environmental watershed sustainability.
- [Industry](#) – production of an economic good or service.
  - [Automation](#) – use of machinery to replace human labor.
  - [Industrial machinery](#) –
  - [Machines](#) – devices that perform or assist in performing useful work.
  - [Manufacturing](#) – use of machines, tools and labor to produce goods for use or sale. The term may refer to a range of human activity, from handicraft to high tech, but is most commonly applied to industrial production, in which raw materials are transformed into finished goods on a large scale.
  - [Robotics](#) – deals with the design, construction, operation, structural disposition, manufacture and application of robots.
    - [Object recognition](#)
- [Information science](#) –
  - [Cartography](#) – the study and practice of making maps. Combining science, aesthetics, and technique, cartography builds on the premise that reality can be modeled in ways that communicate spatial information effectively.
  - [Library science](#) – technology related to libraries and the information fields.
- [Military science](#) – the study of the technique, psychology, practice and other phenomena which constitute war and armed conflict.
- [Mining](#) – extraction of mineral resources from the earth.
- [Nanotechnology](#) – The study of manipulating matter on an atomic and molecular scale. Generally, nanotechnology deals with structures sized between 1 and 100 nanometre in at least one dimension, and involves developing materials or devices possessing at least one dimension within that size.
- [Prehistoric technology](#) – technologies that emerged before recorded history (i.e., before the development of writing).
- [Quantum technology](#) –
- [Sustainability](#) – capacity to endure. In ecology, the word describes how biological systems remain diverse and productive over time. Long-lived and healthy wetlands and forests are examples of sustainable biological systems. For humans, sustainability is the potential for long-term maintenance of well being, which has environmental, economic, and social dimensions.
- [Transport](#) – the transfer of people or things from one place to another.

Estudam-yenidogan

- [Rail transport](#) – means of conveyance of passengers and goods by way of wheeled vehicles running on rail tracks consisting of steel rails installed on sleepers/ties and ballast.
- [Vehicles](#) – mechanical devices for transporting people or things.
  - [Automobiles](#) – human-guided powered land-vehicles.
  - [Bicycles](#) – human-powered land-vehicles with two or more wheels.
  - [Motorcycles](#) – single-track, engine-powered, motor vehicles. They are also called motorbikes, bikes, or cycles.
  - Vehicle components
    - [Tires](#) – ring-shaped coverings that fit around wheel rims

Technology by region

- [Science and technology in Africa](#)
  - [Science and technology in Algeria](#)
  - [Science and technology in Angola](#)
  - [Science and technology in Morocco](#)
  - [Science and technology in South Africa](#)
- [Science and technology in Asia](#)
  - [Science and technology in Bangladesh](#)
  - [Science and technology in China](#)
  - [Science and technology in India](#)
  - [Science and technology in Indonesia](#)
  - [Science and technology in Iran](#)
  - [Science and technology in Israel](#)
  - [Science and technology in Japan](#)
  - [Science and technology in Malaysia](#)
  - [Science and technology in Pakistan](#)
  - [Science and technology in the Philippines](#)
  - [Science and technology in Russia](#)
  - [Science and technology in Turkey](#)
- [Science and technology in Europe](#)
  - [Science and technology in Albania](#)
  - [Science and technology in Belgium](#)
    - [Science and technology in Brussels](#)
    - [Science and technology in Flanders](#)
    - [Science and technology in Wallonia](#)
  - [Science and technology in Bulgaria](#)
  - [Science and technology in France](#)
  - [Science and technology in Germany](#)
  - [Science and technology in Hungary](#)
  - [Science and technology in Iceland](#)
  - [Science and technology in Italy](#)
  - [Science and technology in Portugal](#)
  - [Science and technology in Romania](#)
  - [Science and technology in Russia](#)
  - [Science and technology in Spain](#)
  - [Science and technology in Switzerland](#)
  - [Science and technology in Ukraine](#)
  - [Science and technology in the United Kingdom](#)
- Science and technology in North America
  - [Science and technology in Canada](#)
  - [Science and technology in the United States](#)
  - [Science and technology in Jamaica](#)
- Science and technology in South America

Estudam-yenidogan

- [Science and technology in Argentina](#)
- [Science and technology in Colombia](#)
- [Science and technology in Venezuela](#)

History of technology

[History of technology](#)

- [Timelines of technology](#)
- [Man vs. Technology](#)
- [Technology museum](#)

History of technology by period

- [Prehistoric technology \(outline\)](#)
  - [Control of fire by early humans](#)
- [Ancient technology](#) – c. 800 BCE – 476 CE
  - [Ancient Egyptian technology](#) –
  - [Ancient Greek technology](#) – c. 800 BCE – 146 BCE
  - [Ancient Roman technology](#) – c. 753 BCE – 476 CE
  - [Science and technology of the Han dynasty](#) – 206 BCE – 220 CE
  - [Science and technology of the Tang dynasty](#) – 618–907
- [Science and technology of the Song dynasty](#) – 960–1279 CE
- [Medieval technology](#) – 5th to 15th century
  - [Byzantine technology](#) – 5th to 15th century
- [Islamic Golden Age](#) – 8th to 13th century
- [Science and technology in the Ottoman Empire](#) – 14th to 20th century
- [Industrial revolution](#) – 18th to 19th century
- [Second Industrial Revolution](#) – 1820–1914
- [Technology during World War I](#) – 1914–1918
- [Technology during World War II](#) – 1939–1945
  - [Allied technological cooperation during World War II](#) –
  - [American military technology during World War II](#) –
  - [German military technology during World War II](#) –
- [1970s in science and technology](#)
- [1980s in science and technology](#)
- [1990s in science and technology](#)
- [2000s in science and technology](#)
- [2010s in science and technology](#)

Technological ages

- [Stone Age](#) – Prehistoric period during which stone was widely used by humans to make tools and weapons
- [Bronze Age](#) – Historical period (c. 3300–1200 BC)
- [Iron Age](#) – Archaeological period
- [The Renaissance](#) – European cultural period of the 14th to 17th century
- [Industrial Age](#) – Period of human history from the mid 18th to late 20th centuries
- [Information Age](#) – Industrial shift to information technology

Media about the history of technology

- [Connections](#) – documentary television series and 1978 book ("Connections" based on the series) created, written and presented by science historian James Burke. It took an interdisciplinary approach to the history of science and invention and demonstrated how various discoveries, scientific achievements, and historical world events were built from one another successively in an interconnected way to bring about particular aspects of modern technology. There were 3 seasons produced, and they aired in 1978, 1994, and 1997.
- [The Day the Universe Changed](#) – documentary television series written and presented by science historian James Burke, originally broadcast in 1985 by the BBC. The series' primary focus is on the effect

Estudam-yenidogan

of advances in science and technology on western society in its philosophical aspects. Ran for one season, in 1986.

History of technology by region

- History of science and technology in the Mediterranean
  - [Ancient Greek technology](#) –
  - [Ancient Roman technology](#) –
  - [Timeline of Polish science and technology](#) –
- [History of science and technology in Africa](#) –
- History of science and technology in Asia
  - [History of science and technology in China](#) –
    - [Science and technology of the Han dynasty](#) –
    - [Science and technology of the Tang dynasty](#) –
    - [Science and technology of the Song dynasty](#) –
    - [History of science and technology in the People's Republic of China](#) –
  - [History of science and technology in the Indian subcontinent](#) –
    - [Science and technology in ancient India](#) –
  - [History of science and technology in Korea](#) –
  - [Science and Technology in the Ottoman Empire](#) –
  - [Science and technology in the Soviet Union](#) –
- History of science and technology in North America
  - [United States technological and industrial history](#) –
  - [History of science and technology in Mexico](#) –
- [Technological and industrial history of Canada](#) –
  - [Technological and industrial history of 20th-century Canada](#) –
  - [Technological and industrial history of 21st-century Canada](#) –
- [Technological and industrial history of the People's Republic of China](#) –
- [Technological and industrial history of the United States](#) –

History of technology by field

- [History of invention](#)
- [History of aerospace](#)
- [History of artificial intelligence](#)
- [History of agriculture](#)
- [History of agricultural science](#)
- [History of architecture, timeline](#)
- [History of biotechnology](#)
- [History of cartography](#)
- [History of chemical engineering](#)
- [History of communication](#)
  - [History of computing, timeline](#)
  - [History of computer science](#)
  - [History of computing hardware](#)
  - [History of the graphical user interface](#)
  - [History of hypertext, timeline](#)
  - [History of the Internet, Internet phenomena](#)
    - [History of the World Wide Web](#)
  - [History of operating systems](#)
  - [History of programming languages, timeline](#)
  - [History of software engineering](#)
- [History of electrical engineering](#)
- [History of energy development](#)
- [History of engineering](#)

Estudam-yenidogan

- [History of industry](#)
- [History of library and information science](#)
- [History of microscopy](#)
- [History of manufacturing](#)
  - [History of the factory](#)
  - [History of mass production](#)
- [History of materials science, timeline](#)
- [History of measurement](#)
- [History of medicine](#)
- [History of motor and engine technology](#)
- [History of military science](#)
- [History of transport, timeline](#)
- [History of biotechnology](#) –
  - [Timeline of biotechnology](#) –
- [History of display technology](#) –
- [History of film technology](#) –
- [History of information technology auditing](#) –
- [History of military technology](#) –
- [History of nanotechnology](#) –
- [History of science and technology](#) –
- [History of web syndication technology](#) –
- [Timeline of agriculture and food technology](#) –
- [Timeline of clothing and textiles technology](#) –
- [Timeline of communication technology](#) –
- [Timeline of diving technology](#) –
- [Timeline of heat engine technology](#) –
- [Timeline of hypertext technology](#) –
- [Timeline of lighting technology](#) –
- [Timeline of low-temperature technology](#) –
- [Timeline of materials technology](#) –
- [Timeline of medicine and medical technology](#) –
- [Timeline of microscope technology](#) –
- [Timeline of motor and engine technology](#) –
- [Timeline of particle physics technology](#) –
- [Timeline of photography technology](#) –
- [Timeline of rocket and missile technology](#) –
- [Timeline of telescope technology](#) –
- [Timeline of telescopes, observatories, and observing technology](#) –
- [Timeline of temperature and pressure measurement technology](#) –
- [Timeline of time measurement technology](#) –
- [Timeline of transportation technology](#) –

Hypothetical technology

Potential technology of the future includes:

[Hypothetical technology](#) –

- [Femtotechnology](#) – hypothetical term used in reference to structuring of matter on the scale of a femtometer, which is 10⁻¹⁵ m. This is a smaller scale in comparison to nanotechnology and picotechnology which refer to 10⁻⁹ m and 10⁻¹² m respectively. Work in the femtometer range involves manipulation of excited energy states within atomic nuclei (see nuclear isomer) to produce metastable (or otherwise stabilized) states with unusual properties.

Philosophy of technology

Estudam-yenidogan

Philosophy of technology – Philosophy of technology

- [Appropriate technology](#) – Technological movement
- [Instrumental and intrinsic value](#) – Philosophical concept
- [Jacques Ellul](#) – French sociologist, technology critic, and Christian anarchist
- [Paradigm](#) – Set of distinct concepts or thought patterns
- [Posthumanism](#) – Class of philosophies
- [Precautionary principle](#) – Risk management strategy
- [Singularitarianism](#) – Belief in an incipient technological singularity
- [Techno-progressivism](#) – Stance of active support for the convergence of technological and social change
- [Technocentrism](#) – Value system centered on technology and its ability to control and protect the environment
- [Technocracy](#) – Form of government
- [Technocriticism](#) – Branch of critical theory
- [Technological determinism](#) – Reductionist theory
- [Technoethics](#)
- [Technological evolution](#) – Theory describing technology development
- [Techno-nationalism](#) – Way of understanding how technology affects the society and culture of a nation
- [Technological singularity](#) – Hypothetical point in time when technological growth becomes uncontrollable and irreversible
- [Technology readiness level](#) – Method for estimating the maturity of technologies
- [Technorealism](#) – Attempt to expand the middle ground between techno-utopianism and Neo-Luddism
- [Theories of technology](#) – Factors that shape technological innovation
- [Transhumanism](#) – Philosophical movement

Management of technology

- [Human enhancement](#) – Natural, artificial, or technological alteration of the human body
- [Science](#) – Systematic endeavor for gaining knowledge
- [Technology](#) – Use of knowledge for practical goals
- [Strategy of Technology](#)
- [Technology management](#)
- [Technology integration](#) – Use of technology tools in general content areas in education
- [Technology intelligence](#)
- [Technology life cycle](#) – Development, ascent, maturity, and decline of new technologies
- [Technology roadmap](#) – Planning technique

Advancement of technology

- [DARPA](#) – Agency of the U.S. Department of Defense responsible for the development of new technologies
- [Emerging technologies](#) – Technologies whose development, practical applications, or both are still largely unrealized
  - [List of emerging technologies](#)
- [Horizon scanning](#) – Methodology in futures studies
- [Hypothetical technology](#) – Technology that does not exist yet
- [Innovation](#) – Practical implementation of improvements
- [Invention](#) – Novel device, material or technical process
- [Inventor](#)
- [Research and development](#) – General term for activities in connection with corporate or governmental innovation
- [Technological superpowers](#) – State with extensive power or influence over much of the world
- [Technological transitions](#) – Describes how technological innovations occur and are incorporated into society

Estudam-yenidogan

Politics of technology

Politics and technology

- [AI takeover](#)
- [Accelerating change](#)
- [Format war](#)
- [Information privacy](#)
- [IT law](#)
- [PEST analysis](#)
- [Robot rights](#)
- [Technological singularity](#)
- [Technological sovereignty](#)

Economics of technology

- [Energy accounting](#)
- [Nanosocialism](#)
- [Post-scarcity economy](#)
- [Technocracy](#)
- [Technocapitalism](#)
- [Technological diffusion](#)
- [Technology acceptance model](#)
- [Technology lifecycle](#)
- [Technology transfer](#)

Technology education

- [Technology education](#)

Technology museums

- [Technoseum](#) – Technology museum in Mannheim, Germany

Technology organizations

Science and technology think tanks

- [Applied Biomathematics](#)
- [Battelle Memorial Institute](#)
- [Cicada 3301](#)
- [Council for Scientific and Industrial Research](#)
- [Edge Foundation, Inc.](#)
- [Eudoxa](#)
- [Federation of American Scientists](#)
- [Free Software Foundation](#)
- [GTRI Office of Policy Analysis and Research](#)
- [Information Technology and Innovation Foundation](#)
- [Institute for Science and International Security](#)
- [Institute for the Encouragement of Scientific Research and Innovation of Brussels](#)
- [Keck Institute for Space Studies](#)
- [Kestrel Institute](#)
- [Malaysian Industry-Government Group for High Technology](#)
- [Moore Center for Theoretical Cosmology and Physics](#)
- [Pakistan Council of Scientific and Industrial Research](#)
- [Piratbyrån](#)
- [RAND Corporation](#)
- [Regional Center for Renewable Energy and Energy Efficiency](#)
- [Res4Med](#)
- [Richard Dawkins Foundation for Reason and Science](#)
- [Swecha](#)

Estudam-yenidogan

- [Wau Holland Foundation](#)

Technology media

For historical treatments, see [Media about the history of technology](#), above

- [Technology journalism](#) –

Books on technology

- [Engines of Creation](#) –

Technology periodicals

- [Engadget](#) –
- [TechCrunch](#) –
- [Wired](#) –

Websites

- [The Verge](#)

Fictional technology

[Fictional technology](#) –

- [In Death technology](#) –
- [Technology in Star Trek](#) –
- [Technology in Star Wars](#) –
- [Technology of Robotech](#) –
- [List of technology in the Dune universe](#) –

Persons influential in technology

- [List of engineers](#)
- [List of inventors](#)
- [List of scientists](#)

Yorum

Teknoloji, çok farklı boyutlarda oluşmaktadır. Bu giderek daha spesifik olmaktadır.

Her prematürenin yapısı, gebelik haftası, sorunlar ve yapısı ile özel, özgün teknoloji gereklidir.

Hekimlikte bu açıdan teknoloji geliştirenler ile birlikte çalışmak önemlidir.

Ekonomi

Ekonomi farklı açılardan ele alınabilir. Mutluluk vermesi açısından irdelenmesi önemlidir.

Özet olarak 3-4E harfi ile özetlenmekte, ancak kaynaklarda bu vurguya rastlanılmamıştır.

- 1) Efficiency/Verimlilik: Bir cihaz verimli olmalıdır. Eski otomobiller 25litre/100 km yakıt tüketiyordu, dolayısıyla 30 litre deposu olduğu için, mutlaka durup benzin alınması gerekiyordu.
- 2) Effective/Etkinlik: Bir yere güvenli gidebilmek için, 54 HP beygir gücü ile yokuşa çıkmak zor ötesi, içeride iki kişiden fazla olmasıdır. 160HP yeni makineler, 6litre/100km yakıt tüketmektedirler.
- 3) Eligibility/Kullanabilir olmak: Alımı, kısaca satış fiyatı uygun olmalıdır. Eskiden buzdolabı çok pahalı olduğu için, soğuk yerde dolaplar kullanılırdı.
- 4) Evoke happiness, satisfaction/Mutluluk, tatmin oluşturmalı: Kalite, garanti, servis boyutları ile bir kullandıkça mutluluk oluşturmalıdır. Eski arabalar 2,500 Km'de yakıt ayarı yapılmalı, buji değişimi gibi birçok hususlar varken, şimdi 10bin kilometre yapısında yaklaşım yapılmamaktadır.

Estudam-yenidogan

Ekonomi doğrudan yönetim ile ilintili olup, 1) Lider yönetiminde, 2) Geleneksel, aristokrasi, 3) Kapitalizm, sosyalizm, devletçilik yapısı, 4) Ortak akıl ile bir toplumsal dikta yönetimi, 5) Birey Hakkı temelinde olan yaklaşım boyutuna göre oluşmaktadır.

What is the economic term of satisfaction? ([Alexis Flynn Popular. Greed-Head.com](#))³

What is the economic term of satisfaction?

SATISFACTION: The process of successfully fulfilling wants and needs. Satisfaction is the economic term that captures this wants-and-needs-fulfilling process. Satisfying wants and needs is the ultimate goal of economic activity, the end result of addressing the fundamental problem of scarcity.

What does marginal utility mean in economics?

added

satisfaction

Marginal utility is the added satisfaction a consumer gets from having one more unit of a good or service. The concept of marginal utility is used by economists to determine how much of an item consumer are willing to purchase.

What is the term economists use for satisfaction?

Economists use the term utility to describe the pleasure or satisfaction that a consumer obtains from his or her consumption of goods and services. Utility is a subjective measure of pleasure or satisfaction that varies from individual to individual according to each individual's preferences.

Which is the best definition of consumption goods?

Consumption Goods are those goods which yield satisfaction directly. They are used by the consumers to satisfy their wants correctly -e.g., food, clothing, pen, ink, etc. They are also called Goods of the First Order. Capital Goods are those goods which help us to produce other goods, e.g., tools, machines, etc.

What is the definition of utility in economics?

Understanding Utility The utility definition in economics is derived from the concept of usefulness. An economic good yields utility to the extent to which it's useful for satisfying a consumer's want or need. Various schools of thought differ as to how to model economic utility and measure the usefulness of a good or service.

Is the satisfaction of a consumer the basis of the utility function?

No! The satisfaction of a consumer is the basis of the utility function. It measures how much one enjoys when he or she buys something. A utility is a measure of how much one enjoys a movie, favourite food, or other goods. It varies with the amount of desire. One can conclude the following conclusions

Which is the best definition of customer satisfaction?

Quality Glossary Definition: Customer satisfaction. Customer satisfaction is defined as a measurement that determines how happy customers are with a company's products, services, and capabilities. Customer satisfaction information, including surveys and ratings, can help a company determine how to best improve or changes its products and ...

Yorum

Müşteri memnuniyeti her bir endüstri ve ekonomik yaklaşımda işlevin değerlendirilmesi için önemlidir. Mutlaka belirli bir süreç kullandıktan sonra yorum alınmaktadır. Belirli bilgi ve eğitim durumunda olanlar açısından öne çıkmaktadır.

Honda arabasını almaya giderken, önce siz niye seçtiniz diye sordular. Sonra bilgimi tamamlayıcı yaklaşım yaptılar. Etkinlik, verimlilik, bulunabilirlik, güven ve memnuniyet boyutlarını söyledim. 4 çekerli olması, yokuşta söylenen kadar ekonomi yapıp yapmadığını da sürme ile öğreneceğim dedim. Otomatik kontrolde hiç değişim ve hız farkı olmadan, vites küçültmeden çıkıyor diye daha sonra ekledim.

Diğer teknik detayları da bana sonradan iletiler.

Utility and Satisfaction-Oscar Education/Economics (economics4bastudents.blogspot.com)4

Utility and Satisfaction

Written By Unknown on Thursday, 20 June 2013 | 14:43

The term utility is, however, distinct from satisfaction. Utility implies potentiality of satisfaction in a commodity. It serves as a basis to induce the consumer to buy the commodity. But, the real satisfaction is the end result of the consumption of a given commodity.

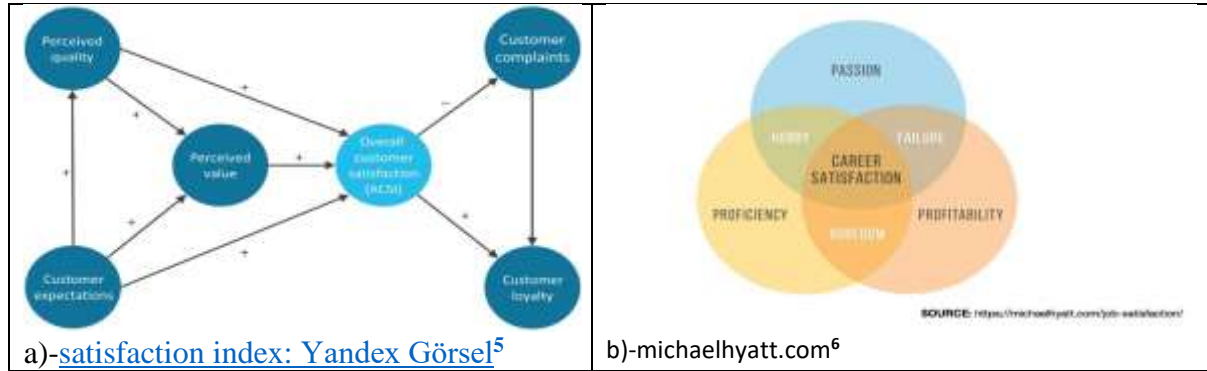
Though utility and satisfaction are psychological, there is a distinctive gap between the two experiences. Utility is anticipation of satisfaction visualized. Satisfaction is the actual realization. Sometimes, satisfaction derived from the consumption of a commodity may be less or more than what is expected in the visualization of utility. For example, when a consumer buys a motor car and if it starts giving him trouble his satisfaction so realized from the use of the motor car will be less than what he had estimated about his utility.

Nonetheless in economic theory for the sake simplicity and convenience in analysis, economist usually assumes utility and satisfaction as synonymous terms.

Yorum

Yukarıda da açıklandığı gibi, müşteri açısından istediği rahatlık önemlidir. Mercedes firmasının koltukları rahat değil, Amerikan arabalarının ise çok daha iyidir. Bu elbet kişinin tercihine göredir.

Tatmin olma, memnuniyet indeksi

Şekil 1: Tanımlanan parametreler: a)-Kabul edilen kalite, Kullanıcı beklentileri, Alınabilecek fiyatı, kullanıcının şikayetleri, kullanıcının bağlılığı, toplamında müşteri memnuniyeti, b) Uzmanlık, karlılık, tutku boyu ile oluşan, başarısızlık, hobi ve üzüntü duymak ile merkezde kariyerde memnuniyet vurgusu vardır.

Zamanımızda aldığımız her maddeyi, eşyayı, gıdayı aynı şekilde irdelemekteyiz. Portakal istediğimiz tatta mı? Ekşi değil ama çok da tatlı olmamalıdır.

Kuran Esintileri^{7,8,9}

Kuran^{7,8,9} ayetlerinde **medeniyet** kelimesi ile ilgili ayetlerden esinlenen yorumlar aşağıdadır:

- Tarihte birçok medeniyet yerle bir olmuştur. Bunların ekonomik, teknolojik kaynaklar ve gelişim açısından imkanları bol iken, insanlık dışı, zulüm yapmaları ve zalim yaklaşımları nedeni ile, ortadan kalkmışlardır. Halkına eziyet eden, eserleri onların kanları üzerinde inşa edenlerin var ve gelişim üzere iken yokluğu tarihsel bir gerçekliktir.

Bak çevrene, tarihten örnek ve ibret al, insanlık dışı yaklaşımları olanlar yok olmuşlar.

- Her topluma, kavme, uyarma, önceden de gelen insanlıkta olmaları, barışa yönelik olmaları ve iyilik yapmaları ve paylaşmaları bir uyarı, öğüt olarak gelmiştir. Buna karşın, uymayan, sanki medeniyetlerini devamı kesin gibi görenler, bir şekilde ortadan kalkmıştır. Bir şeyin ilelebet payidar kalabilmesi için, insanlık boyutu ile medeniyetin uyuşması önemlidir ve gereklidir.
Dinleyen için, gören, okuyan, eğitim alan için, bilim riskleri sunar, korunma, tedbir bize aittir.
- İnsanlık boyunca uyarılar, öğütler, danışmanlık verilerine bakılınca, birey hakkı, insanlık ve barışa yönelik işlerin yapılması ve bunu inanarak, isteyerek yapmak, idame ettirmek notları vardır Her inan, her boyut bir sürç içinde vardır, devamlı değişim olduğuna göre, kalıp şeklinde yetişen değil, adapte, uyarılama yapan nesiller, sevgide olmaları gereklidir. Olmayanlar yıkılmış, harabe haline gelmişlerdir.
Devamlı değişim esastır, mevcudu korumak değil, geleceğe göre ilerleme, gelişim yapılanmalıdır.
- Genellikle şehrin yöneticileri, kodamanları gelişim adı altında, halka yararı için diyerek, bir bakıma aldatma ile, onları çalıştırarak eserler yapmışlardır. Piramitler de ilk planda istekle yapılmaya başlanmıştır. Daha doğrusu her eser, insanların kanı üzerinde yapılmıştır. Bunlar kendi menfaat, aslında onlar öz benliklerinden başkasına oyun oynamıyorlardı, ama farkında değildiler. İmece denilen usul ile de halk kendi yolunu, suyunu ve ortak köy evlerini, okullarını halen inşa ederler ve bu bir eziyet olmaz, çünkü toplum yararı için ve zorla değil, istekle yapılır. Birisine bir sorun olursa da bakılır, gözetilir.
Yöneticiler, her yaptıkları, insanlık, iyilik üzere olmaz ise, menfaat gerekçesi yaratmamalıdır.
- Birçok medeniyet depremlerle yok olmuştur. Düzce Depreminde yıkılanlar, ruhsatlı ve yıkılmaz denilen binalardı. Gölçük Depremi sonrasında binalara girilir denilenler yıkılmış ve can kaybı olmuştur. Bu tam bir bilimin dinlenmemesi, bireylerin ders almamasıdır. Bela geliyorum diyor, sizler, bana bir şey olmaz diyorsunuz.
Felaket geliyorum der, tedbir alınması, felakete göredir, bir daha olmaz demek, yok olmaktır
- İnsanlar emin ve rahat oldukları, güvende hissettikleri zaman uyurlar. Eğer bir felaket uykuda geliyorsa, gereken önlem, tedbir ve korunma yapılmamıştır. Halbuki korunma ilk planda gelmesi gerekir. Her yerde takva en önemli denilmektedir. Bunu dinlemeyen felaketi de karşısında bulur.
Arabayı sürerken, devamlı uyanık ve tedbirli olmalı, kaza gelmemesi dikkate, özene balıdır.
- Bereketli, mümbit bir yerde iken, çevre kirliliği yaratmak ile, arka arkaya belalar gelir, bu yerden (toprağın, ziraatın bozulması), havadan (hava kirliliği, böcekler), yer altından oluşan (kaynakların zehirlenmesi) bir felaket zincirleridir. Kazandıklarından oldun, başka yere göç etmek zorunda kaldın, ama orayı da felakete sürükledin.
Geçmişte ürün aldığın tarla, senin yaptıkların ile artık pislik yuvası oldu, haşeratlar seni kaçırdı.
- Fay hattı belirgin, bilim 7 civarında deprem olacağını söylüyor, bana bir şey olmaz diyenlere soruyorum, niye bu düşüncedesin? Ben bu ev için çok masraf ettim, güzel eve kimse zarar veremez diyor. Deprem diyorsun, anlaşılan inkar edip, gönülleri de bilime mühürlü. Sonuç, elbet felaket.
Bir toplumda bilim insanı yok muydu, uyardılar mı diyorsun, dediler ama dinleyen olmadı.
- Bazı binaların ayakta olması, zaman içinde olayların her sefer değil, doğa şartlarına bağlı olduğu bilinmelidir. Yağış çok fazla olursa sel olur, önüne geleni götürür. Bunun tedbiri alınmalıdır, özellikle binalar yukarıda olmalıdır. Şimdi yağış az, ama fazla olunca felaketten nasıl kurtulacağını düşün.
Burada daha önce felaketler gelmiş, nehir yatağı fazla yapınca, önündekini götürür, götürdü işte.
- Bazı toplumlarda bir ayaklanma gözlenir, nedenine bakınca, lider kendisi için her türlü imkânı yaratırken, halkın sorunu olan, örneğin ileri derecede soğukta, odun, kömür ve yaşama olanağı sağlamaz. Ölsünler, kalan sağlar bizimdir derler. Nero, Roma'da yapılanma yapabilmek için, bir alanı çevreler, binaları, insanlar içinde iken yakar, yok eder, bu şekilde temizlenmesinin daha kolay olacağını düşünür. Zevkten de lir çalar ve şarkı söyler. Bu harabeleri görmek bile istemem, insanları yok et, üstüne bin inşa etmek, kabul edilemez.
Bazı boyutlar, yapıldıktan asırlar sonra da nefretle anılırlar, Neron Rama'yı yakması bir ibrettir.
- Datça Knidos antik kentinde şu anda yaşayan yok, 120 bin üstü insan yaşıyormuş. Ticaret yolu değişmiş, ama çevredeki yerleşimler devam ediyor. Sıtma en önemli sorunlardan biri olmuş, Plato ve tepelere yerleşenler, anofelden uzak, sıtmadan uzak olmuşlar, rahat etmişler. İyilik ve barış, sağlık için, tehditte uzak durmalı, ova değil, tepede yerleşmeli yaklaşımı var oluşu sağlamış.
Yan yana şehirler vardır, benzer yapıda iken, birileri halen yerleşim olup, diğerleri terkter.

- *Bilim en eski çağda bile bilinen boyuttur. Bir ağaç, eğer yeni nesiller ile desteklenmez ise, tükenir, yok olur. Bazı elma çeşitleri bu açıdan yok olmuşlardır.*
Medeniyet tarihlerine bakılınca, bir uyarıcı, bir rehber gelmeden, felaket olmamış, dinlememişler.
- *Tarihte örnekleri vardır, bir ülke tarımsal ürün olarak zengin ve refah içinde iken, birden küf mantarı ile ekinler yok olur, bir şeyler kalmaz. Küften korunmak için, kükürt etkisiz kalınca ne yapılacaktır? Başka ürüne de geçmediler, geleneksel sabunla yıkama ve yakın gözlem de olmayınca tümü kurudu, bozuldu. Niye danışmanlık yapmadılar, ben bilirim, yaparım dediler, niye daha önce az alanda olan sorunu görmekten vaz geçtiler, niye geleneksel, evde yapılanları dışladılar dersiniz, ben bilirim, ben yaparım ötesinde, alternatif yaklaşımları yasaklamaları olmuştur.*
Bir şeye cahil demeden önce, onu bilimsel irdeleyen, verilerini kontrol edin, peşin hayır olmaz.
- *Medeniyetler genellikle dışardan değil, içten çürürler. Nimetler ile şımarır, ben hakimim der, bozukluklar, zulüm sergiler, insanlarını ezer, dünyayı karmaşa içine sokar, onları idare etmeye, onları köle şeklinde yönetmeye kalkar, bir noktada durum değişir. Dünyada rakipsiz borçlu ilke Amerika'dır, karşılıksız dolar basarak karşılar. Bir noktada değil, tüm girdiği Vietnam, Afganistan gibi savaşımlardan geri çekilmiştir. Acaba neden?*
Bir yerde yönetici olmak, bireyleri, toplumu iyilikte tutmak olmalı iken, emirlerle ezmemelidir.
- *Yakın zamanlarda da birçok ülke, acaba neden zengin iken felakette diye düşünülür. Petrol zengini ama zenginlik halk ve toplumda değil, belirli kesimde toplanıyor. Azap içinde oldukları söylenebilir mi dersin, Dünya nazarında itibarlarına bakmalıdır. Başka ülkelerin güdümünde olmaları konuyu açıklar. Kazandıkları paralar da başka ülkelerin kasalarında olması da olayı pekiştirir. Yorum yok denilecek kadar açık değil mi?*
Hasta olan kişi, yediği yemek zehir gibi gelebilir, zalim yönetimde olanlar, nimeti zehir sanırlar.
- *Kore'de başarılı iken, Vietnam'da niye başarısız olundu? Bir ordu, uyuşturucu ve para ticareti ile silahları dahil, diğer düşmana satıyorsa, nasıl olsa kazanamayacağız derse, 600,000 ordu 200,000 kişiye yenilir mi demeyin yenildi. Kore'de bağımsızlık mücadelesi, halk idareyi kendisi aldı, savundu bire on üstün düşmanı yendi. Olay açıklaması basit, bir süreç gerekir, sonra felaketler gelir, gelecektir.*
Hemen sonuç beklenmez, bir bitkinin verilen şeye olumlu, olumsuz cevap vermesi için süreç gerekir.
- *Türk Boyları Anadolu'ya girdiklerinde Anadolu boş değildi. İstanbul halkı Osmanlı sarılığını görmeyi istiyordu. 2 yıl kadar tüm Rum yöneticiler değiştirilmedi. Kimseye silah çekmedikçe karşı konulmadı. Bu açıdan Bizans İstanbul'u aldı diyenler olmuştur. Bu bir fetih işlevidir. Adalet olmaz ise yeni gelen toplumda geçici olacaktır.*
Tarihe bakınca, zalim ile o toplum yok olmuş, ancak başka toplum o yıkıntılardan yeni yer yapmıştır.
- *Size zulmeden yönetime tekrar dönülmez, tekrar köleliği kabul etmek demektir. Bağımsızlık isteyenlerin şevki de kırılmış olur. Bu açıdan göçmek bir hak, ama geri dönmek, yönetim değişmedikçe haram denilebilir. Geri dönülmez.*
Deprem ile yok edilmiş yerde yeni yer, yeni yerleşim olmadıkça, orada yaşanacak yer kalmamıştır.
- *Eski eserleri gezerken, düşünürüm, bu güzellikleri neden terk etmişler, bir istila, bir felaket olmamış, niye göç etmişler diye düşünürüm. Kitaplarda bu konu pek işlenmez. Knidos 120 bin ütü insan yerleşmiş, Türkler gelmiş, ama başka yerlere yerleşmişler, tepelerde köyler kurmuşlar, yeşil vadilere yerleşmemişler. Sitma bunlardan biri, anofel sivrisineğin olmadığı yerlere oturmuşlar. Daha çevreci yerlere oturmuşlar, kirlilik oluşmamış. Ayrıca korsan hücumları için tepeden gözlemiş, geri çekilmiş, baskına uğramamışlardır. Deniz ticareti için silahlı gemi gereksinimi de olmamış am ticaret karaya dönmüştür. Denize yakın tatlı su kaynakları olduğu için, buralara gelen korsanlar, buna göre hazırlık yapıldığı için, baskın, karşı baskın olmuş ve korsanlar tutunamamış, yok olmuşlar. Kısaca çoklu yöntem uygulanmış.*
Bazı yerler yaşanmaz olunca, göç edilir, eski yerler oturulacak olsa bile, sosyal imkansızdır.
- *Dikta başa gelince hemen değil, yaptıkları eylemler, oluşturduğu düzen ile yıkılır, toplum kabul etmez ise, bin yıl değil, ilk seçimde ekseriyeti alamaz. Zorlama veya belirli kesimlerin kendisine uyanlar ile bir süre daha devam edebilir. Arka, arkaya müdahalelerde bulunur ama sonuçta yokluk kesindir.*
Bir dikta hakimiyetini devam ettirmek için her türlü yola başvurur, Hitler bile yıkılmıştır.

Estudam-yenidogan

- *Ortadan kalkması için bir zorbanın karşısında hakları, düzenin doğru olanı söyleyen çıkmalı, bu açıdan toplumdan demokrasi sözlerini söyleyenler yok edilmelidir. Muhalefet bile olmasa bile, diktaya karşı çıkan görüşler yok edilmesi istenirken, kendileri yok olurlar. Yaptıkları karşı zorlamalar onları sona daha ok yaklaştırır.*

Zorba istediği olmadıkça zalimliği artar, karşı çıkanlar oluşur, zulme saptıkça yokluk oluşur.

- *İnsanlar temelde kendi rızası ile bir yerde olurlar. Zorlama varsa bunu terk etmeli, başka yerde olmalıdırlar. Örnek olarak evlilik söylenebilir, evlenme öncesi çok anlaşırken, ömür boyu sürecek derken, arada oluşan kavgalar, birey hakkı ve zorbalık ve kişilik haklarını yok sayıyorsa, ayrılmak doğal ve gereklidir. Bu bir süreçtir, hemen olmaz, bir zaman irdelenmelidir. Ancak zorbalık, uzaklaşma, ayrılık gerekir. Bu olmaz ise cehennemde yaşamak olur. Tercih, mutluluk, azap olur.*

İnsanlar bir tercih içindedir, menfaat için zorba, dikta taraftarı mı, yoksa adalet, iyilik yanlısı mı?

- *Eğer kuyudan çekilen suya kanalizasyon karışırıyorsa, tifo kaçınılmaz olur, tedavi değil, pis suyu boşaltacak kanalizasyon yapılmalıdır. Bu bir tercih değil, gerekliliktir. Kolera için giden ve kurulan hastane, dere kıyısına kurulur ve tüm pis suları dereye akıtılırsa, kaynak olur ve WHO bu hastaneyi kınamış, dinlememiş, sonra ceza ötesi, halk isyan ile hastane kapatılmıştır.*

Bir örneğin çevre felaketi geliyorum der, ama uyan, dinleyen olmaz, tahribat artırırılar.

Yorum

Zaman içinde her medeniye bir değişim içindedir. Bunun ileri olması, yapılaşma, daha zenginleşme ve ileriye doğru gidilen kavramların, maddiyat olması beklenir. Ancak Tarihe bakılınca birden yokluk gözlenmiştir. Gerekçesine bakınca, medeniyetin temelde birey, halka refah, mutluluk getirmesi olduğu, bunun demokrasi gibi yöntemlerle oluşması bir yöntemdir. Bu yöntemlerin etik ilkede olması, ahlak ise toplum görüşü, ortak akıl olduğu için net adil denilemez. Atina demokrasisinde, oy veren sadece 50 senatör olup, birçok grubun hakkı yoktu, örneğin, kadınlar, köleler, işçiler, tüccarların yoktu, sadece aristokrat bir grubun oy verme hakkı vardı. Dolayısıyla demokrasi, halk harekâtı kapsamında ele alınamaz.

Dolayısıyla Teknoloji, Medeniyet binalar, yapılanlar ötesinde, insanlık boyutunda olmak ile ilgili olmalıdır.

Burada birey, kişi, hakkının önemi, bağımsızlık, kişilik, özel ve özgün olması, etik ilkelerde olması yanında, hakların tüm kamu, kurum ve kuruluşlardan korunması gerekir. Hakaret, insanlık dışı yaklaşım ve birçok boyut, rıza olmadan, zorla yaptırmak, angarya gibi işler birey hakkı dışındadır, bunları yapması suç olduğu algılanmalıdır.

Ben yaparım bir şey olmaz, tipik sosyal eşitsizlik olduğu, oligarşi veya aristokratik boyuttur ki, bu sözde adalet, medeniyet, gerçekte ise tersi zulümdür. Tarih bunların harabeleri ile doludur.

İnsanlıktan uzaklaşan, medeniyet adı altında, zulüm yapan, kendi onunu hazırlamaktadır.

Neonatoloji Bilim Dalında Medeniyet, Yaşam Hakkını sağlamak üzere, en yüksek teknolojiyi, yaşam sınırında sağlayan, bunu bir sevgi ve zevk ile yapan, bilimin en üst düzeyini birey bazı, prematüreye uygulayan bir yapıdır. Yoğun Bakım olarak en üst düzey hedeflenmekte, bireylerde ekip olarak, kardeşlik içinde etkilenmekte, kendilerini olgu temelinde eğitmektedirler.

Ekonomi

Zamanımızda birçok veri farklı sonuçlar doğurduğu gözlenmiştir. Eskiden uygulanan NPK gübreleri tarlada istenilen etkiyi vermiyor, yeterli sulanmadığı için yakıcı etkisi oluyor ve çok pahalıya geliyordu. Bu suya katıldı, sulu olarak verildi, damla yöntemle etkinliği artırıldı. Püskürtme ile yaprağa daha az verildi, daha etkili olduğu görüldü.

Estudam-yenidogan

Toprak sertleşmesi, kireçlenmesinin önüne de geçilmiş oldu. Bitkiler seyrek dikilmesi gerekirken, beş misli daha yakın dikildi, verim belirgin arttı. Tahılda bile bire iki ekin alınırken, bu bire yedi, sekize çıkarıldı. Aynı veya benzer, hatta daha düşük masraf ama on kat daha fazla ürün elde edildi.

Neonatoloji Bilim Dalında 1500gram doğum ağırlığında %59 mortalite %26 düşürüldü denildi, ben 3 yıldır 800gram üstü bebeklerde mortalite ve morbidite yok dedim. Ayrıca ötenazi ve iyileşmedi denilen bir haftalıklarda tedavi kesilmesine de evet dedi.

Yaşamda ve sağlıkta ekonomi olmamalı, ama hastane evet ölüm olmadı ama gelirden oldukça fazla kaybımız oldu dedi. Yoğun Bakım ücreti alınmıyor, devlet veriyor, ama diğerlerinde ise anne, bebek yatağı için, 5 yıldızlı ücret alınıyordu.

Sevgi ve insanlıkta olan düşünmez, ama kazanç peşinde olanlar sonuç, yaşam veya para diye bakınca parayı tercih ederler, hekimlerin tam tersini yaparlar.

Economy, Wikipedia¹⁰

An **economy** is an area of the [production](#), [distribution](#) and [trade](#), as well as [consumption](#) of [goods](#) and [services](#). In general, it is defined as a social domain that emphasize the practices, discourses, and material expressions associated with the production, use, and management of [scarce resources](#)'.^[1] A given economy is a set of processes that involves its [culture](#), [values](#), education, technological evolution, history, [social organization](#), [political structure](#), [legal systems](#), and [natural resources](#) as main factors. These factors give context, content, and set the conditions and parameters in which an economy functions. In other words, the economic domain is a social domain of interrelated human practices and transactions that does not stand alone. Economic agents can be individuals, [businesses](#), [organizations](#), or [governments](#). Economic transactions occur when two groups or parties agree to the value or price of the transacted good or service, commonly expressed in a certain [currency](#). However, monetary transactions only account for a small part of the economic domain. Economic activity is spurred by production which uses natural resources, labor and capital. It has changed over time due to [technology](#), [innovation](#) (new products, services, processes, expanding markets, diversification of markets, niche markets, increases revenue functions) such as, that which produces intellectual property and changes in [industrial relations](#) (most notably [child labor](#) being replaced in some parts of the world with [universal access to education](#)).

Etymology

The word *economy* in English is derived from the [Middle French](#)'s *yconomie*, which itself derived from the [Medieval Latin](#)'s *oconomia*. The Latin word has its origin at the [Ancient Greek](#)'s *oikonomia* or *oikonomos*. The word's first part *oikos* means "house", and the second part *nemein* means "to manage".^[2] The most frequently used current sense, denoting "the economic system of a country or an area", seems not to have developed until the 1650s.^[3]

Yorum

Ekonominin çok farklı yapısı olmakta, kültürel ve teknolojik boyutu da öne çıkmaktadır.

Bir arkadaşın çok teknolojik arabası vardı, pahalı, başına kaza gelebilir diye, başka ucuzu kullanıyordu, kaza oldu, ölümden döndü. Senin ekonomik kavramın para değil, sağlık olmalı, bu açıdan en üst teknolojiyi kullanmalısın demişimdir.

Zamanımızda en ufak arabaların teknolojik güvenliği çok fazla olmaktadır, ev hanımlarının pazara, alışverişe gittikleri ve en sık kaza yapılanlar olmaktadır.

Bir Fransız arabasının kullanım yöntemi farklıdır, uzun tırnaklı kişiler kullansın diyerek, buna göre ön kullanım değiştirilmiştir.

History

Earliest roots

Estudam-yenidogan

As long as someone has been making, supplying and distributing goods or services, there has been some sort of economy; economies grew larger as societies grew and became more complex. [Sumer](#) developed a large-scale economy based on [commodity money](#), while the [Babylonians](#) and their neighboring [city states](#) later developed the earliest system of [economics](#) as we think of, in terms of rules/laws on [debt](#), legal contracts and law codes relating to business practices, and private property.^[4]

The Babylonians and their city state neighbors developed forms of economics comparable to currently used civil society (law) concepts. They developed the first known codified legal and administrative systems, complete with courts, jails, and government records.^[5]

The ancient economy was mainly based on [subsistence farming](#).^[6] The [Shekel](#) are the first to refer to a unit of weight and currency, used by the [Semitic peoples](#). The first usage of the term came from [Mesopotamia](#) circa 3000 BC. and referred to a specific mass of [barley](#) which related other values in a [metric](#) such as silver, bronze, copper, etc. A barley/shekel was originally both a unit of [currency](#) and a unit of weight, just as the British Pound was originally a unit denominating a one-pound mass of silver.^[7]

For most people, the exchange of goods occurred through social relationships. There were also traders who bartered in the marketplaces. In [Ancient Greece](#), where the present English word 'economy' originated,^[2] many people were [bond slaves](#) of the [freeholders](#).^[8] The economic discussion was driven by [scarcity](#).^[citation needed]

Yorum

Ekonomi, tarihte ancak fakir olanların uygulayacakları olarak görülmektedir. Zenginler şişman olmaları, her kilo bir otorite anlamındadır.

Kibele kadınlarda tanrı olarak şişmanlar, aynı zamanda halen Afrika'da bu gelenek sürmektedir.

Mücevherlerde altın üst sınıf, gümüş orta sınıf, bronz alt sınıfın kıymetleridir.

Middle Ages

In the Middle Ages, what is now known as an economy was not far from the subsistence level. Most exchange occurred within [social groups](#). On top of this, the great conquerors raised what we now call [venture capital](#) (from *ventura*, ital.; *risk*) to finance their captures. The [capital](#) should be refunded by the goods they would bring up in the [New World](#). The discoveries of [Marco Polo](#) (1254–1324), [Christopher Columbus](#) (1451–1506) and [Vasco da Gama](#) (1469–1524) led to a first [global](#) economy. The first [enterprises](#) were trading establishments. In 1513, the first [stock exchange](#) was founded in [Antwerp](#). Economy at the time meant primarily [trade](#).

The European captures became branches of the [European](#) states, the so-called [colonies](#). The rising [nation-states](#) [Spain](#), [Portugal](#), [France](#), [Great Britain](#) and the [Netherlands](#) tried to control the trade through [custom duties](#) and (from *mercator*, lat.: [merchant](#)) was a first approach to intermediate between private wealth and [public interest](#). The [secularization](#) in Europe allowed states to use the immense property of the church for the development of towns. The influence of the [nobles](#) decreased. The first [Secretaries of State](#) for economy started their work. [Bankers](#) like [Amschel Mayer Rothschild](#) (1773–1855) started to finance national projects such as wars and [infrastructure](#). Economy from then on meant national economy as a topic for the economic activities of the [citizens](#) of a state.

Industrial Revolution

The first [economist](#) in the true modern meaning of the word was the Scotsman [Adam Smith](#) (1723–1790) who was inspired partly by the ideas of [physiocracy](#), a reaction to mercantilism and also later Economics student, Adam Mari.^[9] He defined the elements of a national economy: [products](#) are offered at a [natural price](#) generated by the use of [competition](#) - [supply and demand](#) - and the [division of labor](#). He maintained that the basic motive for [free trade](#) is human self-interest. The so-called self-interest hypothesis became the [anthropological](#) basis for economics. [Thomas Malthus](#) (1766–1834) transferred the idea of supply and demand to the problem of [overpopulation](#).

The [Industrial Revolution](#) was a period from the 18th to the 19th century where major changes in [agriculture](#), [manufacturing](#), [mining](#), and [transport](#) had a profound effect on the socioeconomic and cultural conditions starting in the [United Kingdom](#), then subsequently spreading throughout [Europe](#), [North America](#),

Estudam-yenidogan

and eventually the world.^[10] The onset of the Industrial Revolution marked a major turning point in human history; almost every aspect of daily life was eventually influenced in some way. In Europe wild [capitalism](#) started to replace the system of [mercantilism](#) (today: [protectionism](#)) and led to [economic growth](#). The period today is called [industrial revolution](#) because the system of [Production](#), production and [division of labor](#) enabled the [mass production](#) of [goods](#).

20th century

The contemporary concept of "the economy" wasn't popularly known until the American [Great Depression](#) in the 1930s.^[11]

After the chaos of two [World Wars](#) and the devastating Great Depression, policymakers searched for new ways of controlling the course of the economy.^[citation needed] This was explored and discussed by [Friedrich August von Hayek](#) (1899–1992) and [Milton Friedman](#) (1912–2006) who pleaded for a global [free trade](#) and are supposed to be the fathers of the so-called [neoliberalism](#).^{[12][13]} However, the prevailing view was that held by [John Maynard Keynes](#) (1883–1946), who argued for a stronger control of the [markets](#) by the state. The theory that the state can alleviate economic problems and instigate economic growth through state manipulation of aggregate demand is called [Keynesianism](#) in his honor.^[14] In the late 1950s, the economic growth in America and Europe—often called [Wirtschaftswunder](#) (ger: *economic miracle*) —brought up a new form of economy: [mass consumption economy](#). In 1958, [John Kenneth Galbraith](#) (1908–2006) was the first to speak of an [affluent society](#) in his book [The Affluent Society](#).^[citation needed] In most of the countries the economic system is called a [social market economy](#).^[15]

21st century

With [the fall of the Iron Curtain](#) and the transition of the countries of the Eastern Bloc towards democratic government and market economies, the idea of the [post-industrial society](#) is brought into importance as its role is to mark together the significance that the [service sector](#) receives instead of industrialization. Some attribute the first use of this term to Daniel Bell's 1973 book, *The Coming of Post-Industrial Society*, while others attribute it to social philosopher Ivan Illich's book, *Tools for Conviviality*. The term is also applied in philosophy to designate the fading of [postmodernism](#) in the late 90s and especially in the beginning of the 21st century.

With the spread of [Internet](#) as a mass media and communication medium especially after 2000–2001, the idea for the Internet and [information economy](#) is given place because of the growing importance of [e-commerce](#) and electronic businesses, also the term for a global information society as understanding of a new type of "all-connected" society is created. In the late 2000s, the new type of economies and economic expansions of countries like [China](#), [Brazil](#), and [India](#) bring attention and interest to different from the usually dominating Western type economies and economic models.

Yorum

Tarihte ekonomi üst sınıfın alacağı, kullanacağı boyut olacağı için, buna hitap etmelidir. Zamanla topluma inilmesi ile, bir buzdolabı zengine satmak yerine, toplumda kalabalık halkı temsil edene satmak daha karlı olmuştur. Daha kullanılabilir, daha sade olması ile yapılabilir olmaktadır.

Elements

Types

A [market economy](#) is one where [goods](#) and [services](#) are produced and exchanged according to [demand](#) and [supply](#) between participants (economic agents) by [barter](#) or a [medium of exchange](#) with a [credit](#) or [debit value](#) accepted within the network, such as a unit of currency.^[16] A [planned economy](#) is one where political agents directly control what is produced and how it is sold and distributed.^[17] A [green economy](#) is [low-carbon](#) and resource efficient. In a green economy, growth in income and employment is driven by public and private investments that reduce carbon emissions and pollution, enhance [energy](#) and [resource efficiency](#), and prevent the [loss of biodiversity](#) and [ecosystem services](#).^[18] A [gig economy](#) is one in which short-term jobs are assigned or chosen on-demand. The [global economy](#) refers to humanity's [economic system or systems](#) overall.^[citation needed] An [informal economy](#) is neither taxed nor monitored by any form of government.^[19]

Sectors

Estudam-yenidogan

The economy may be considered as having developed through the following phases or degrees of precedence:^[according to whom?]

- The [ancient economy](#) was mainly based on [subsistence](#) farming.
- The [industrial revolution](#) phase lessened the role of subsistence farming, converting it to more [extensive](#) and [mono-cultural](#) forms of agriculture in the last three centuries. The economic growth took place mostly in mining, construction and manufacturing industries. [Commerce](#) became more significant due to the need for improved exchange and distribution of produce throughout the community.
- In the economies of modern [consumer societies](#) phase there is a growing part played by [services](#), [finance](#), and [technology](#)—the [knowledge economy](#).

In modern economies, these phase precedences are somewhat differently expressed by the [three-sector model](#):^[20]

- [Primary](#): Involves the extraction and production of [raw materials](#), such as [corn](#), [coal](#), [wood](#) and [iron](#).
- [Secondary](#): Involves the transformation of raw or intermediate materials into goods e.g. manufacturing steel into [cars](#), or [textiles](#) into clothing.
- [Tertiary](#): Involves the provision of services to consumers and businesses, such as [baby-sitting](#), [cinema](#) and [banking](#).

Other sectors of the developed community include:

- the [public sector](#) or state sector (which usually includes: parliament, law-courts and government centers, various emergency services, public health, shelters for impoverished and threatened people, transport facilities, air/sea ports, post-natal care, hospitals, schools, libraries, museums, preserved historical buildings, parks/gardens, nature-reserves, some universities, national sports grounds/stadiums, national arts/concert-halls or theaters and centers for various religions).
- the [private sector](#) or privately run businesses.
- the [voluntary sector](#) or social sector.^[21]

Yorum

Ekonomide iki farklı 3 bölümlü sektör tanımlanmaktadır.

1. Primer olanlar: Odun, kömür ve demir gibi madenler ve çıkarılması ile kendilerinin para ettiği maddelerdir.
2. Sekonder olanlar: Eşyaya dönüşen tekstil ve diğer maddelerdir. Burada katma değer vergisi olması harcanan miktar ile elde edilen arasındaki farktır.
3. Üçüncü olanlar: Banka gibi para işletenler, sinema gibi gösteri sunanlar ise gösteri sanatlarından gelir sağlarlar. sattıkları mal yoktur, hizmet üretirler.

Toplumun katıldığı sektörler:

1. Toplum, kamu sektörü: Toplumun etkin olduğu alanlardır. Sosyalizm metodu olarak tanımlanır, tüm dikta bu yolla hâkim olmak ister.
2. Özel sektör: Bireyin hakim olduğu, kendi eşyaları kapsamındadır. Serbest Pazar Sisteminin ana hattı olarak öne çıkmaktadır.
3. Vakıf sektörü: Hayır, bağış boyutu ile öne çıkan sektördür. Bu sektör Fatih Sultan Mehmet tarafından aktif kullanılmış ve zamanımızda da etkin rol oynamaktadır. Gelir, net kazanç olarak bireyler ile paylaşılır.

Indicators

The [gross domestic product](#) (GDP) of a country is a measure of the size of its economy, or more specifically, monetary measure of the market value of all the [final goods](#) and services produced.^[22] The most conventional economic analysis of a country relies heavily on economic indicators like the GDP and [GDP per capita](#). While often useful, GDP only includes economic activity for which money is exchanged.^[citation needed]

Estudam-yenidogan

Due to the growing importance of the financial sector in modern times,^[23] the term *real economy* is used by analysts^{[24][25]} as well as politicians^[26] to denote the part of the economy that is concerned with the actual production of goods and services,^[27] as ostensibly contrasted with the *paper economy*, or the financial side of the economy,^[28] which is concerned with buying and selling on the financial markets. Alternate and long-standing terminology distinguishes measures of an economy expressed in real values (adjusted for inflation), such as real GDP, or in nominal values (unadjusted for inflation).^[29]

Studies

The study of economics are roughly divided into macroeconomics and microeconomics.^[30] Today, the range of fields of study examining the economy revolves around the social science of economics,^{[31][32]} but may also include sociology,^[33] history,^[34] anthropology,^[35] and geography.^[36] Practical fields directly related to the human activities involving production, distribution, exchange, and consumption of goods and services as a whole are business,^[37] engineering,^[38] government,^[39] and health care.^[40]

Yorum

Ekonomi her alanda etkili kullanılmaktadır.

Hekimlikte teorik ekonomi yapılmaz denir. Ancak ekonominin temel ilkeleri geçerlidir.

1. *Etkinlik*: Hekimlikte etkin ilaç verilmelidir. Antibiyotik olarak en etkin olanın seçilmesi boyuttur. Ücret konusu edilmez. Ülkemizde sağlık tedavileri Devlet tarafından ödendiği için orun teşkil etmemektedir.
2. *Verimlilik*: Yenidoğan dönemi için verimli olması önemlidir. Doku organ sistemlerine zararı dokunmamalıdır. Veriliş boyutu da dikkate alınmalıdır. Prematürede dokuda sıvı fazla olduğu için, ilk doz iki misli verilebilir, organ yapısına göre daha sonra verilebilir.
3. *Bulunabilirlik*: Her ilaç bulunmaya bilir, alternatifler düşünülmelidir. Probiyotikler özel olanlar seçilmeli, bazılarında aktif mikrop olmadığı Amerikan çalışmasında 16/17 olmadığı, sadece birinde olduğu çalışmaları vardır. Aktif yoğurt suyunda bu konu olmadığı için, probiyotik bulunması açık ve nettir.
4. *Memnuniyet yaratmasıdır*: Oksijen vermek değil, oksijenin dokuda kullanılması için Fizyo-patolojik yapıya göre tercih edilmeli. Hemoglobin, dolaşım gibi faktörler de düzeltilmelidir.

Sevgi

Konu maddi boyut ve ekonomik yapıda maddi ile oluştuğu için, bizim gerçek sermayemizin sevgi ve insanlık boyutu olduğu için, bu konularda irdelenmektedir.

Sevgi tanımı, bireyin, toplumun ve kültürün yapısını gösterir. Farklı yapılanma gözlenmektedir.

- Cinsel ağırlıklı: Hayvansal dürtü temelinde olan, insanlık boyutundan uzaklaşan bir yapıdır. Bu Doğu yapısında değişmekte, Batı kültüründe ise bu yönde olmaktadır.
- İnsanlık ayarında olması: Sevgi için çoban ve yönetici olması, kısaca bir yapının elemanı olmak ile oluşmaktadır. Görevini yap, bundan mutlu ol, varlığın ile sevgi duymak zorundasın denilmektedir. Size verilen ile doymalı, sevmek zorunda olunmalıdır. Senin için senin amirin düşünür, sana verir olmasıdır. Bunu da insanlık, hizmet adı ile verilir.
- Yaratılış ağırlıklı olması: İncil’de “God is Love” denilmesi, bir soyut kavram olması gerekirken, Tanrı seni sevmesi için şunları yapmalı diyen bir kuramsal yapı sunulmaktadır. Birey hakları temelinde, kişi öne çıkan, onun hakkının kamu, kurum ve

Estudam-yenidogan

kuruluşlardan korunması ve gözetilmesi, rıza ve sorumluluk içinde olma yapısıdır. Toplumla uymak değil, birey olarak sevgi oluşmalı, yaratılış ile algılanmalı, bilinçli olmalı, farkındalık ile bunları yönetme, kabul etme yetkisi kendisinde olan bir yapıdır. Kendini bilmek, sevgi ile yaratılış, iyilik ve güzelliği üzerinde olarak, paylaşım, çalışarak değer ve eser üretmek sevgi boyutu olmaktadır.

Sevgi boyutu bu Makalede Yaratılış olan, birey, kişi hakları olarak ele alınacaktır.

Love, Wikipedia¹¹

Love encompasses a range of strong and positive emotional and [mental states](#), from the most sublime [virtue](#) or good habit, the deepest [interpersonal affection](#), to the simplest pleasure.^{[1][2]} An example of this range of meanings is that the love of a mother differs from the love of a spouse, which differs from the love for food. Most commonly, love refers to a feeling of a strong attraction and emotional [attachment](#).^{[3][4][5]}

Love is considered to be both positive and negative, with its [virtue](#) representing human [kindness](#), [compassion](#), and [affection](#), as "the unselfish loyal and benevolent concern for the good of another" and its [vice](#) representing human [moral flaw](#), akin to [vanity](#), [selfishness](#), [amour-propre](#), and [egotism](#), as potentially leading people into a type of [mania](#), [obsessiveness](#) or [codependency](#).^{[6][7]} It may also describe compassionate and affectionate actions towards other humans, one's self, or animals.^[8] In its various forms, love acts as a major facilitator of [interpersonal relationships](#) and, owing to its central psychological importance, is one of the most common themes in the [creative arts](#).^[9] Love has been postulated to be a function that keeps human beings together against menaces and to [facilitate the continuation of the species](#).^[10]

Ancient Greek philosophers identified [six forms of love](#): essentially, [familial love](#) (in Greek, [Storge](#)), [friendly love](#) or [platonic love](#) ([Philia](#)), [romantic love](#) ([Eros](#)), [self-love](#) ([Philautia](#)), [guest love](#) ([Xenia](#)), and divine or [unconditional love](#) ([Agape](#)). Modern authors have distinguished further varieties of love: [unrequited love](#), [empty love](#), [companionate love](#), [consummate love](#), [infatuated love](#), [self-love](#), and [courtly love](#). Numerous cultures have also distinguished [Ren](#), [Yuanfen](#), [Mamihlapinatapai](#), [Cafuné](#), [Kama](#), [Bhakti](#), [Mettā](#), [Isha](#), [Chesed](#), [Amore](#), [Charity](#), [Sa udade](#) (and other [variants or symbioses of these states](#)), as culturally unique words, definitions, or expressions of love in regards to a specified "moments" currently lacking in the English language.^{[11][12][13]}

Scientific research on emotion has increased significantly over the past two decades. The [color wheel theory of love](#) defines three primary, three secondary and nine tertiary love styles, describing them in terms of the traditional color wheel. The [triangular theory of love](#) suggests "intimacy, passion and commitment" are core components of love. Love has additional religious or [spiritual](#) meaning. This diversity of uses and meanings combined with the complexity of the feelings involved makes love unusually difficult to consistently define, compared to other emotional states.

Definitions

The word "love" can have a variety of related but distinct meanings in different contexts. Many other languages use multiple words to express some of the different concepts that in English are denoted as "love"; one example is the plurality of [Greek concepts for "love"](#) (*agape, eros, philia, storge*) .^[14] [Cultural differences](#) in conceptualizing love thus doubly impede the establishment of a universal definition.^[15]

Although the nature or [essence](#) of love is a subject of frequent debate, different aspects of the word can be clarified by determining what *isn't* love (antonyms of "love"). Love as a general expression of positive sentiment (a stronger form of *like*) is commonly contrasted with [hate](#) (or neutral [apathy](#)). As a less-sexual and more-[emotionally intimate](#) form of romantic attachment, love is commonly contrasted with [lust](#). As an interpersonal relationship with romantic overtones, love is sometimes contrasted with [friendship](#), although the word *love* is often applied to close friendships or platonic love. (Further possible ambiguities come with usages "girlfriend", "boyfriend", "just good friends").

Abstractly discussed, *love* usually refers to an experience one person feels for another. Love often involves caring for, or identifying with, a person or thing (cf. [vulnerability and care theory of love](#)), including oneself (cf. [narcissism](#)). In addition to cross-cultural differences in understanding love, ideas about love have also changed greatly over time. Some historians date modern conceptions of romantic love to courtly Europe during

Estudam-yenidogan

or after [the Middle Ages](#), although the prior existence of romantic attachments is attested by ancient love poetry.^[16]

The complex and abstract nature of love often reduces discourse of love to a [thought-terminating cliché](#). Several common [proverbs](#) regard love, from [Virgil's "Love conquers all"](#) to [The Beatles' "All You Need Is Love"](#). [St. Thomas Aquinas](#), following [Aristotle](#), defines love as "to will the good of another."^[17] [Bertrand Russell](#) describes love as a condition of "absolute value," as opposed to [relative value](#).^[citation needed] Philosopher [Gottfried Leibniz](#) said that love is "to be delighted by the happiness of another."^[18] [Meher Baba](#) stated that in love there is a "feeling of unity" and an "active appreciation of the intrinsic worth of the object of love."^[19] Biologist [Jeremy Griffith](#) defines love as "unconditional selflessness".^[20]

Impersonal

People can be said to love an object, principle, or goal to which they are deeply committed and greatly value. For example, compassionate outreach and volunteer workers' "love" of their cause may sometimes be born not of interpersonal love but impersonal love, [altruism](#), and strong spiritual or political convictions.^[21] People can also "love" material objects, animals, or activities if they invest themselves in bonding or otherwise identifying with those things. If sexual passion is also involved, then this feeling is called [paraphilia](#).^[22]

Interpersonal

Interpersonal love refers to love between human beings. It is a much more potent sentiment than a simple *liking* for a person. [Unrequited love](#) refers to those feelings of love that are not reciprocated. Interpersonal love is most closely associated with [interpersonal relationships](#).^[23] Such love might exist between family members, friends, and couples. There are also a number of psychological disorders related to love, such as [erotomania](#). Throughout history, philosophy and religion have done the most speculation on the phenomenon of love. In the 20th century, the science of [psychology](#) has written a great deal on the subject. In recent years, the sciences of [psychology](#), [anthropology](#), [neuroscience](#), and biology have added to the understanding of the concept of love.

Biological basis

Biological models of sex tend to view love as a [mammalian](#) drive, much like hunger or thirst.^[23] [Helen Fisher](#), an anthropologist and human behavior researcher, divides the experience of love into three partly overlapping stages: lust, attraction, and attachment. Lust is the feeling of [sexual desire](#); romantic attraction determines what partners mates find attractive and pursue, conserving time and energy by choosing; and attachment involves sharing a home, parental duties, mutual defense, and in humans involves feelings of safety and security.^[24] Three distinct neural circuitries, including neurotransmitters, and three behavioral patterns, are associated with these three romantic styles.^[24]

[Lust](#) is the initial passionate sexual desire that promotes [mating](#), and involves the increased release of chemicals such as [testosterone](#) and [estrogen](#). These effects rarely last more than a few weeks or months. [Attraction](#) is the more individualized and romantic desire for a specific candidate for mating, which develops out of lust as commitment to an individual mate forms. Recent studies in [neuroscience](#) have indicated that as people fall in love, the brain consistently releases a certain set of chemicals, including the [neurotransmitter hormones](#), [dopamine](#), [norepinephrine](#), and [serotonin](#), the same compounds released by [amphetamine](#), stimulating the brain's [pleasure center](#) and leading to side effects such as increased [heart rate](#), loss of [appetite](#) and [sleep](#), and an [intense feeling of excitement](#). Research has indicated that this stage generally lasts from one and a half to three years.^[25]

Since the lust and attraction stages are both considered temporary, a third stage is needed to account for long-term relationships. [Attachment](#) is the [bonding](#) that promotes relationships lasting for many years and even decades. Attachment is generally based on commitments such as marriage and children, or mutual friendship based on things like shared interests. It has been linked to higher levels of the chemicals [oxytocin](#) and [vasopressin](#) to a greater degree than short-term relationships have.^[25] [Enzo Emanuele](#) and coworkers reported the protein molecule known as the [nerve growth factor](#) (NGF) has high levels when people first fall in love, but these return to previous levels after one year.^[26]

Psychological basis

[Psychology](#) depicts love as a cognitive and social phenomenon. [Psychologist Robert Sternberg](#) formulated a [triangular theory of love](#) and argued that love has three different components: intimacy, commitment, and passion. Intimacy is a form in which two people share confidences and various details of their personal lives,

Estudam-yenidogan

and is usually shown in friendships and romantic love affairs. Commitment, on the other hand, is the expectation that the relationship is permanent. The last form of love is sexual attraction and passion. Passionate love is shown in infatuation as well as romantic love. All forms of love are viewed as varying combinations of these three components. Non-love does not include any of these components. Liking only includes intimacy. Infatuated love only includes passion. Empty love only includes commitment. Romantic love includes both intimacy and passion. Companionate love includes intimacy and commitment. Fatuous love includes passion and commitment. Lastly, consummate love includes all three components.^[27] American psychologist [Zick Rubin](#) sought to define *love* by [psychometrics](#) in the 1970s. His work states that three factors constitute love: attachment, caring, and intimacy.^{[28][29]}

Following developments in electrical theories such as [Coulomb's law](#), which showed that positive and negative charges attract, analogs in human life were developed, such as "opposites attract". Over the last century, research on the nature of human mating has generally found this not to be true when it comes to character and personality—people tend to like people similar to themselves. However, in a few unusual and specific domains, such as [immune systems](#), it seems that humans prefer others who are unlike themselves (e.g., with an orthogonal immune system), since this will lead to a baby that has the best of both worlds.^[30] In recent years, various [human bonding](#) theories have been developed, described in terms of attachments, ties, bonds, and affinities. Some Western authorities disaggregate into two main components, the altruistic and the narcissistic. This view is represented in the works of [Scott Peck](#), whose work in the field of [applied psychology](#) explored the definitions of love and evil. Peck maintains that love is a combination of the "concern for the spiritual growth of another," and simple narcissism.^[31] In combination, love is an *activity*, not simply a feeling.

Psychologist [Erich Fromm](#) maintained in his book [The Art of Loving](#) that love is not merely a feeling but is also actions, and that in fact, the "feeling" of love is superficial in comparison to one's commitment to love via a series of loving actions over time.^[21] In this sense, Fromm held that love is ultimately not a feeling at all, but rather is a commitment to, and adherence to, loving actions towards another, oneself, or many others, over a sustained duration.^[21] Fromm also described love as a conscious choice that in its early stages might originate as an involuntary feeling, but which then later no longer depends on those feelings, but rather depends only on conscious commitment.^[21]

Evolutionary basis

[Evolutionary psychology](#) has attempted to provide various reasons for love as a survival tool. Humans are dependent on parental help for a large portion of their lifespans compared to other mammals. Love has therefore been seen as a mechanism to promote parental support of children for this extended time period. Furthermore, researchers as early as [Charles Darwin](#) himself identified unique features of human love compared to other mammals and credit love as a major factor for creating social support systems that enabled the development and expansion of the human species.^[citation needed] Another factor may be that [sexually transmitted diseases](#) can cause, among other effects, permanently reduced [fertility](#), injury to the fetus, and increase complications during [childbirth](#). This would favor monogamous relationships over [polygamy](#).^[32]

Adaptive benefit

Interpersonal love between a male and a female is considered to provide an evolutionary adaptive benefit since it facilitates mating and [sexual reproduction](#).^[33] However, some organisms can reproduce [asexually](#) without mating. Thus understanding the adaptive benefit of interpersonal love depends on understanding the adaptive benefit of sexual reproduction as opposed to asexual reproduction. Michod^[33] has reviewed evidence that love, and consequently sexual reproduction, provides two major adaptive advantages. First, love leading to sexual reproduction facilitates [repair of damages in the DNA](#) that is passed from parent to progeny (during [meiosis](#), a key stage of the sexual process). Second, a gene in either parent may contain a harmful [mutation](#), but in the progeny produced by sex reproduction, expression of a harmful mutation introduced by one parent is likely to be masked by expression of the unaffected homologous gene from the other parent.^[33]

Comparison of scientific models

Biological models of love tend to see it as a mammalian drive, similar to hunger or thirst.^[23] Psychology sees love as more of a social and cultural phenomenon. Certainly, love is influenced by [hormones](#) (such as [oxytocin](#)), [neurotrophins](#) (such as [NGF](#)), and [pheromones](#), and how people think and behave in love is influenced by their conceptions of love. The conventional view in [biology](#) is that there are two major drives in love: [sexual attraction](#) and [attachment](#). Attachment between adults is presumed to work on the same principles

Estudam-yenidogan

that lead an infant to become attached to its mother. The traditional psychological view sees love as being a combination of [companionate love](#) and passionate love. Passionate love is intense longing, and is often accompanied by [physiological arousal](#) (shortness of breath, rapid heart rate); companionate love is affection and a feeling of intimacy not accompanied by physiological arousal.

Cultural views

Ancient Greek

[Greek](#) distinguishes [several different senses](#) in which the word "love" is used. Ancient Greeks identified four forms of love: kinship or [familiarity](#) (in [Greek](#), [storge](#)), [friendship](#) and/or [platonic desire](#) ([philia](#)), sexual and/or [romantic desire](#) ([eros](#)), and [self-emptying](#) or divine love ([agape](#)).^{[34][35]} Modern authors have distinguished further varieties of romantic love.^[36] However, with Greek (as with many other languages), it has been historically difficult to separate the meanings of these words totally. At the same time, the Ancient Greek text of the [Bible](#) has examples of the [verb agapo](#) having the same meaning as [phileo](#).

[Agape](#) (ἀγάπη *agápē*) means *love* in modern-day Greek. The term *s'agapo* means *I love you* in Greek. The word *agapo* is the verb *I love*. It generally refers to a "pure," [ideal type](#) of love, rather than the physical attraction suggested by *eros*. However, there are some examples of *agape* used to mean the same as *eros*. It has also been translated as "love of the soul."^[37]

[Eros](#) (ἔρως *érōs*) (from the Greek deity [Eros](#)) is passionate love, with sensual desire and longing. The Greek word *erota* means *in love*. [Plato](#) refined his own definition. Although eros is initially felt for a person, with contemplation it becomes an appreciation of the beauty within that person, or even becomes appreciation of beauty itself. Eros helps the soul recall knowledge of beauty and contributes to an understanding of spiritual truth. Lovers and philosophers are all inspired to seek truth by eros. Some translations list it as "love of the body".^[37]

[Philia](#) (φιλία *philia*), a dispassionate virtuous love, was a concept addressed and developed by [Aristotle](#) in his [Nicomachean Ethics](#) Book VIII.^[38] It includes loyalty to friends, family, and community, and requires virtue, equality, and familiarity. Philia is motivated by practical reasons; one or both of the parties benefit from the relationship. It can also mean "love of the mind."

[Storge](#) (στοργή *storgē*) is natural affection, like that felt by parents for offspring.

[Xenia](#) (ξενία *xenia*), hospitality, was an extremely important practice in [ancient Greece](#). It was an almost ritualized friendship formed between a host and his guest, who could previously have been strangers. The host fed and provided quarters for the guest, who was expected to repay only with gratitude. The importance of this can be seen throughout [Greek mythology](#)—in particular, [Homer's Iliad](#) and [Odyssey](#).

Ancient Roman (Latin)

The [Latin language](#) has several different verbs corresponding to the English word "love." [amō](#) is the basic verb meaning *I love*, with the infinitive [amare](#) ("to love") as it still is in [Italian](#) today. The Romans used it both in an affectionate sense as well as in a romantic or sexual sense. From this verb come *amans*—a lover, amator, "professional lover," often with the accessory notion of lechery—and *amica*, "girlfriend" in the English sense, often being applied euphemistically to a prostitute. The corresponding noun is *amor* (the significance of this term for the Romans is well illustrated in the fact, that the name of the city, [Rome](#)—in Latin: *Roma*—can be viewed as an [anagram](#) for *amor*, which was used as the secret name of the City in wide circles in ancient times),^[39] which is also used in the plural form to indicate love affairs or sexual adventures. This same root also produces *amicus*—"friend"—and *amicitia*, "friendship" (often based to mutual advantage, and corresponding sometimes more closely to "indebtedness" or "influence"). Cicero wrote a treatise called *On Friendship* (*de Amicitia*), which discusses the notion at some length. Ovid wrote a guide to dating called [Ars Amatoria](#) (*The Art of Love*), which addresses, in depth, everything from [extramarital affairs](#) to overprotective parents.

Latin sometimes uses *amāre* where English would simply say *to like*. This notion, however, is much more generally expressed in Latin by the terms *placere* or *delectāre*, which are used more colloquially, the latter used frequently in the love poetry of [Catullus](#). *Diligere* often has the notion "to be affectionate for," "to esteem," and rarely if ever is used for romantic love. This word would be appropriate to describe the friendship of two men. The corresponding noun *diligentia*, however, has the meaning of "diligence" or "carefulness," and has little semantic overlap with the verb. *Observare* is a synonym for *diligere*; despite the cognate with English, this verb and its corresponding noun, *observantia*, often denote "esteem" or "affection." [Caritas](#) is used in Latin

Estudam-yenidogan

translations of the Christian Bible to mean "charitable love"; this meaning, however, is not found in Classical pagan [Roman literature](#). As it arises from a [conflation](#) with a Greek word, there is no corresponding verb.

Chinese and other Sinic

Two philosophical underpinnings of love exist in the Chinese tradition, one from [Confucianism](#) which emphasized actions and duty while the other came from [Mohism](#) which championed a universal love. A core concept to Confucianism is [仁](#) (*Ren*, "benevolent love"), which focuses on duty, action, and attitude in a relationship rather than love itself. In Confucianism, one displays benevolent love by performing actions such as [filial piety](#) from children, kindness from parents, loyalty to the king and so forth.

The concept of 愛 (Mandarin: *ài*) was developed by the Chinese philosopher [Mozi](#) in the 4th century BC in reaction to Confucianism's benevolent love. Mozi tried to replace what he considered to be the long-entrenched Chinese over-attachment to family and clan structures with the concept of "universal love" ([兼愛](#), *jiān'ài*). In this, he argued directly against Confucians who believed that it was natural and correct for people to care about different people in different degrees. Mozi, by contrast, believed people in principle should care for all people equally. Mohism stressed that rather than adopting different attitudes towards different people, love should be unconditional and offered to everyone without regard to reciprocation; not just to friends, family and other Confucian relations. Later in [Chinese Buddhism](#), the term *Ai* (愛) was adopted to refer to a passionate, caring love and was considered a fundamental desire. In Buddhism, *Ai* was seen as capable of being either selfish or selfless, the latter being a key element towards enlightenment.

In [Mandarin Chinese](#), 愛 (*ài*) is often used as the equivalent of the Western concept of love. 愛 (*ài*) is used as both a verb (e.g. 我愛你, *Wǒ ài nǐ*, or "I love you") and a noun (such as 愛情 *àiqíng*, or "romantic love"). However, due to the influence of Confucian [仁](#) (*rén*), the phrase 我愛你 (*Wǒ ài nǐ*, I love you) carries with it a very specific sense of responsibility, commitment and loyalty. Instead of frequently saying "I love you" as in some Western societies, the Chinese are more likely to express feelings of affection in a more casual way. Consequently, "I like you" (我喜歡你, *Wǒ xǐhuan nǐ*) is a more common way of expressing affection in Mandarin; it is more playful and less serious.^[40] This is also true in Japanese (*suki da*, 好きだ).

Japanese

The [Japanese language](#) uses three words to convey the English equivalent of "love". Because "love" covers a wide range of emotions and behavioral phenomena, there are nuances distinguishing the three terms.^{[41][42]} The term *ai* (愛), which is often associated with maternal love^[41] or selfless love,^[42] originally referred to beauty and was often used in a religious context. Following the [Meiji Restoration](#) 1868, the term became associated with "love" in order to translate Western literature. Prior to Western influence, the term *koi* (恋 or 孤悲) generally represented romantic love, and was often the subject of the popular [Man'yōshū](#) Japanese poetry collection.^[41] *Koi* describes a longing for a member of the opposite sex and is typically interpreted as selfish and wanting.^[42] The term's origins come from the concept of lonely solitude as a result of separation from a loved one. Though modern usage of *koi* focuses on sexual love and infatuation, the Manyō used the term to cover a wider range of situations, including tenderness, benevolence, and material desire.^[41] The third term, *ren'ai* (恋愛), is a more modern construction that combines the [kanji](#) characters for both *ai* and *koi*, though its usage more closely resembles that of *koi* in the form of romantic love.^{[41][42]} *Amae* (甘え), referring to the desire to be loved and cared for by an authority figure, is another important aspect of Japan's cultural perspective on love, and has been analysed in detail in Takeo Doi's [The Anatomy of Dependence](#)^[43]

Indian

In contemporary literature, the [Sanskrit](#) words for love is "sneha". Other terms such as *Priya* refers to innocent love, *Prema* refers to spiritual love, and *Kama* refers usually to sexual desire.^{[44][45]} However, the term also refers to any sensory enjoyment, emotional attraction and aesthetic pleasure such as from arts, dance, music, painting, sculpture and nature.^{[46][47]}

The concept of *kama* is found in some of the earliest known verses in [Vedas](#). For example, Book 10 of *Rig Veda* describes the creation of the universe from nothing by the great heat. There in hymn 129, it states:

Thereafter rose Desire in the beginning, Desire the primal seed and germ of Spirit, Sages who searched with their heart's thought discovered the existent's kinship in the non-existent.

— [Rig Veda](#), ~ 15th century BC^[49]

Persian

Estudam-yenidogan

The children of Adam are limbs of one body
Having been created of one essence.
When the calamity of time afflicts one limb
The other limbs cannot remain at rest.
If you have no sympathy for the troubles of others
You are not worthy to be called by the name of "man".

[Sa'di, Gulistan](#)

[Rumi](#), [Hafiz](#), and [Sa'di](#) are icons of the passion and love that the [Persian culture](#) and language present. ^{[[citation needed](#)]} The Persian word for love is [Ishq](#), which is derived from [Arabic](#) language; however, it is considered by most to be too stalwart a term for interpersonal love and is more commonly substituted for "doost dashtan" ("liking"). ^{[[citation needed](#)]} In the Persian culture, everything is encompassed by love and all is for love, starting from loving friends and family, husbands and wives, and eventually reaching the divine love that is the ultimate goal in life. ^{[[citation needed](#)]}

Religious views

Abrahamic

Judaism

In [Hebrew](#), אהבה (*ahava*) is the most commonly used term for both interpersonal love and love between God and God's creations. [Chesed](#), often translated as loving-kindness, is used to describe many forms of love between human beings.

The commandment to love other people is given in the [Torah](#), which states, "Love your neighbor like yourself" ([Leviticus](#) 19:18). The Torah's commandment to love God "with all your heart, with all your soul and with all your might" ([Deuteronomy](#) 6:5) is taken by the [Mishnah](#) (a central text of the Jewish [oral law](#)) to refer to good deeds, willingness to sacrifice one's life rather than commit certain serious transgressions, willingness to sacrifice all of one's possessions, and being grateful to the Lord despite adversity (tractate Berachoth 9:5). [Rabbinic literature](#) differs as to how this love can be developed, e.g., by contemplating divine deeds or witnessing the marvels of nature.

As for love between marital partners, this is deemed an essential ingredient to life: "See life with the wife you love" ([Ecclesiastes](#) 9:9). Rabbi [David Wolpe](#) writes that "...love is not only about the feelings of the lover...It is when one person believes in another person and shows it." He further states that "...love...is a feeling that expresses itself in action. What we really feel is reflected in what we do."^{[[50\]](#)} The biblical book [Song of Solomon](#) is considered a romantically phrased metaphor of love between [God](#) and his people, but in its plain reading, reads like a love song. The 20th-century [rabbi Eliyahu Eliezer Dessler](#) is frequently quoted as defining love from the Jewish point of view as "giving without expecting to take" (from his *Michtav me-Eliyahu*, Vol. 1).

Christianity

The Christian understanding is that love comes from [God](#), who is himself Love (1 John 4:8). The love of man and woman—*eros* in Greek—and the unselfish love of others (*agape*), are often contrasted as "descending" and "ascending" love, respectively, but are ultimately the same thing.^{[[51\]](#)}

There are several Greek words for "love" that are regularly referred to in Christian circles.

- [Agape](#): In the [New Testament](#), *agapē* is charitable, selfless, altruistic, and unconditional. It is parental love, seen as creating goodness in the world; it is the way God is seen to love humanity, and it is seen as the kind of love that Christians aspire to have for one another.^{[[37\]](#)}
- [Phileo](#): Also used in the New Testament, *phileo* is a human response to something that is found to be delightful. Also known as "brotherly love."
- Two other [words for love in the Greek language](#), *eros* (sexual love) and *storge* (child-to-parent love), were never used in the New Testament.^{[[37\]](#)}

[Christians](#) believe that to *Love God with all your heart, mind, and strength* and *Love your neighbor as yourself* are the two most important things in life (the [greatest commandment](#) of the Jewish [Torah](#), according to [Jesus](#); cf. [Gospel of Mark](#) chapter 12, verses 28–34). [Saint Augustine](#) summarized this when he wrote "Love God, and do as thou wilt."

[The Apostle Paul](#) glorified love as the most important virtue of all. Describing love in the famous poetic interpretation in [1 Corinthians](#), he wrote, "Love is patient, love is kind. It does not envy, it does not boast, it is not proud. It is not rude, it is not self-seeking, it is not easily angered, it keeps no record of wrongs. Love does

Estudam-yenidogan

not delight in evil but rejoices with the truth. It always protects, always trusts, always hopes, and always perseveres."^[52]

[The Apostle John](#) wrote, "For God so loved the world that he gave his one and only Son, that whoever believes in him shall not perish but have eternal life. For God did not send his Son into the world to condemn the world, but to save the world through him." ([John 3:16–17](#), NIV) John also wrote, "Dear friends, let us love one another for love comes from God. Everyone who loves has been born of God and knows God. Whoever does not love does not know God, because God is love."^[53]

[Saint Augustine](#) wrote that one must be able to decipher the difference between love and lust. Lust, according to Saint Augustine, is an overindulgence, but to love and be loved is what he has sought for his entire life. He even says, "I was in love with love." Finally, he does fall in love and is loved back, by God. Saint Augustine says the only one who can love you truly and fully is God, because love with a human only allows for flaws such as "jealousy, suspicion, fear, anger, and contention." According to Saint Augustine, to love God is "to attain the peace which is yours." (Saint Augustine's [Confessions](#))

Augustine regards the duplex commandment of love in Matthew 22 as the heart of Christian faith and the interpretation of the Bible. After the review of Christian doctrine, Augustine treats the problem of love in terms of use and enjoyment until the end of Book I of [De Doctrina Christiana](#) (1.22.21–1.40.44);^[54]

Christian [theologians](#) see God as the source of love, which is mirrored in humans and their own loving relationships. Influential Christian theologian [C. S. Lewis](#) wrote a book called [The Four Loves](#). [Benedict XVI](#) named his first [encyclical](#) [God is love](#). He said that a human being, created in the image of God, who is love, is able to practice love; to give himself to God and others ([agape](#)) and by receiving and experiencing God's love in contemplation (eros). This life of love, according to him, is the life of the saints such as [Teresa of Calcutta](#) and [Mary, the mother of Jesus](#) and is the direction Christians take when they believe that God loves them.^[51]

[Pope Francis](#) taught that "True love is both loving and letting oneself be loved...what is important in love is not our loving, but allowing ourselves to be loved by God."^[55] And so, in the analysis of a Catholic theologian, for Pope Francis, "the key to love...is not our activity. It is the activity of the greatest, and the source, of all the powers in the universe: God's."^[56]

In Christianity the practical definition of love is summarised by [Thomas Aquinas](#), who defined love as "to will the good of another," or to desire for another to succeed.^[17] This is an explanation of the Christian need to love others, including their enemies. As Thomas Aquinas explains, Christian love is motivated by the need to see others succeed in life, to be good people.

Regarding love for enemies, Jesus is quoted in the Gospel of Matthew:

"You have heard that it was said, 'Love your neighbor and hate your enemy.' But I tell you, love your enemies and pray for those who persecute you, that you may be children of your Father in heaven. He causes his sun to rise on the evil and the good, and sends rain on the righteous and the unrighteous. If you love those who love you, what reward will you get? Are not even the tax collectors doing that? And if you greet only your own people, what are you doing more than others? Do not even pagans do that? Be perfect, therefore, as your heavenly Father is perfect."^[57]

Do not forget to love with forgiveness, Christ saved an adulterous woman from those who would stone her. A world of wronged hypocrites needs forgiving love. Mosaic Law would hold Deuteronomy 22:22-24 "If a man is found lying with a woman married to a husband, then both of them shall die—the man that lay with the woman, and the woman; so you shall put away the evil from Israel. If a young woman who is a virgin is betrothed to a husband, and a man finds her in the city and lies with her, then you shall bring them both out to the gate of that city, and you shall stone them to death with stones, the young woman because she did not cry out in the city, and the man because he humbled his neighbor's wife; so you shall put away the evil from among you."

[Tertullian](#) wrote regarding love for enemies: "Our individual, extraordinary, and perfect goodness consists in loving our enemies. To love one's friends is common practice, to love one's enemies only among Christians."^[58]

Islam

Love encompasses the Islamic view of life as universal brotherhood that applies to all who hold faith. Amongst the 99 names of God ([Allah](#)), there is the name *Al-Wadud*, or "the Loving One," which is found in Surah [\[11:90\]](#) as well as Surah [\[85:14\]](#). God is also referenced at the beginning of every chapter in the Qur'an as *Ar-Rahman* and *Ar-*

Estudam-yenidogan

Rahim, or the "Most Compassionate" and the "Most Merciful", indicating that nobody is more loving, compassionate and benevolent than God. The Qur'an refers to God as being "full of loving kindness."

The Qur'an exhorts Muslim believers to treat all people, those who have not persecuted them, with *birr* or "deep kindness" as stated in Surah [6:8-9]. *Birr* is also used by the Qur'an in describing the love and kindness that children must show to their parents.

Ishq, or divine love, is the emphasis of [Sufism](#) in the Islamic tradition. Practitioners of Sufism believe that love is a projection of the essence of God to the universe. God desires to recognize beauty, and as if one looks at a mirror to see oneself, God "looks" at himself within the dynamics of nature. Since everything is a reflection of God, the school of Sufism practices seeing the beauty inside the apparently ugly. Sufism is often referred to as the religion of love.^[59] God in Sufism is referred to in three main terms, which are the Lover, Loved, and Beloved, with the last of these terms being often seen in Sufi poetry. A common viewpoint of Sufism is that through love, humankind can get back to its inherent purity and grace. The saints of Sufism are infamous for being "drunk" due to their [love of God](#); hence, the constant reference to wine in Sufi poetry and music.

Bahá'í Faith

In his [Paris Talks](#), 'Abdu'l-Bahá described four types of love: the love that flows from God to human beings; the love that flows from human beings to God; the love of God towards the Self or Identity of God; and the love of human beings for human beings.^[60]

Dharmic

Buddhism

In [Buddhism](#), [Kāma](#) is sensuous, sexual love. It is an obstacle on the path to [enlightenment](#), since it is selfish. [Karunā](#) is compassion and mercy, which reduces the suffering of others. It is complementary to wisdom and is necessary for enlightenment. *Adveṣa* and [mettā](#) are benevolent love. This love is unconditional and requires considerable self-acceptance. This is quite different from ordinary love, which is usually about attachment and sex and which rarely occurs without self-interest. Instead, in Buddhism it refers to detachment and unselfish interest in others' welfare.

The [Bodhisattva](#) ideal in Mahayana Buddhism involves the complete renunciation of oneself in order to take on the burden of a suffering world.

Hinduism

In [Hinduism](#), [kāma](#) is pleasurable, sexual love, personified by the god [Kamadeva](#). For many Hindu schools, it is the third end (*Kama*) in life. Kamadeva is often pictured holding a bow of [sugar cane](#) and an arrow of flowers; he may ride upon a great parrot. He is usually accompanied by his consort [Rati](#) and his companion Vasanta, lord of the spring season. Stone images of Kamadeva and Rati can be seen on the door of the Chennakeshava temple at Belur, in [Karnataka, India](#). *Maara* is another name for *kāma*.

In contrast to *kāma*, *prema* – or *prem* – refers to elevated love. [Karuna](#) is compassion and mercy, which impels one to help reduce the suffering of others. *Bhakti* is a [Sanskrit](#) term, meaning "loving devotion to the supreme God." A person who practices *bhakti* is called a *bhakta*. Hindu writers, theologians, and philosophers have distinguished nine forms of *bhakti*, which can be found in the [Bhaṅgavata Purana](#) and works by [Tulsidas](#). The philosophical work [Narada Bhakti Sutras](#), written by an unknown author (presumed to be [Narada](#)), distinguishes eleven forms of love.

In certain Vaishnava sects within Hinduism, attaining unadulterated, unconditional and incessant love for Godhead is considered the foremost goal of life. Gaudiya Vaishnavas who worship Krishna as the Supreme Personality of Godhead and the cause of all causes consider Love for Godhead (*Prema*) to act in two ways: *sambhoga* and *vipralambha* (union and separation)—two opposites.^[61]

In the condition of separation, there is an acute yearning for being with the beloved and in the condition of union, there is supreme happiness and nectarean. Gaudiya Vaishnavas consider that Krishna-prema (Love for Godhead) is not fire but that it still burns away one's material desires. They consider that Kṛṣṇa-prema is not a weapon, but it still pierces the heart. It is not water, but it washes away everything—one's pride, religious rules, and one's shyness. Krishna-prema is considered to make one drown in the ocean of transcendental ecstasy and pleasure. The love of Radha, a cowherd girl, for Krishna is often cited as the supreme example of love for Godhead by Gaudiya Vaishnavas. Radha is considered to be the internal potency of Krishna, and is the supreme lover of Godhead. Her example of love is considered to be beyond the understanding of material realm as it surpasses any form of selfish love or lust that is visible in the material world. The reciprocal love between Radha

Estudam-yenidogan

(the supreme lover) and Krishna (God as the Supremely Loved) is the subject of many poetic compositions in India such as the [Gita Govinda](#) and *Hari Bhakti Shuddhodhaya*.

In the Bhakti tradition within Hinduism, it is believed that execution of devotional service to God leads to the development of Love for God (*taiche bhakti-phale krsne prema upajaya*), and as love for God increases in the heart, the more one becomes free from material contamination (*krishna-prema asvada haile, bhava nasa paya*). Being perfectly in love with God or Krishna makes one perfectly free from material contamination. and this is the ultimate way of salvation or liberation. In this tradition, salvation or liberation is considered inferior to love, and just an incidental by-product. Being absorbed in Love for God is considered to be the perfection of life.^[62]

Political views

Free love

The term "free love" has been used^[63] to describe a [social movement](#) that rejects [marriage](#), which is seen as a form of social bondage. The free love movement's initial goal was to separate the state from sexual matters such as marriage, [birth control](#), and [adultery](#). It claimed that such issues were the concern of the people involved, and no one else.^[64]

Many people in the early 19th century believed that marriage was an important aspect of life to "fulfill earthly human happiness." Middle-class Americans wanted the home to be a place of stability in an uncertain world. This mentality created a vision of strongly defined gender roles, which provoked the advancement of the free love movement as a contrast.^[65]

Advocates of free love had two strong beliefs: opposition to the idea of forceful sexual activity in a relationship and advocacy for a woman to use her body in any way that she pleases.^[66] These are also beliefs of [feminism](#).^[67]

Philosophical views

The philosophy of love is a field of [social philosophy](#) and [ethics](#) that attempts to explain the nature of love.^[68] The philosophical investigation of love includes the tasks of distinguishing between the various kinds of personal love, asking if and how love is or can be justified, asking what the [value](#) of love is, and what impact love has on the [autonomy](#) of both the lover and the beloved.^[67]

Yorum

Her kültür, sevgi kelimesini farklı olarak yorumlamaktadır.

- Biyolojik temelli alınan, hayvan gibi bir ihtiyaç olarak ele alınmaktadır. Ancak bu durum insanlık denilen kavramdan uzaklaşmaktadır.
- Psikolojik açıdan akıl, mantık olarak zihinsel boyutu öne çıkarmaktadır.
- Sevgi varlık, var oluş olarak ele alınarak, yaşamı sağlayanlara duyulanlardır.
- Adaptif olarak, yeni nesiller oluşturma amacını gütmektedir.
- Sevgi memelilerin bir yaklaşımıdır, duyguların bir amaca yönelmesidir.

Kültürlere göre sevgi kavramları değişmektedir.

- Yunan Medeniyetinde:4 Formu vardır; a) storge: yakınlık, b) kardeşlik, platonik istek (philia), cinsiyet ve romantik istek (eros), benliğe dönüş, yaratılış sevgisi (agape) olmaktadır.
- Roma yapısında bağış yapma sevgisi, klasik Pagan kültüründe olmasa da eklenmiştir.
- Konfüçyüs yapısında sevgi (Ren), nazik, yardım eden, kendisi sevgi değil, yardım boyutundadır.
- Japonya'da üç anlamı vardır: a) Anne veya kendi dışında sevme, b) romantik sevgi, c) her boyutu sevmek olarak tanımlanır.
- Yahudilikte, insanlar arası sevgi, Yaratan ve yaratılanları sevgi ile tanımlanır. Bazı vurgular: Komşunu kendin kadar sev, gibi vurguları vardır.
- Katoliklerde: a) agape: yardımlaşma, karşılıksız yaklaşım, b) Phileo: kardeşçe sevgi, c) Eros cinsiyet sevgisi, storge çocukların ailelerine sevgidir.
- Budizm'de aydınlanma ve Nirvanaya ulaşan sevgidir.

Estudam-yenidogan

- Serbest aşk: Evlenmeden birlikte oturma durumudur.
- Kuran temelinde iki ayet sunulmaktadır. Bu Makalede is tümü dikkate alınmıştır. Bu iki Ayet:

- 11/90 "Rabbinizden af dileyip O'na yönelin. Rabbim **Rahîm**'dir, rahmeti sınırsızdır; **Vedûd**'dur, çok sevgilidir

Af eğer bir yapılan hata veya bir tazminat ödenerek yapılacak bir boyuttur. Burada af dilemek, insancıl olmak, sevgi içinde olmanın yücelmesi anlamındadır. Yaratan ile bütünleşmek, yönelmek olarak tanımlanmaktadır. Bu durumda bağışlayıcı, koruyucu ve yol göstericidir. Bu çok sevgilidir vurgusu da vardır. İslam, sevgi yaratılış, Yaratan, bilim ve tüm insanı değerleri kapsamaktadır. *Yaratılanı yaratandan dolayı severim* vurgusu hatırlanmalıdır.

- 85/14 **Gafûr** O'dur, **Vedûd** O

Aynı vurgu vardır, affeden ve seven olmaktadır. Bu açıdan ne yapılırsa yapılsın, yaratılışa dönmek, affedilmeyi gerekli kılar. Bağışlanma yapılan hatanın kişiden özgür ve tazmini ile oluşmaktadır.

God is Love, Wikipedia¹²

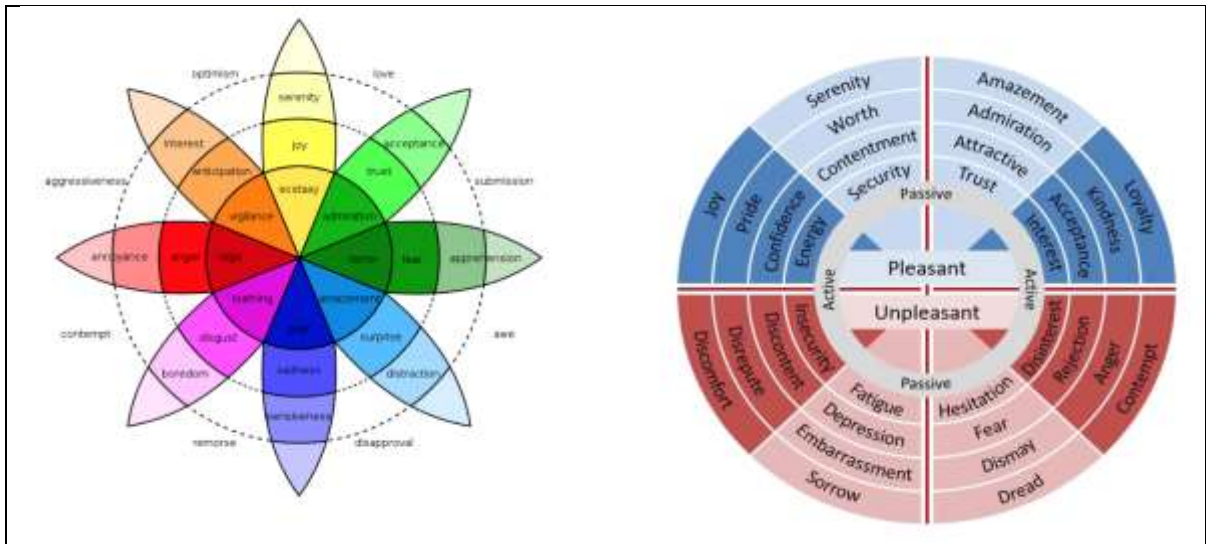
God is Love may refer to:

- "Whoever does not love does not know God, because God is love." - In [1 John](#), chapter 4:8
- "God is love. Whoever lives in love lives in God, and God in them." - In [1 John](#), chapter 4:16
- [Deus caritas est](#) - Latin for "God is Love", [Pope Benedict XVI](#)'s first encyclical
- [God Is Love](#) - a work of art by [Leonid Denysenko](#)

Yorum

Sevgi tanrıdır demek, soyut kavramda olmasıdır. Onu put boyutundan çıkarır. 3'lü boyutu reddi olmaktadır. Bu açıdan Tanrı sizi sevmesi için ona ibadet edin, Kilisenin yandaşı olan diye tercüme edildiği görülmektedir.

Sevme, mutlu olma değerlendirme (Google, Yandex görseller)¹³

Şekil 2: Mutlu olma ve mutsuzluk parametreleri:

Estudam-yenidogan

a)-**Mutlu olunanlar**: Pasif, aktif olarak: 1) Neşe, gurur, emin olma, enerjik olma, 2) Sakinlik, değer, tatmin olma, güvenlik, 3) Hayret etme, hayranlık, çekici bulma, güven, 4) Bağlılık, nezaket, kabul etme, ilgi çekme.

b) **Mutlu olunmayanlar**: Pasif, aktif: 1) Huzursuz olma, saygı duymama, tatminsizlik, güvensizlik, 2) Üzüntü, utanma, depresyon, yorgunluk, 3) Korku, istememe, endişe, tereddüt, 4) Tatmin olmama, kızgınlık, itme, ilgisiz kalma.

Yorum

Temel olarak Yaratılıştan ne gelirse gelsin kabulümüz, olumlu örnek, olumsuz ibrettir. Olumlu dikkat edilmeli, hırs, benlik ve açgözlülüğe neden olmamalıdır.

Kuran Esintileri^{7,8,9}

Kuran ayetlerinde **sevgi** kelimesi ile ilgili ayetlerden esinlenen yorumlar aşağıdadır:

- *Yaratana karşı sevgiye dayalı dostluk olmalı, korkak, endişe duymak değil, doğa ile bütünleşen kişi, emindir, güvenlidir. Yaratılış, bilim üzere olan, Yaratana dost edinmiş demektir. Bu süreklidir, hoşnutluk, memnuniyet temeldir. Başarıya ulaşılan ve varılan hedef sevgi üzerine olmalıdır. Sevgi gönülden gelen, akıl ile onaylanan, bir bilinç, bir oluşum boyutudur, bir bütünleşmedir.*
Bir işe başlarken, sonu ne olacak, nereye varacak diye hesaplar etik ilkede, inanarak, bilerek yapılır. Niyet ve güdü, barışa yönelik, iyilik ve güzellikte, çalışarak değer üretmek olmalıdır, başarı onlarındır. Sevgiye dayalı dostluk kurulması hedeftir, aksi olmamalıdır.
- *Sevdiğimizizi sandıklarımız bir imge, bir simge bir boyuttur, temelinde Yaratılış, dolaylı olarak Yaratan vardır. Sevgi boyutunda görünür ötesi, anlamı, kavramı ele alınmalıdır. Anne sevgisi bir obje değil, bir kavram olarak ele alınmalıdır. Kararlı ve taşkın olmak, aynı zamanda oluşan orunların çözümü için de bir kolaylık, çıkı kapısı oluşturur. Ters azap, basit değil, giderek artan, şiddetli olur.*
Bir işe başlarken, insanlıkta olunacak ise, sevgide kararlı ve taşkın olmalılar, yoksa sürdürülemez. Her işe başlarken, çalışarak değer, eser üretmeye uğraşmak, zorlukları aşmanın metodu sevdirdir.
- *Zenginlik, ziyenler, temelde değer olan bir insanın varlığını arttırıcı olamaz, bu açıdan, tersi algı, iğreti, dışlanma olmasın. Bir profesör olarak, benim makamım değil, söylediklerimin ilgi çekmesini isterim. Söz, insanlık, iyilik ve güzellik üzere, barışa yönelik olmalıdır. İğreti hayatı, makam amaç olmamalıdır, insanlık ve bilime dayanma hedef almamalıdır.*
Bir insan konferansta, ziyeneti, mücevheri sözlerinde, davranış ve çözümlerindedir, başkası olamaz.
- *Savunma, insanlık, bağımsızlık, adaleti korumak, varlığı korumak için yapılır. Bu savunma yaşama bedel olsa bile yapılmalıdır. Bilim, gerçek üzere savunmak, makam veya diğer korku ile engellenemez. Burada insanı durduran veya çoşturan, sevgi ve ideallere bağlılıktır.*
Bir insandan canını istersin, vaz geçmeyeceği şey, sevdiğilerini zalime teslim etmemek, savunmadır.
- *Başkasına yumuşak davranmak için; 1) Merhamet ve sevgi, şefkat ile olunmalı, 2) Kaba, saba katı yürekli olanlar ise insanları kaçırdın, 3) Bağışlanmalı, iletişimi kesmemeli, 4) İş ve yönetim konusunda bilgi ve danışmanlık alınmalı, 5) Dönüşüm olasılığını sabırla algılamalıdır. Olmuyorsa onlar zaten kendileri uzaklaştırılır.*
Barışa yönelik, iyilik ve güzellik yapanlar, sevgi ile, yumuşak etik yaklaşır, dinlemesi kolaydır.
- *Keşke demenin bir anlamı olamaz, şimdi başla, bundan sonra yapmak istediklerini yap. Barışa yönelme, iyilik ve güzellikte işler yapmak itiyorsan, başkalarından örnek alabilirsin ama yapman gerekir. Sevgi ilişkisi olan haset etmez, örnek alır, benzerini yapar.*
İyilik yapan, paylaşan saygı ve değer kazanınca, bende kazansaydım demek, sen de yap olmalıdır.
- *İnanışlarda Yaratılışın bir vekili, bir oğlu olduğu iddiasında bulunurlar, bu durum Yaratıcı açısından imkansızdır. Vekil, resul olarak peygamberler gelmiş iken, niye başka boyutların olması temelden anlamsızdır. Bu kutsama yaparak, sanki Yaratılışa yakın olmayı beklerken, uzaklaşırlar, bunun da bilincinde olmazlar. Her benliğin amaç, güdüsü bilinmediği için, bilen Yaratıcı olduğu için bağışlama ona aittir. Tümünden atom ve enerjiden iken, yine aynı boyuta döneriz.*

- **Bazı kimseler Yaratan diyerek, putlara ve yandaşlarına taparlar, bilim ise Yarattılıştadır, unutmayın.**
  - İnsanlar arasında bilim üzre, inanarak, iyilik ve güzellikler yaratmaya çalışanlara düşmanlık yapanlar, kalıba uyanlar, belirli yapıda olanlardır, onlar kendi istedikleri dışında bir şeyi, bilim ve gelecek olsa da kabul etmezler. Amir ve yönetim yapısında olanlarda ise, veri ve dayanakları görerek, yapılarını değiştirebilir, fayda üzerine olur, kalıptan çıkarlar. Derin araştırma yapan, bilim ve gereklerde olanlar, bilim insanları, eğiticiler ise kabul ederler, kabul etmeleri beklenir.
  - **Kalıbı doğru sananlar, serbest ve bilim üzere olanlara karşı çıkar, yanlış oldukları ispatlanmış olur.**
- Af dilemek için hatayı tanımlama, özür dileme, bir daha yapmamak üzere terk edilmelidir. Yapı, davranış ve düşünceyi tümünden değiştirmek, haklara uymak demektir. Söz ile söylemek ile bu iş olmaz, davranış ve tutuma da yansımalıdır.
- **Doğa doğurgan, bize nimet sunandır, algılamalı, Yaratanın bir sevgi sunumudur, kavramalıyız.**
  - Sevgi içinde olanlar, sevgi oluşturanlara bakılınca, karşılıksız, inanarak hayra ve barışa yönelik iş yaparlar, paylaşır ve vericidirler, eğitici olurlar.
  - **Bir kişi hayır ve barışa yönelik işler yapıyorsa, dayanağı sevgidir, sevgi oluşturmaktır**
  - Sevgi kapsamında olan, oluşan durumlarda, kedi, hayvan bile olsa, bir zalimin elinde bakılır, gözetilir ve sevilir. İnsanlarda da aynı boyut, bazılarında oluşan sevgi halkası ile, korunma ve gözetme oluşabilir. Her bireyde olmasa da ailede bile gözetme ve korunmanın olduğu gözlenmektedir.
  - **Bazı doğa yapıları sevgi olursa farklı görülür, dışkı, gübre ve yararlı olarak görülmesi ile faydalı olur.**
  - Bir insanın insan olarak görevi nedir denilirse, merhamet ve sevgi içinde olmak dışında bir yaklaşım olamaz. Bunun etkisi ile tüm varlıklara farklı yaklaşır, onların haklarını korur ve gözetir.
  - **İnsan, varlık niye yaratılmıştır, topluma merhamet ve sevgi oluşturmaları içindir, bozgunculuk olamaz.**
  - Putların oluşturulması, Dünya hayatına bir sevgi oluşturmak için olduğu gözlenir. Ancak, puta tapınmak ve onun için yaklaşımlar ile çatışma, mücadele ve ayrıcalık oluşması kaçınılmazdır. Kısaca huzursuz, köle ve zalimin olduğu bir toplum oluşur.
  - **İnsanlar aralarında sevgi oluşturmak, ortak kıymetleri olması için putlar yaratır, yokluğa giderler.**
  - İnsanların tek değil, eşleri olması, toplumda birey olmaları ile, sevgi ve rahmet oluşur. Bunun bilen, düşünen, aklını kullanan için, veriler, kanıtlar vardır, gören, duyan için anlam kazanır.
  - **Bazı olgular, durumlar vardır, sevgi ve rahmet için bir vesiledir, eş, evlilik bunlardan biridir.**
  - Servet, yaratılışı sevmenin bir simgesi olabilmesi için, harcananlar bir destek, yardım ve iyilik, güzellikler üzerine harcanmalıdır. İnsanlar kendileri gereksinimlerinden artanları, harcama üzerinde olanları başılayabilir olabilirlerse zengin olur, yoksa banka veznedarı gibi para sahibi, mirasa verdikleri kıymetler olabilir. Kendilerine yaramaz, bir anlamı da olmaz.
  - **Servet sevgi kazanmak, yardım etmek, başılayma, faydalı ve yararlı olmak için sahip olduğumuzdur.**
  - Sevgiye dayalı dostluk kurabilmek için, kişi yaptığı eylemlerin sorumluluğunu yüklenen, bilimsel düzeyde olan, kalplerinde insanlık duyguları olan kişiler olmalıdırlar. inanarak, bilerek, bilimsel olarak barışa yönelik iyilik, güzellik yaratanlar ise, hoşnut kılınan, nimetlerle bezenen kişilerdir, başarıya da ulaşırlar.
  - **Sevgisiz yaklaşanlarda, hoşnutluk, dostluk, kardeşlik beklenmez, menfaat varsa var, yoksa yoktur.**
  - Dost tanımlanmalıdır, düşman dost olarak görünebilir, bilimin tersini yapan, menfaat ile iyilik ve güzelliği kendisi olarak gören, zarar ve zulme karşı çıkmayan olamaz. Sevgi gizli değil, eyleme dayanmalı, insanlık ve barışa yönelik olmalıdır.
  - **Sevgi, zalim, zarar veren, insanlığı hiçe sayana olmaz, tersine dönerse, önce sizi yok ederler.**
  - Bazı durumlarda, savaşmak için eğitilenlerin, dost olarak, düşmanla savaşmak istedikleri gözlenmektedir. Nedeni sorulduğunda, sevgi ve insanlıkta olanla birlikte olup, zalime karşı, onlarla dövüşmeye kalkarlar. Başlıyayan olmalı, esirgeyen olunmalıdır.
  - **Bazı kişiler, sevgi ve insanlığı görerek, fikir değiştirir, sevgiyi tercih eder, kardeşlik oluşabilir.**
  - Malları depolayarak onu sevgi ile bakanlar, felaket olur, malları çalınır, yok olunamaz, bireyin kendisi en önemli, gerçek değer olduğunu algılamalı, yaratılıştaki olmalıdır.
  - **Malı, zenginlik sanan, bunun için gurur duyan, sevgide olan kişi, depremde nesi kalır, kendisi.**
  - Varlık oluşması için, örneğin insanın oluşması, 9 ay, 10 gün annede gelişimi, anca sevgi ve ilgi ile olabilir. Tüm varlıkların aynı şekilde, bir hücreden, atom ve enerjiden, oluşan yapı, ilginin sevgi ile yönlendirilmesi ile oluşabilir.

Estudam-yenidogan

Tüm insanlar, varlıklar atom ve enerjiden olmuş, bebek sevgi ve ilgi ile büyür, başkası tamamlar.

Yorum

Sevgi kavramı bazı imajlara, objelere yöneltilmektedir. Buna karşın, devam edilir, ancak o dayandıkları yok olması, tersine zalim olması bile kabul edilemez olabilmektedir. Kendi hatalarının olduğunu sanırlar, birey hakkı, bağımsızlık, özel, özgün fikirleri olması, zarar ve başkasına zulüm yapmadıkça, kendi rızaları ve sorumluluğu olduğunu bilincinde olmalıdırlar. Her kişi kendi somut yaptıkları ile sorumlu, hakaret ve aşağılama yapmadıkça da sorumlu olmazlar. Ceza somut eyleme dayalı, yorum, kıyas ve geleneklere kapalı, yazılı kanunda olmalıdır, bu nedenle kişisel davranışlar zulüm ve zarar oluşturmadığı sürece, karışılmaz.

Tercih elbette barışa yönelik, etik ilkelerde, hayrı ve güzellik olması, bireye ve topluma fayda sağlaması, hoşnut olunması beklenir.

Bunların kaynağı sevgidir, sevgi yaratılıştaki olmak, içten gelerek, Yaratılanın bir insanı olarak, kardeşlik boyutunda paylaşımda bulunmalıdır.

Madde değil, soyut anlamda sevgi en yüce tutulmalı, İncil ifadesinde olduğu gibi “God is love”, Kuran ifadesi ile inananların sevgide ileri ve taşkın olması beklenir. Bu yaratılışa, bilimde olmaktır, bir yansıma, put veya başka objeye olamaz. Simgede tanrı ve ilah değil, doğrudan Yaratandır. Bu bir bilinç, bir algı, bir kavramdır, kural ve kalıpta olmakla oluşmaz.

Neonatoloji Bilim Dalında Sevgi boyutu, bir prematürenin, yaşam sınırında olmasına karşın, yüzlerce gün Yoğun Bakımda bakarak, Yaşam Hakkını sağlamak, büyük mutluluğun paylaşımıdır.

Bu mutluluğun en önemli boyutu olmakta, bu kadar süreci sevgi ile oluşturan, sevgi ile bakan ekibin bir nimeti, bir hedefi olmaktadır.

İnsanlık

İnsanlık kavramı farklı yönleri ile tanımlansa bile, temel prensipleri; a) Soyut kavram olması ile, b) Doğru nedir ve ne yapmalıyım, etik prensipler içinde olmalı, c) Bağışlama, verme, destekleme boyutu ile, d) İnsan davranışı ve tutumu boyutu olarak irdelenebilir.

Humanity (virtue), Wikipedia¹⁴

Humanity is a [virtue](#) linked with basic [ethics](#) of [altruism](#) derived from the [human condition](#). It also symbolises human love and compassion towards each other. Humanity differs from mere [justice](#) in that there is a level of altruism towards individuals included in humanity more so than the fairness found in justice.^[1] That is, humanity, and the acts of love, altruism, and social intelligence are typically individual strengths while fairness is generally expanded to all. Humanity can be classed as one of six virtues that are consistent across all cultures.^[2]

The concept goes back to the development of "humane" or "[humanist](#)" philosophy during the [Renaissance](#) (with predecessors in 13th-century [scholasticism](#) stressing a concept of basic [human dignity](#) inspired by [Aristotelianism](#)) and the concept of [humanitarianism](#) in the [early modern period](#), and resulted in modern notions such as "[human rights](#)".

Historical perspectives

Confucian philosophy

[Confucius](#) said that humanity, or "[Ren](#)" (仁), is a "love of people" stating "if you want to make a stand, help others make a stand."^[3] That is, the Confucian theory of humanity exemplifies the golden rule. It is so central to Confucian thought that it appears 58 times in the [Analects](#).^[4] Similar to the Christian process of seeking God, Confucius teaches seeking Ren to a point of seemingly divine mastery until you are equal to, or better than, your teacher.^[5] The Confucian concept of Ren encompasses both love and altruism.^[6]

Greek philosophy

Estudam-yenidogan

[Plato](#) and [Aristotle](#) both wrote extensively on the subject of virtues, though neither ever wrote on humanity as a virtue, despite highly valuing love and kindness, two of the strengths of humanity. Plato and Aristotle considered "[courage](#), [justice](#), temperance" and "[generosity](#), [wit](#), friendliness, [truthfulness](#), magnificence, and greatness of soul" to be the sole virtues, respectively.^[3]

Abrahamic religion

Kindness, altruism and love are all mentioned in the Bible. [Proverbs 19:22](#) states "the desire of a man is his kindness." On the topic of altruism, emphasis is placed on helping strangers (Hebrews 13:1) and the biblical adage "it is better to give than to receive" (Acts 20:35).

Humanity is one of [Thomas Aquinas'](#) "[Seven Heavenly Virtues](#)".^[7] Beyond that, humanity was so important in some positivist Christian cultures that it was to be capitalized like God.^[8]

Strengths of humanity

Love

Love has many different definitions ranging from a set of purely biological and chemical processes to a religious concept. As a character strength, love is a mutual feeling between two people characterized by attachment, comfort, and generally positive feelings. It can be broken down into 3 categories: love between a child and their parents, love for your friends, and romantic love.^[9] Having love as a strength is not about the capacity to love, as such, it is about being involved in a loving relationship.

Love, in the psychological sense, is most often studied in terms of attachment to others. A degree of controversy surrounds defining and researching love in this way, as it takes away the "mystery of love."^[10] Because love is mysterious, to an extent, it is most often studied in terms of attachment theory, because it can be studied in the way across ages. In infants, attachment is studied through the Strange Situation Test. Attachment to an individual, usually the mother, is determined by how distressed the infant becomes when the mother is taken out of the experimental setting.^[11] There are several models of adult attachment including the *Adult Attachment Interviews*, *Adult Attachment Prototypes* and more. Generally adult attachment models focus on the [mental representation](#) of the visible signs of attachment seen in infants.^[12]

Evidence in support of the benefits of love are seen in the negative affect states that result from lacking love. Orphaned children have been targeted in studies about negative attributes resulting from lack of attachment. A study by Smyke and others found that children raised in an environment that didn't allow children to become attached to their preferred caregivers experienced [attachment disorders](#).^[13] Additionally, individuals who develop securely attached have a lower likelihood of depression, high-self esteem, and less likelihood of divorce.^[14]

Kindness

The strength kindness encompasses most related terms that evoke feelings of [altruism](#), [generosity](#), helpfulness and a general desire to help people. That is, a disposition for helping humanity. The following statements are from the [Values in Action](#) (VIA) psychological assessment, aimed at determining people's strengths in kindness: others are just as important to me, giving is more important than receiving, I care for the ungrateful as well as the grateful.^[15] Kindness, as a part of humanity, is deeply rooted in philosophical and religious traditions, each having words for the altruistic love aspect of kindness, such as *agape* in Greek, *chesed* in Hebrew, and the Latin word *philantropia*, the root of the word "[philanthropy](#)."^[15] Kindness is so valued as a strength beyond [religious](#) and [theoretical](#) concepts that it is advocated through school community service programs and national programs like AmeriCorps. Additionally, while gender differences in kindness are statistically significant, they are minimal, and the methods of testing used may not always have construct validity.^[16]

Kindness is most often measured on a case by case measure and not usually as a trait. The Self-Report Altruism Scale and the Altruism Facet Scale for Agreeableness Measure of the [Revised NEO Personality Inventory](#) (NEO-PI-R) psychological assessment are often used to ask people how often they engage in altruistic behaviors and gauge their concern for others.^[17] The former, however, only asks about 20 specific altruistic acts, leaving out a wide range of altruistic behaviors.

There are numerous benefits from kindness and altruism on both sides of the action. For some, the motivation to be kind comes from a place of egoistic motivation, and thus the benefit to them is the positive affect state they receive from the action.^[18] Another study found that the process of being kind develops pro-social skills in children, which positively effects their attachments and relationships.^[19] Additionally, [volunteerism](#) in the

Estudam-yenidogan

elderly has shown to lead to decreased risk of early death, and mental health benefits.^[20] One thing to note is the difference between altruism as a [trait](#) and as an act.^[20]

Social intelligence

Social intelligence is the most modern of the three strengths associated with humanity. The Character Strengths and Virtues (CSV) psychological assessment defines social intelligence as the ability to understand "relationships with other people, including the social relationships involved in intimacy and trust, persuasion, group membership, and political power."^[21]

Intelligence has many psychological definitions from Weschler's intelligence to the various theories of multiple intelligence. The CSV divides intelligence into hot and cold, hot intelligence being those intelligences related to active emotional processes. (338) Individuals with high social intelligence are very self-aware, and effective organizers and leaders.^[22] Additionally, it combines elements of the other two hot intelligences, personal and emotional intelligence. Personal intelligence being the internal counterpart to social intelligence and emotional intelligence being the capacity to understand emotions. The CSV highlights three social intelligence measurement scales: Factor Based Social Intelligence Tasks, Psychological Mindedness Assessment Procedure, and Mayer-Salovey-Caruso Emotional intelligence Test.^[23]

Social Intelligence research is limited, however, there is much literature on the characteristics associated with social intelligence. Zaccaro *et al.* found social intelligence and perceptiveness to be integral to effective leadership; that is, good leaders are "social experts."^[24] Emotional intelligence, too, plays a role in leadership. Another study found that emotional intelligence enables leaders to better understand their followers, thereby enhancing their ability to influence them.^[25]

[Psychological](#) research on humanity as a virtue

Virtue and wellbeing

Although only a relatively new field of inquiry for psychological researchers, *character strengths*^{[26][27]} and *virtues*^{[28][29][30]} have been consistently measured in [psychometric](#) surveys and have been shown to be positively associated with psychological and subjective wellbeing.^[31] What is more, even among those who endorse a spiritual/theistic worldview, these salutary associations appear to be better explained by humanity/civility rather than endorsing a faith in a supernatural being.^[32]

Yorum

İnsan Hakları Bildirgesi tanımlamaktadır.

Birçok kültür kendisine göre bir tanım getirmektedir.

Sevgi temelinde olan kendisi dahil, tüm insanlığı kardeş olarak, özel, özgün yaklaşım ile sevmesi, insanlığı soyut olarak algılamasıdır.

İnsanlık, frwiki.wiki⁴⁵

İnsanlık hem anlamına gelebilir: Tüm [bireyler](#) ait [insan türünün](#) ; bu gruba [özgü bilişsel](#) ve [davranışsal](#) özellikler ; [kişilik](#) özellikleri, [insancıl](#) ve [özgecil](#) bir bakış açısıyla, [nezaket](#), [adalet](#) veya [cömertlik](#) gibi terfi edilecek nitelikler veya değerler olarak kabul edilen bir birey .

İnsanlık kavramı, insanların ortak bazı temel özelliklere sahip olduğu, belirli davranışlarla kendini gösteren, "insan" olarak kabul edilen ("insan" insanlık dışı "olarak kabul edilenin aksine) bir [doğaya](#) sahip olduğu fikrini vurgulayan [insan doğası](#) kavramları arasında yer alır. doğum gibi insan [varlığının](#) özünü oluşturan büyük olay ve durumlar karşısında, onları diğer hayvan türlerinden az çok farklılaştıran ve "kader topluluğu" fikrinin altını çizen [insanlık durumundan](#), büyüme, duyguları hissetme veya özlem, çatışma, ölüm oluşturma yeteneği " .

Bunu iki düşünce takip eder. Bir yandan, " [insanın özelliği](#) " nedir: yaşayan krallığın geri kalanında bulamadığımız insan [fizyolojisi](#) ve [davranışının](#) özellikleri nelerdir? Öte yandan, *insanın birliği* sorusu : Bu özellikler, insan türünün tüm üyeleri tarafından gerçekten ne ölçüde paylaşılıyor? Bu ikinci husus karşı karşıya gelince [kavimcilik](#), [essentializes](#) özelliklerini (örneğin, [ten rengi](#) bir insan grubuna veya bir için) veya davranışlar özgü [kültürel](#) gelenek, bu nedenle, insan durumunu inkar edebilir ve. Başka bir grubun bireylere, diğerinin [etnik grup](#) .

Estudam-yenidogan

[Tarihsel olarak](#), bu sorulara ilk olarak [felsefe](#) (özellikle [antik çağda](#)) ve [din](#) (özellikle [Orta Çağ'da](#)) açılarından yaklaşmıştır. Bu tartışmaların bir örneği, 1550'de [Kızılderililerin](#) statüsü sorununu gündeme getiren [Valladolid tartışmasıydı](#). Daha sonra, özellikle gelen xviii^{inci} yüzyılın, bu sorunlar artırmak amacıyla ile alınmış [bilimsel](#) kapısı yaklaşımlar [zooloji](#), [Etholojinin](#), [antropoloji](#) ve [genetik](#) ve [paleoantropolojinin](#). Bilimsel bir yaklaşım dayalı olsa da, bu çalışmalar ve hatta, etkilenmiş kalır olarak sürece eleştirilebilir olabilir [önvargılı](#) tarafından, siyasi, dini, felsefi [ideolojiler](#) geçmiş veya şimdiki toplumların. Günümüzün farklı insanlık anlayışlarının [ahlaki](#), [etik](#), [bilimsel](#), [yasal](#) ve [cevresel](#) sonuçları vardır ; bunlar, örneğin, [geleneksel kastlar](#) ve [ayrılımlar](#), [kölelik durumları](#) ve [engellilerinkilerle](#) ilgili tartışmalarda ifade edilir , [cinsiyetlerin eşitliği](#) veya [cinsel yönelimler](#), [tüzel kişilik](#) ait insan [embriyo](#), farklı [ailelerin tipleri](#) veya durumu [büyük maymunlar](#) .

Yorum

Bazı kültürler, belirli üst sınıfın hakkı olduğu, diğerlerinin köle gibi onlara hizmet etmesi istenebilmektedir.

Bu yaklaşımlarından dolayı mutlu olmaları da ayrıca beklenir. Bir Afrika'nın bazı ülkelerinde, beyazlar oturuyorsa, hizmetli ile dışarda yemek yiyen ayrıdır. Bazıları ise bahçe dışında yemek yerler. Aborjinler de Avustralya'da buna benzer yaklaşım yapılır, onların bu davranışları da insanlık olarak tanımlanır. Her birey kendi yapısına göre davranmalıdır derler.

Bazı tanımlar

Terimi *insanlık* vardır [çeşitli anlamları](#) .

1. İlk anlamda, tüm insanları ifade eder: türlerin evrimi ile ilgili olarak esas olarak biyolojik ve tanımlayıcı bir boyuta sahiptir. [Homo sapiens'in](#) eş anlamlısıdır .
2. İkinci, değerlendirici anlamda, insan grubunun kurucu birliği üzerinde ısrar eder ve üyeleri arasında bir ayrım yaratma eğiliminde olan vizyonlar üzerinde bir norm varsayımı ile ahlaki bir boyut alır. Bu kurucu birliğin kaynağı sorunludur: [genetik miras](#), ideolojik bir rasyonalitenin, varoluşla bir ilişkinin paylaşımı, hatta karşılıklı tanıma: Bu [anlamda](#) insanlık, kavramsal temel tartışmasının ötesine geçen bir ifade gücüne sahiptir. Bu tanım, [insanlığa karşı suç](#) anlam kazandıran ve ayrımcılıkla ilgili sorularda yankı bulan tanımdır.
3. Son olarak, yine değerlendirici olan üçüncü bir anlamda, bazıları için mevcut bir modele giren, ancak diğerleri için türümüzün yöneldiği bir fikri temsil eden katı bir davranışsal reçete belirtir. Bu tanım, cinsiyetler tarafından gerçekleştirilen eylemlerin insanlıktan yoksun, hatta "insanlık dışı" olarak nitelendirildiği durumlarda anlamını ifade eder. Bazı hayvanların bazı insanlardan daha fazla insanlığa sahip olduğu şeklindeki popüler yargıların da anlam kazanması bu benzersiz anlamdadır.

İnsanın özelliği

İnsan ve hayvan

İnsanın sosyal ve makul bir hayvan olduğunu söyleyen [Aristoteles'i](#) ele alan [Rabelais](#), "Gülmek insanın özelliğidir" diye yazar .

Fransız [filozof Jacques Derrida](#), son çalışması [L'Animal que dolayısıyla je suis'te](#), "hayvan" sorusunu "insanın karakteristiği" sorusuna bir yanıt olarak tasavvur eder ve yeteneğin ortaya çıkışını sorgular. ikincisine her zaman " [hayvan](#) " pahasına kendini ileri sürme [hakkına sahip](#) olması gerekirken, bu kavramsal refleksin özünde bir [önvargı](#) olduğu ve bu [hakkın](#) garantör felsefi akıl yürütmesinin meyvesi olmadığı görülüyor :

"Bu [yaptığımız](#) edilir [adil değil](#) biz hayvana (şu ya da bu güce reddetme soran [kelime](#), [sebebi](#), [ölüm deneyimi](#), [yas](#), [Kültür](#), [kurum](#), [teknik](#), [giyim](#), [yalan](#), sahte bahane, iz, silinmesi [hediye](#), [kahkaha](#), [ağlama](#), [saygı](#), vb. - liste zorunlu olarak belirsizdir ve içinde yaşadığımız en güçlü felsefi gelenek [tüm](#) bunları "hayvan" için reddetti), [ayrıca](#) İnsan denilen şeyin [hakkının](#) olup olmadığını merak etmek üzeredir . İnsana tüm kesinliğiyle atfetmek, bu nedenle, hayvana reddettiğini kendisine atfetmek ve eğer herhangi bir kavramı yoksa asla [saf](#), [kesin](#), [bölünmez](#) kavramıdır . "

- Jacques Derrida, *O halde ben olan hayvan*, s. 185 .

Estudam-yenidogan

Böylece, Antik Çağ'dan beri, ama özellikle Hıristiyan [Orta Çağ'da](#), [insanlar](#) (esas olarak [Avrupa'da](#), filozoflar ve [teologlar](#)) "insanın gerçek doğası" hakkında kendilerini sorguladılar ve temelde diğer hayvanlardan nasıl ayırt edildiklerini merak ettiler.

İçin [Katoliklik](#) (ama [Katharizm](#), çünkü [reenkarnasyon](#) erkek, zirve hangi), [Yaratılış](#), suretinde yapıldığı [Tanrı](#), açık ve "özellik vis-à-vis hayvanların bu ayırım [ruh](#) " olarak görülen" [ruhu](#) istihdam [Kelime](#) "nin [İncil'de](#) değil, 'ruh' (bütün canlıların yaşamsal ilkesi olarak görülen terim [ruh](#) gelen dahası geliyor" [nefes](#) gibi ") [animist](#) dinler . Manevi ruh, tüm insan vücudunun yaşam ilkesi olarak görülür .

Böylece, [döngüsel Laudato'si](#), her "yaratık"ın (bir [Yaratıcı](#) olduğunu varsayan terimin) bir işlevi olduğunu ve hiçbirinin gereksiz olmadığını, bunların birbirine bağlı olarak yaşadığını, hiçbirinin kendi başına yeterli [olmadığını](#) vurgular . Sonuç olarak, bir hayvan türünün yok olması ciddidir, bu şekilde korunmaları gerekir. Özellikle bir hayvana kötü muameleye yol açan sefalet, başkalarıyla olan ilişkilerde kendini gösterdiğinden. Bu ansiklopedi, insanı artık doğayı geçerli bir standart olarak değil, sonuç ne olursa olsun her şeyin fırlatıldığı bir iş için bir alan veya malzeme olarak görmeye yönlendiren modern insanmerkezciliği de eleştirir.

" [Animist](#) " dinler ([Afrika](#), Asya, Kızılderili ...), Çin ([Konfüçyüsçülük](#), [Taoizm](#)), Hint ([Hinduizm](#), [Budizm](#), [Jainizm](#)) diğerleri arasında, sürekliliği bozmadan hayvanları ve insanları [evrene](#) tamamen entegre eder, tüm varlıklar varlıktır. aynı [ruha](#), aynı hayati ilkeye (filozof [Schopenhauer'e](#) göre aynı " [yaşama iradesine](#) " sahip), [reenkarnasyonla](#) pekiştirilen (Hindu geleneğine göre, bir insan hayatından sonra, eğer bu olmazsa). [moksha](#) ile sona erer, reenkarnasyon döngüsünün kurtuluşu, bu insan hayatı, insan formunda yeniden doğuma devam etmeden önce, insan olmayan diğer doğumlar (mineral, bitkisel, hayvan) altında milyonlarca kez reenkarne olacaktır.

Gelen [Hinduizm'e](#), [Jainizmde](#) ve Hindistan dinler ve felsefeler (genel olarak [Budizm](#), [ayyavazhi](#), [Sikhizm](#)), insan ve animality arasındaki ayırım bir ayrılması değildir [doğası](#) ama bir fark [derecesi](#) . [Hinduizm'e](#) göre, hayvanların gülümsemeleri, kahkahaları, gözyaşları vb. [Vardır](#), ancak insanlardan daha fazla [tama](#) ("bilinçsizlik") vardır, dolayısıyla [masumiyetleri vardır](#) . Bununla birlikte, tüm Hindu filozofları, insanda olduğu gibi, hayvanda da aynı [algılama](#) ve çıkarım yoluyla [akıl yürütme](#) kapasitelerini tanımakta hemfikirdir : hayvanı bir olmayan yapan, esasen Vedik [ayin](#) ya da [ayin \(karma \)](#) aşmadaki yetersizliktir. -insan, önceki eylemlerinin sonucu (insan yaşamında işlenen kusurlar): Hindu bakış açısından, bu nedenle insanlık ve hayvanlık arasında net bir ayırım yoktur; dahası, "yaratıkların sonucusu", [Manu'nun yasalarına](#) göre ne bitkiler ne de hayvanlardır, ancak "şeytanlar" olarak adlandırılan zalim, kaba adamlardır.

Orijinal İbranice [İncil'i](#) dikkate alırsak, antroposentrik Hıristiyan yorumlarından yoksun (buna göre, her canlı varlığı korumak ve saygı duymak için çağrılan tek adam için "Tanrı insan oldu", Tanrı'nın eseri), yorumlar Kilise Babalarından etkilenmiştir. ([Maniheizm](#), [Pisagorculuk](#), [Empedokles](#), [Farisilikle bağlantılı](#)), insan ve diğer yaratıklar arasında bir kopukluk yaratan Yeni-Platonculuğun etkisiyle ve iblisler ve hayvanlar arasında metaforik uzlaşmalarla ([ilk günahın](#) yılanı oldukça geç tespit edildi) [metempsikoz](#) inancıyla mücadele etmek. [Yaratılış'ın](#) yapmadığı şeytanla birlikte , o zaman, ilkel Yahudilikte, [vejeteryan](#) Adem ve onun haleflerinin balıklar ve kuşlar üzerindeki tahakkümünün, uygulamanın değil, yalnızca kavramın düzenine ait olduğunu fark edeceğiz. hayvanların hükümdarı unvanı sadece onurludur, Yaratılış hiçbir yerde onların olması gerektiğini belirtmez. rigés ya da kaderlerini gerçekleştirmek için olmaları gerektiğini, ayrıca Tanrı'yı kendi yollarıyla överler ([Mezmurlar](#), CXLVIII: 10).

Bazı düşünürlere göre, Yahudilik ile aynıdır, ancak [Katolikliğin](#) aksine, [İslam](#) pratik olarak hayvanlığı ve insanlığı eşitler:

"Birçok [hadisleri](#), atfedilen sözler [Peygamber](#), tek hayvanlara ilişkin hareket edilmesi gerektiğini yumuşaklığı ve müsamaha ısrar: Bir susuz köpeğe içki veren adam, bir kirli hayvan ancak ilahi lütuf güvence altına alınmıştır. (...) VI, 38. ayetin bazı müfessirlerine göre, Kıyamet ve Kıyamet vadiyle hayvanların da kendilerine has bir vahyi deneyimlemeleri mümkün olabilir. (...) İslam'da enkarnasyonun yokluğu (Tanrı insan olmadı, Tanrı kökten farklıdır), insanı hayvana yaklaştırır, ortak bir koşulda bir araya getirir. "

- Catherine Mayeur-Jaouen, *İslam'da Hayvan* .

Diğerlerine göre, hayvanlara karşı şefkati dışlamayan bir fark vardır:

"Sonuçta, insanlarla hayvanlar arasındaki farkın esas noktası, daha çok İbn'Arabî'ye göre şudur: İnsanlar, çeşitli vesilelerle gördüğümüz gibi, dönüşüme çağrılmışlardır. [...] Bu dönüşümün nihai nihailiği, Kusursuz İnsan şeklinde doruğa ulaşır. "

- Pierre Lory, *Müslüman mistik. 2011-2012 yılı konferansları*

Estudam-yenidogan

Diğer [tek tanrılı](#) dinler gibi, [Bahá'í Dini](#) de insanın, hayvanlarla bir vücuda sahip olma özelliğini [paylaşsa](#) bile, üstün bir zeka ve Tanrı'yı tanıma yeteneği ile ayırt edildiğini düşünür:

"Mineral, bitkinin büyüme gücünü hayal edemez. Ağaç, hayvanın hareket kabiliyetini ve görmenin, duymanın veya koklamanın ne anlama geldiğini anlayamaz. Bunların hepsi fiziksel yaratılışın bir parçasıdır. İnsan da bunun bir parçasıdır, ancak alt alemlerden herhangi birinin bir insanın zihninde neler olup bittiğini anlaması imkansızdır. Hayvan, insanın zekası hakkında bir fikir oluşturamaz; sadece duyularının algıladıklarını bilir ve soyut bir şey hayal edemez. "

- *Abdülbaha, Paris'teki Adbu'l-Baha Görüşmeleri*

Gelen [Cinliler dünyanın](#), gözünden [Taoizm](#) ve [Konfüçyüsçülük](#), insanlık ve animality, hiçbir ayırım arasında kesin bir ayırım yoktur *doğanın*, ancak farkının *derecesi*, hayvan ve gerçeklik birbirine bağlı olmak insanlarda; Antik çağın Konfüçyüsçü eserleri şöyle bildirir:

"Sıradan insanla hayvan arasında hiçbir fark olmaması, hepsinin [Doğanın çocukları](#) olması ve bu bir tür [kardeşlik](#) anlamına geliyor . Ancak aynı metinler, yalnızca aydınlanmış insanın canavardan ayırt edildiğini de belirtir. "

- Danielle Elisseeff

Anakara Çin toplumlarında 1949'dan 1991'e kadar [komünizmin](#) yerini aldığı Konfüçyüsçülük, aynı zamanda tüm canlılar için yaşamın anlamı konusunda Çin'in belirli bir algısını sorgulamaya çağırır ve insan için "İnsana Özgü" bir tanım vermeyi "hata" olarak görür. insanlık:

"Aslında [Konfüçyüsçü](#) tutum, bir [uygarlığın hayvanları](#) değerlendirme biçimi ile [seçkinlerinin](#) sıradan kabul edilen, ne bilginin ne de gücün önceliğine sahip olmayan insanlara karşı tutumları arasında bir tür [benzerlik](#) kurulmasını teşvik eder. . Bu nedenle ve insan- [hayvan](#) ilişkilerini bir "özne-olmayan" olarak görme eğiliminde olan Çin toplumunun bazı gözlemcileri hakkında ne söylerse söylesin, aslında hiçbir şey [Devletin](#) basit bir insana ne olabileceğini daha açıklayıcı değildir. yarına ihtiyacı olacak, iştahı olan bir prens gibi, bir yahni talep eder. Eğer [hayvan](#) içinde [Çin'de](#) bir "non-özne" dir, belki aynı tehlike tehdit sıradan [vatandaş](#) . "

- Danielle Elisseeff

Dini geleneklerin "Tanrı'yı tanıma kapasitesi" (Tanrı'nın önceden var olduğunu varsayan bir ifade) dediği şey, [agnostik](#) veya [ateist bir](#) bakış açısıyla insanlığa özgü bir özellik olarak kabul edilir: tanrıları tasarlamak ve mitolojiler geliştirmek. Dünya; bu nedenle, önceden var olan insandır ve insanların olduğu yerde yalnızca tanrılar vardır.

Bu yeni paradigma, hayvandan insana [filogenetik bir](#) sürekliliğin izini sürerek ve tanrısal kavramını görelileştirerek, ataların [narsisistik](#) antroposentrizmini "adapte olmaya ve başka bir ideolojik biçim almaya" zorlayarak, insanların benzersizliği ve üstünlüğüne ilişkin bin yıllık inançları baltaladı. yaratılışın zirvesi" olan insan, "evrimin zirvesi" haline gelmiştir. Bu durum özellikle, yansıyan [terminoloji](#) kullanılır [kladistik](#) sınıflandırmalar : terimi [primatlar](#) etymologically "birinci" ve belirtir [takson](#) eski olarak anılacaktır [Archonta](#) "şefleri" anlamına geliyordu.

Claude Lévi-Strauss'un "insana uygun" eleştirisi

İnsanlık ve hayvanlık arasındaki bu radikal ayırım, [Claude Lévi-Strauss](#) tarafından (daha geniş anlamda , [sosyal bilimlerde](#) kaynağını [Rousseauist](#) düşünceden alan belirli bir gelişmeyi bilen " [posthümanizm](#) " e tekabül eden) şiddetle eleştirilmiştir :

[Rousseau'nun](#) düşüncesi, ne yazık ki, insanda erdem uygulamasını [kurmaktan](#) kesinlikle aciz olan bir [hümanizmin](#) kusurlarını açığa vuran şimdi (...) içinde bulunduğumuz yanılsamayı reddetmemize yardım edebilir! kendimizde ve kendi üzerimizde yıkıcı etkileri gözlemleyebiliriz. Çünkü [doğanın](#) kendisinin, kaçınılmaz olarak diğer sakatlanmaların da takip etmesi gereken bir ilk sakatlanmaya maruz kalmasına neden olan, insan doğasının ayrıcalıklı haysiyeti miti değil midir? İnsanı doğadan kopararak ve onu egemen bir saltanat olarak kurarak başladık; böylece onun en tartışılmaz karakterini, yani her şeyden önce [canlı bir varlık](#) olduğunu ortadan kaldırdığına inanılıyordu . Ve bu ortak mülkiyete karşı kör kalarak, tüm suistimallerin dizginlerini serbest bıraktık. [Batılı](#) insan, insanlığı hayvanlıktan radikal bir şekilde ayırma [hakkını](#) kendine ileri sürerek, birine reddettiği her şeyi bahşeder ve ona lanetli bir lanet açtığını tarihinin son dört yüzyılının sonundan daha iyi anlayamazdı. sürekli geri itilen aynı sınırın, insanları diğer insanlardan uzak tutmaya ve daha küçük azınlıkların yararına, ilkesini ve kavramını kendinden ödünç aldığı için dolaysız doğan yozlaşmış bir hümanizm ayrıcalığını talep etmeye hizmet edecekti. Aşk. "

- [Claude Lévi-Strauss](#), *Yapısal Antropoloji*, 1973.

Estudam-yenidogan

Çağdaş bilimlerde "insanın özelliği"

Biyolojik açıdan insan türü, diğer hayvan türleri ve özellikle **büyük maymunlar** ile **evrimsel** süreklilik içindedir . Bu nedenle, filozof için **Jean Marie Schaeffer**, " 'Man' a 'doğal' ya da bir 'özü' değildir. Evrimleşen bir yaşam formunun geçici ve kararsız soykütüksel kristalleşmesidir (...)". Ancak diğer primatların keşfinden ve **Homo sapiens'in** bu **düzen** içinde sınıflandırılmasından çok önce, filozoflar ve bilim adamları türümüzün diğer hayvanlarla karşılaştırmalı durumuna ve onu " **eşsiz** " yapan şeyin ne olduğuna baktılar . Filozoflar ve bilim adamları tarafından, bazen yanlış bir şekilde, **insan özgüllüğünün** özellikleri olarak öne sürülen yönler arasında şunları belirleyebiliriz:

Özgüllüğü insan **biyolojisi**

- **Encephalization** ve genel gelişim **beynin** ;
- **Neoteny**, yani genç karakterlerin yaşamları boyunca korunması (doğal seçilimin onları desteklediği, **hoşgördüğü** veya ortadan kaldırdığı için yenilikçi, olgunlaşmamış veya çocuksu);
- **Omnivor** olma yeteneği (**veganizm**, **vejeteryanlık**, **zoofaji**, **yamyamlık** arasında değişen **diyet**);
- **Ayaklılığının**, yani **yürüyen** bir dik konumda olağan;
- **Karşı başparmağı** olan el : Uzun zamandır insana özgü bir nitelik olarak görülen, onun **kavrama** kapasitelerini ve dolayısıyla onun eşsiz becerisini açıklayacak olan, ikincisi aslında tüm **primatlar** için ortaktır . Buna karşılık, bunlardan sadece insanlar **iki ayaklılık** nedeniyle ayak başparmağını kaybetti .

Bu biyolojik özelliklerin tamamı olmasa da çoğu, diğer hayvan türlerinde çeşitli biçimlerde bulunabilir. Örneğin, bazı **kuşlar** bir **findığa** ulaşmak için dallardan yapılmış ilkel araçları kullanabilirler ve **bonobo şempanzelerinin** , sosyal uyumu teşvik eden **homo** ve **heteroseksüel**, üreme dışı seks uyguladıkları bilinmektedir . Birçok deniz memelisi, boyutlarına kıyasla çok büyük beyinlere sahiptir ve insanlar en büyük hayvan beynine sahip değildir (**mavi balinalar** veya **filler** bunu aşar). Bipedalizm, insanlar var olmadan çok önce **theropod dinozorlardan** miras kalan tüm **kuşlar** tarafından paylaşılır ve kısmen **bonobolar** tarafından uygulanır . Bu nedenle, özellikle uçuş (teknoloji olmadan), su altında nefes alma gibi belirli özellikler, diğer birçok farklı türün özellikleri olduğu için, bu özellikler mutlak bir ayırım kriteri oluşturmaz. Genel olarak, bir hayvan türünü karakterize eden, yalnızca kendi türünün üyeleriyle üreme yeteneği değil, aynı zamanda ortak fenotipik karakterleri paylaşan diğer türlerden farklılıklarıdır. Bu nedenle insan, biyolojik olarak başka bir türün özel olduğundan hiçbir şekilde daha özel değildir.

Psikoloji, etoloji, bilişsel bilimler ve antropoloji

- **Dil** belden ve **yazma** .
- Soyut temsilleri **soyutlama** ve manipüle etme yeteneği
- İnsan tarafından ve insan için yaratılan **teknoloji** ve özellikle **tasarımı** bireyler arasında ve **nesiller** arasında aktarılan ve bazıları başka aletlerin imalatında kullanılan az çok karmaşık ve yeniden kullanılabilir belirli **araçların** imalatı. Bazı hayvan türlerinin ilkel "**araçlar**" kullandıkları bilinmekle birlikte, bunlar önceden herhangi bir tasarımın konusu değildir (örneğin, örneğin bir çakmaktaşının yeniden üretilebilir **biçimi** veya bir nesnenin yeniden üretilebilir **özellikleri** gibi **kavramları** ve aşağıdakiler gibi işlevsel ilişkilerin bilgisini içerir). iki nesne arasındaki sürtünmeden veya bir nesnenin diğerine çarpmasından kaynaklanan etki) ve çoğu zaman **fırsatçı** kullanımdan kaynaklanır (bir ön - **araçtan** söz ederiz, nesne son haliyle çevrede önceden var olur) ve bu anlamda bir teşkil etmez **teknik sistem** .
- **Yapma** ve **giysi** .
- **Yangın** kontrolü ve **pişirme**
- **Tarım** ve **hayvancılık** . Bu uygulamaların insan özgüllüğü bazen bazı **böceklerde** (karıncalar, termitler, **kabuk böcekleri**) **benzer davranış biçimleriyle**, mantarlar veya diğer böceklerle (yaprak bitleri) **simbiyotik** veya karşılıklı işbirliğine dayalı ilişkiler geliştirerek sorgulanır . Tam olarak **işlevsel bir düzeyde** bu işbirlikleri, tarım ve üreme gibi insan faaliyetlerine benzese bile, bunların asimilasyonu suistimal **edicidir ve** bu işbirliklerini belirtmek için uygun bilimsel terim **trofobiyozdur**.
- **Eğitim** ve **Kültür**
- **Sanat** ve eğlence **estetik**
- **Kurumların** yaratılması : **bilim**, **felsefe** ,

Estudam-yenidogan

- [Maneviyat](#), [dinler](#) ve [inançlar](#)
- [Ahlaki](#), [etik](#), [tabular](#) ve cinsel tabular
- [İşkence](#) ve keyfi [sadist](#)
- [Metafizik](#) sorgulama, [varoluştta](#) anlam bulma ihtiyacı
- [Öz farkındalık](#) . *Hayvan bilincinin varlığını olumlu bir şekilde tartışmak için bilimsel bir fikir birliği kurulursa, hayvanlarda öz-bilincin varlığı kurulmaz* . Gerçekten de, [ayna testi](#), belirli hayvanlarda (şempanze, orangutan, bonobo, şişe burunlu yunus, Asya fili, kara gagalı saksığan, [daha temiz wrasse](#)) bir benliğin tanınmasının veya [algılanmasının](#) varlığını vurgular, ancak bu, bir şempanzeden öz-farkındalık anlamına gelmez. [Bilişin](#) kendine dönüşü anlamında [refleksif](#) bakış açısı . Özellikle bu testin yorumlanması belirsizdir ve hayvanın *kendi vücudunun hareketlerine ilişkin basit bir algı, bu hareketlerle eşleştirme yeteneğinin* birleşimi yoluyla, hayvanın yalnızca algısal - kavramsal değil - öğrenme kapasitesini ölçebilir . *bir görüntü ve bir aynanın karşılıklılığını anlama yeteneği*. Bununla birlikte, diğer çalışmalar, belirli primat, kümes hayvanları ve [karga](#) türlerinin [üst-bilişsel](#) beceriler geliştirebildiğini, yani kendi bilgi düzeylerini, tahminlerini veya çevrelerinin bir durumuna ilişkin cehaletlerini işlevsel olarak ayırt etme gerçeğini gösterme eğilimindedir (örneğin gizli bir yiyeceğin varlığı), en azından kişinin kendisinin değil, kendi bilişsel durumunun farkında olduğunu kanıtlıyor.
- [Farkındalık](#) kendine ait [ölümü](#) ve sosyal düzeyde tecelli kendi arkadaşlarının, o [cenaze ayinleri](#) . [Fil mezarlıklarının](#) varlığı gibi belirli inançlar veya [antropomorfik](#) yoruma giren [Kuşlar ölmek için saklanır](#) gibi bazı romantik ifadeler tarafından aktarılan kabul edilen bir fikrin aksine, ölüme karşı belirli bir hayvan tutumunun kanıtlanmış bir gözlemi yoktur. türdeşler.
- Çeşitli cinsel uygulamalarla ([mastürbasyon](#), okşamalar, vb.) ve [doğum kontrol uygulamalarıyla](#) ([geri çekilme](#), erkek ve kadın [doğum kontrolü](#)) kendini gösteren, [cinsel haz](#) ve [üreme işlevinin bilinçli olarak](#) ayrılması . Burada insan pratiklerini maymunlar gibi belirli büyük primatlarınkilerden ayıran şey, bu ayrımın bilinçli yönüdür [-yani çiftleşme](#) ve [gebe](#) kalma arasındaki [neden-sonuç](#) bağlantısının açık bir bilgisini [içerir- bonobo](#) .
- [Kahkaha](#) bir ayarlama - işler, olaylar veya sembollerin sırayla - hem beklenmedik ve zararsız olarak algılanan bir duruma iletişimsel tepki olarak [sosyal](#) çılgınlıkları (ilgisiz örnek [sırtlan](#) veya [martı](#) saf uyarı sinyalleridir tarafından "kahkaha" olarak adlandırılan [antropomorfizm](#)). [Rabelais'in](#) gülmenin *insanın karakteristiği* olduğunu *söyleyen* özdeyişinin ötesinde, filozof [Henri Bergson](#) şu yorumu yapar:

"İnsanın dışında komedi yoktur. Bir manzara güzel, zarif, yüce, önemsiz veya çirkin olabilir; asla gülünç olmayacak. Bir hayvana güleceğiz, ama onda bir insan tavrını ya da bir insan ifadesini şaşırttığımız için. Bir şapkaya güleceğiz ama o zaman güldüğümüz şey keçe ya da saman parçası değil, insanların ona verdiği biçim, onun kalıbını aldığı insan kaprisidir. Basitliği içinde böylesine önemli bir gerçek, filozofların dikkatini nasıl daha fazla çekmedi? Birçok kişi insanı "gülebilen bir hayvan" olarak tanımlamıştır. Onu sizi güldüren bir hayvan olarak da tanımlayabilirlerdi, çünkü eğer herhangi bir hayvan ya da cansız bir nesne başarılı olursa, bu insandan daha çok insana benzerliği, insanın üzerinde bıraktığı işaret ya da kullanım yoluyla. "

Kültür

İnsan kültürüne özgü özellikler

Bilimde iki ana alan bu soruya yanıt bulmaya çalışır: [doğa bilimleri](#) ve [sosyal bilimler](#) . [Biyoloji](#) de dahil olmak üzere [doğa bilimleri](#), türlerin [evrimine](#) ilişkin [bilimsel yöntem](#) ve [teorilerden yararlanırken](#), sosyal bilimler, [tarih](#) ve [paleoantropoloji](#) tarafından önerilen insanın kültürel evrimi [paradigmasına](#) yönelir .

Bizi hayvanlar aleminin geri kalanından ayıran en çarpıcı ve açık yön, kuşkusuz, kültürel [temsillerin](#) genel olarak türümüzün yaşamının [toplumsal örgütlenmesinde aldığı](#) ve binlerce yıldır aldığı yer. [tarih öncesi sanatın](#) tezahürleri .

Ancak, insan [bilinci](#) ve insan bilgisi, hayvanlar aleminin geri kalanında eşdeğerlerini bulamıyor. Kültürün türümüzün gelişimindeki yeri, yaşamımızda kültürün geri kalan hayvan sosyal gruplarında sahip olabileceği anlamla aynı anlama gelmez, ikincisi için ne kadar zayıf olursa olsun, dahası tüm hayvanlarda mevcut değildir. Türler. Örneğin :

- [inanç](#) bir ve pratik [din](#) veya [felsefe](#) yaşam;
- [teknolojik](#) alanda beşeri [yeniliklere](#) verilen önem ;
- edebi veya mimari eserler gibi [sanatsal](#) ifadeler ;

Estudam-yenidogan

- [insan bilgisi](#) ve bilgi yazılı sözlü biçimde, sayısal, vb teslim.;
- [felsefi](#) etkinlik ve hedeflenen idealler;
- insan etkinliği ve [kirlilik](#) ve [çevre](#) ;
- insanlık ve dünyanın geri kalanını etkileyebilme iddiası;
- kendi varoluşu ve yaşamdaki [anlamı](#) üzerine araştırmalar .

Elbette [kültür](#) ve toplumların birkaç hayvan türünde bulunması pek olası değildir, ancak inanç ve bilgilerine dayanarak [okullar](#), [bankalar](#) veya [evlilik](#) gibi [sosyal kurumları](#) kuran yalnızca insan türüdür .

Kültürün sosyal türümüzdeki rolü

İnsanoğlunun tek başına yaşamasının çok zor olması ve başkalarının yardımına ihtiyaç duyması, onları "toplumlu, sosyal" kılmaktadır. [Topluluklar](#) insan genellikle sosyal ilişkiler, karmaşık bir ağ dokuma [ritüelleri](#) arasında, [gümrük](#) ait, [inançları](#) arasında, [gümrük](#) ait, [geleneklerin](#) arasında, [sosyal normlar](#) ve [yasaların](#) . Bu gerçek, Batı'da olduğu gibi Doğu'da da düşünürler tarafından çok erken fark edildi: [Aristoteles](#) insanı "toplumsal bir hayvan" olarak tanımladı; [Konfüçyüs](#), hiç kimsenin vahşi hayvanlarla ve kuşlarla yaşayamayacağına göre, herkesin topluma katılma görevi olduğunu beyan eder. Büyük insan yaratımlarının çoğu, kültürel etkilerin karmaşık bir soykütüğünün ve bir grup veya insanın birleşik çabalarının ürünüdür. Gönderen [piramitleri](#) için [haiku](#), [didgeridoo](#) için [uzay mekiği](#), biz işaretleri bizim kültürler bu yaratıcılığı ve icat bağlayabileceğinizi insanların sosyal açıdan etmektedir.

Kültürün insan türündeki rolü, diğer türlerde oynadığı rolü fazlasıyla aşmaktadır. Diğer hayvan türlerinde bulunan kültürden şüphe duyulmasına rağmen, bugün bilimde kültür kavramının iki tanımı bir arada bulunmaktadır. Onun içinde [zayıf tanımı](#), kültür hayvanlar aleminin tüm kültürel davranışları kapsar:

"Aynı türe ait iki topluluğun davranışlarındaki farklılıkları oluşturan işaretler ve davranışlar seti. To *kültür yapmak* sosyal ve bireysel olarak iletilebilir, bu işaret ve davranışları grubun üyeleri tarafından paylaşılması gereken, zaman ve mekan değişiklikleri göstermek şekilde tüm sonuçta aynı bütün aittir bu varyasyonlar"

Bununla birlikte, güçlü tanımında modern kültür, yalnızca insan kültürünü kabul eder:

"Aynı toplumun (veya birkaç toplumun) üyeleri tarafından paylaşılan ve kendileri üzerinde hareket etme biçimlerini düzenleyen, yani ilişkilerini sosyal, toplumla düzenleyen tüm ilkeler, temsiller ve değerler. By *değerlere* biz oyunculuk yaşayan veya düşünme yolları bir toplumda bağlı normları, pozitif veya negatif, tayin; bazıları yasaklanmış, bazıları reçete edilmiş"

İnsan uyarlanabilirliği

Yayıldığı alana, yaşadığı [iklim](#) ve habitat çeşitliliğine [bakacak](#) olursak, insan, dinamizmi ve maddeyi kullanma yeteneği sayesinde [ekosistemlere](#) dönüşerek uyum sağlar . Onun değiştirmek için canlı türlerinin çok yönlü çoğu biridir [ortamı](#) ve neden olduğu değişiklikleri evcilleştirme. Uyarlanabilirliğin [morfolojiden](#) kaynaklandığı diğer birçok türün aksine, uyarlanabilirlik derecesi, özellikle gelişmiş [beynine](#) bağlı olarak davranışsal [esnekliğinden](#) kaynaklanmaktadır .

En mevcut türleri (gelen [karıncalar](#) için [maymunlar](#) da dahil olmak üzere, [sürüngenler](#) ve [bakteri](#)) kendi göre bir uyarlanabilir kapasitesine sahip [canlılarını](#) . İnsan, örneğin [evcil hayvanlar](#) gibi, kendisini yırtıcılara karşı ([boynuzlar](#), [dişler](#), [pençeler](#) ...) veya zorlu iklim koşullarında ([kürksüz](#)) hayatta kalmasına izin veren morfolojik özelliklere sahip değildir . Ancak bu, bir yandan kaynakları nasıl kullanacağını bilerek, eylemlerinin sonuçlarını görmezden gelerek, aynı zamanda biyomu dönüştürerek çoğu karasal ortamı işgal etmesini engellemedi .

Çoğu tür çevrelerini (örneğin [yuva](#) yaparak) ve bazen [kunduzların](#) inşa ettiği barajlar gibi oldukça etkileyici bir şekilde değiştirse de, insan türü, habitatın ekolojik değişikliklerinin değerlendirilmesinde çok daha radikal dönüşümler üretebilir. İnsan faaliyetleriyle bağlantılı küresel biyoçeşitliliğin kaybı güncel bir örnektir. [Bilişsel](#) kapasiteleri ve [sosyal ağlarında](#) edindikleri [teknolojik bilgiler](#) sayesinde insan, çevresini yok edebilmektedir. Türlerin kültürel evriminin bu yönelimi, uyum kapasitelerinin esas olarak [biyolojik evrim](#) yasaları tarafından belirlendiği diğer hayvan türlerine kıyasla özellikle hızlı bir şekilde yok etmeyi ve uyum sağlamayı mümkün kılar .

Ne adaptasyon ne de kültürel evrim olan bir türün biyolojik evrimi, üreme yoluyla mutasyonun sonucudur. Sık üreme döngüsüne sahip türler, örneğin virüsler, gebelik sürelerini insanlarla karşılaştırsak, hızla gelişir. İnsanların çevresel değişime tepki verme yeteneği bazen hızlıdır. Ancak talep edilen fizyolojik veya organik bir uyum kapasitesi değil, kültürel olarak geliştirilen, icat edilen veya taklit edilen alışkanlıklardan kaynaklanan davranışsal veya teknik bir uyumdur.

Estudam-yenidogan

Teknik ve kültürel evrim, son yüz binlerce yıl boyunca insan nüfusunun genişlemesi, dünyanın çevresinin değişmesi ve insan toplumlarının uygarlığı ile sonuçlanmıştır. Bazı araştırmacılar, genetik evrimin insanın kültürel evriminden önce geldiğini iddia ediyor. Bu nedenle, insan türünün biyofiziksel ve sosyal çevresinin dönüşümlerini insan doğasından çok bilişsel kültür belirlemiş, bu da habitat ve biyoçeşitlilik kaybına neden olmuştur. Bu konuda [paleoantropolog Yves Coppens](#), "Teknik ve kültürel gelişmenin biyolojik gelişmenin ötesine geçtiğini" savunuyor.

Eklemlili dilin yeri

Birkaç tür [iletişim](#) araçlarına sahip olsa bile, şimdiye kadar insan ayrıntılarıyla ve eklemlili dilin aldığı yerle karşılaştırılabilecek hiçbir şey gözlemlenmemiştir. Karmaşık [dilbilgisi](#) hiçbir şekilde bulunan her insan her gün kullandığı veya soyut kavramlar [doğal](#) diğer [türler](#) . Şu anda zoolojide, [katil balinaların](#) kültürel geçmişlerine bağlı olarak dilsel aksanlara ve dillere sahip oldukları ileri düzeydedir . Dilbilimci [Noam Chomsky'ye göre](#), bir insan özelliği, çevremizi gözlemleyerek dil edinebilen doğuştan gelen bir [beyin](#) mekanizması olan [dil](#) içgüdüdür .

Daha az erişilebilir bir [zihinsel süreçten](#) kaynaklanan ve belki de insanlara özgü özelliklerin olduğu varsayılabilir : yaratma ve [idealleri](#) arzulama yeteneği . İnsanoğlu soyut düşünebilir, kavramları, fikirleri manipüle edebilir. Kendilerini sorgulayabilir, [mantıksal](#) akıl yürütebilir, [ahlaki](#) kurallar geliştirebilir, bilinçli olarak uzun vadeli eylemler planlayabilir, tüm bunlar diğer hiçbir hayvan türünde bilinmeyen bir boyutta, hatta bazıları bu alanlarda yetenek göstermiş olsa bile. *Homo sapiens aynı zamanda "bilge adam", "düşünen adam" anlamına da gelir.*

Diğer bilişsel kapasitelerini anlamak için çok az kanıt yoktur [türlerin](#) arasında [cinsi](#) *Homo* gibi [Homo erectus](#) veya [Homo neanderthalensis](#), şimdi soyu tükenmiş. [Homo neanderthalensis](#) konuşma için gerekli anatomik özellikleri sergilemiş olsa da, [dil](#) becerileri hala hararetli tartışmaların konusu . Ayrıca ilk *Homo sapiens'inkilerle* karşılaştırılabilir araçlar yaptı ve bunun çağdaş Neandertal [Paleolitik'ine](#) göre üstünlüğü hiçbir şekilde kesin değil. Özellikle Neandertallerin daha büyük bir beyni vardı.

Öğrenme ve Sosyalleşme: [Vahşi Çocuklar](#)

Genetik yeterli değilse ve [dil](#) ve [kültürün](#) rolü insan doğasının temel unsurlarıysa, insanlık doğuştan gelen ve edinilmiş olan "doğa ve kültür" tartışmalarının alanına girer. Bu sorular özellikle konur [xix inci yüzyıla](#) öğrenme ve sosyalleşme üzerine çalışmalarıyla [vahşi çocuklar](#) çocukların insan olabilmek için kültürel katkıları gereklidir Ne: ve söz?

[Paleoantropolojide](#) kültürel evrime yaklaşım

İlk olarak [Yves Coppens](#) ve [Pascal Picq](#) tarafından geliştirilen bu bakış açısı, ilk hominidlerin incelenmesine dayanmaktadır. İnsanlığın [Homo sapiens'in](#) ortaya çıkışından sonra ortaya çıktığını iddia ediyor .

Paleoantropologlar ve [sosyal bilim araştırmacılarının](#) çoğu için biyolojik evrim kültürel evrimden önce geldi, ancak kültürel evrim biyolojik evrimin etkilerini aştı; yani bu paradigmaya göre kültür, toplumsal dönüşümleri ve insanlar arasındaki farklılıkları genetikten daha iyi açıklayabilir. Paleoantropologlar biyolojik yaklaşımla bir noktaya kadar hemfikirler; onlar da kültürün gerçekten de (doğa düzeninin) antropolojik bir verisi olduğunu kavrarlar. Ancak, kültürün hayvan türlerimizde yaşamındaki yeri olan özel bir nüans eklerler:

" *Türümüz Homo sapiens'in* kökenleri kesinlikle Afrikalı ve 200.000 yıldan daha eskiye dayanıyor. Ancak *Homo sapiens'in* belirli toplulukları tarafından taşınan kayda değer bir devrim gelir : süsleri ve mezar mobilyalarını unutmadan tüm biçimleriyle - müzik, gravür, resim, heykel gibi görünen sanatla sembolik devrim. "

Homo sapiens'in her zaman bir insan olmadığını anlayabilmek için paleoantropologların bu özel fenomeni anlamaya çalışması gerekiyordu. İnsanlığın aslında bizim buluşumuz olduğu konusunda geçici ama güncel bir sonuca vardılar:

"Bu, şempanzeyle paylaştığımız son ortak atamızın ötesine uzanan, zorunlu olarak bilişsel bir alt tabakaya dayanan psişemizin bir inşasıdır. Şempanzeler evrimleri sırasında insan olmadılar; erkeklere gelince, onların insan oldukları kesin değildir. "

Bu anlamda bu araştırmacılar, insanın mutlak bir kavram olmaktan uzak olduğunu ve türümüzün özgünlüğünü kavramak için türü idealden ayırmayı başarmanın gerekli olduğunu doğrulamaktadırlar. Bu analiz açısından insan, türümüzün [zihninde](#) bir yaratıma dönüşür . Paleoantropolog [Pascal Picq](#) şu soruyu soruyor:

" [İnsanın](#) özelliği tam olarak şu soruyu sormak değil midir: " İnsan nedir? »Ve bu anlam türümüz [Homo sapiens'e](#) özgü [müdür](#) ? Bu durumda tarih öncesi olarak bilinen diğer erkekler insan mıydı? "

Özetlemek gerekirse, bu yaklaşıma göre, tarih, insan bilgisi ve "insan" gerçeğinden oluşan insan kültürü, türümüzün tuhaflığına benzeyen şeyin yaratılışını oluşturur.

Estudam-yenidogan

Bu yaklaşıma karşıt olarak [Edward Osborne Wilson](#) ve onun kültürün genetiği değiştirdiğini ve insan davranışının ve özgüllüğünün açıklayıcı faktörlerinin tamamen biyolojik olduğunu altını çizen [sosyobiolojik](#) yaklaşımı vardır. Sorunun etrafındaki bahis önemini koruyor ve söz konusu cevap, davanın kaynaklarına rağmen çözülmüdü.

Alternatif önerme: Kültürel ötekilik, kaybolan belirli ötekiliğin yerini alıyor mu?

İnsan türü yalnız bir tür haline geldi. (Fr. kolejinde JJ Hublin kursu). Ötekiliğin (melezleşme yoluyla) uyarlanabilir bir zorunluluk olduğunu kabul edersek, melezleşmeye izin veren türlerin çoğulluğunun ortadan kalkmasıyla eşzamanlı olarak ortaya çıkan kültürel çatallanma olgusunu fark ederiz.

Birçok sosyal türün çevre ile etkileşimlerinin uyum sağlama kapasiteleri çok önemlidir. Yine de hepsi, bireyler arasında katı bir davranışsal katılığı korur. Bu katılığa belirli bir oyun (I) geliştiren tek türüz. Lévi Strauss, bir grubun zayıf bir davranış değişikliğinin (örneğin liderlerin çokeşliliğinin), yineleme yoluyla, güçlü yapısal sapmaları nasıl tetikleyebileceğini ve bunun ötesinde, kültürel bir çatallanma başlatabileceğini gösteriyor.

[\[ref. gerekli\]](#)

İnsanın doğası hakkında özet

Son olarak, "insanın özelliği nedir?" Şüphesiz her şeyden önce biyoloji ve [felsefedir](#). Bu aynı zamanda [paleoantropoloji](#) ve [sosyobiolojide](#) olduğu gibi bilimde de sorulan bir sorudur.

Biyoloji açısından bakıldığında, bu soru beşeri bilimlerdeki araştırmacılar ve eğitimciler için ilgisiz görünebilir. Paleoantropoloji, [Homo sapiens'in](#) biyolojik yönlerine odaklanırken, soruya ilginç bir cevap verir. [Pascal Picq'ten](#) bir alıntı bu bilimsel pozisyonu özetliyor:

"İnsan aslında ortak tarihi mirasımıza dayanan, ancak tüm bunlar için açık olmayan bir insan icadıdır. *Homo sapiens* fiilen insan değildir. "

Felsefe ve din için "insan doğasının" özü sorusu etrafında soyut tartışmalar halen devam etmektedir.

Fransız filozof [Élisabeth de Fontenay](#), *The Silence of the Beasts, Philosophy to the Test of Animality'de*, "insana özgü" veya "insan doğası veya özü" *nün* herhangi bir tanımının tehlikeli (ve benzersiz olarak [Avrupa](#) kökenli) olduğunu düşünür. Bu tanıma uymayanları *daha az* insanlığa indirgemek için dışlayarak, onları geçerli olamayacak kadar genel bir terim olan "[hayvan](#)" in -çoğunlukla imrenilmeyen- kaderine yaklaştırıyor, " felsefi bir bakış açısı".

"İnsanın Kendi" için başka bir yaklaşım: insan türü, artık belirli bir ötekiliğe sahip olmayan tek türdür (bu ötekilik, bir türün uyarlanabilirlik / melezleşme açısından hayatta kalması için gereklidir). Tüm sosyal türler, çevre ile davranış açısından son derece dövülebilirken, katı bir türler arası tarih-ötesi davranışsal katılığa sahiptir. Bu davranışsal katılığın zincirlerinde yalnızca insan türünün belirli bir oyunu (JE) vardır. Benim hipotezim, diğer türlerdeki bu gizli ama algılanamayan "oyunun", spesifik ötekiliğin olmaması (ilgili tür yok) nedeniyle arttıdır. Bu davranışsal ötekilik (Lévi Strauss tarafından alıntılanan liderlerin çokeşliliği gibi), yineleme yoluyla, özgül ötekiliğin (KERCOZ) yerini alabilecek kültürel bir ötekiliğe neden olur.

Kültürel evrime yaklaşım: sosyal öğrenme ve taklit

Andrews Üniversitesi'nden (Birleşik Krallık) evrimsel biyolog Kevin Laland, insan kültürünün evrimiyle ilgilenen meslektaşlarının yardımıyla, sosyal öğrenmenin göreceli önemini ve başkalarının gözleminde davranışların kazanılmasının diğerlerine kıyasla göreceli önemini inceledi. bireysel yenilik

Deneyimlerinden elde edilen gözlem, kazanan stratejinin yenilikten ziyade taklit olduğudur. Bu nedenle, insan türünün kültürel evrimiyle ilgili bu sonucun genel bir anlamı, evrimsel başarımızın [sosyal ağlar](#) oluşturma ve kimi, neyi ve ne zaman kopyalayacağımızı bilme yeteneğimizde yatabileceğidir.

İnsanlığın birliği

In felsefesi

antik çağ

İnsanlığın birliği fikri, köleler, barbarlar, kadınlar, diğerleri gibi birçok istisna dışında en eski zamanlarda ortaya çıktı ...

In [China](#), [Konfüçyüs](#) (551-479 BC), çağdaş bir [öncesi](#) - [Sokrates](#), bir siyasi' yanı sıra bu dönemin merkez gücü, erdem merkezi adamın etik ideali, bir çöküşün iklimde, önerilen ideal (*Röportajlar*).

[Ren](#) veya [Jen](#) "erdemidir *insanlık* ait", insan [onuru](#), insanlık ve duygusu [bilgelik](#) . *Dao* Yolu (veya [Tao](#)), *ren'in* yanında, eskilerin yoludur. Ama insanın edindiği bu "insanlık", Yaratılmışların ölçeğinde aynı seviyede yer alan diğer hayvanlara benzer sıradan, sıradan, güçsüz ya da akılsız, sıradan insaninki değildir.

Ortaçağ

Estudam-yenidogan

Bu not edilmelidir [Ortaçağ'da](#) entegrasyonunu [kavramları](#) arasında [Metafizik](#) içinde [Batı'da](#) ([Thomas Aquinas](#) gelen) [borsalarında](#) Arap dünyasıyla gerçekleşti. Bu olasılık, büyük [dinler](#) arasındaki [antik felsefenin](#) temel kavramlarına yaklaşım benzerliğinden kaynaklanmıştır ; ikincisi, esas olarak [Aristoteles](#) tarafından [metafizik](#) sorularda temsil edilmektedir : [töz](#), [varlık](#), [öz](#), [varoluş](#) .

[Işıklar](#)

Kolektif kader nosyonu geliştirilmiştir [xviii inci yüzyılın](#) tarafından [filozofların](#) kavramları üzerinden, [doğal hukuk](#) . [xix inci yüzyıl](#)

Kolektif kader fikri meydan [xix inci yüzyıla](#) tarafından [Arthur Schopenhauer](#) ve [Friedrich Nietzsche](#) .

[Auguste Comte](#), Büyük Varlık ve İnsanlık dini olarak adlandırdığı şey aracılığıyla insanlık fikrini aldı (bkz. [Dini Pozitivizm](#)) : bu [ideoloji](#) aslında [Tanrı'sız](#) bir din önerdi . O, haleflerinden bazıları tarafından çabucak bozuldu. Örneğin, [Charles Maurras](#) [edildi](#) esinlenerek [sübjektif sentez](#) içinde [Auguste Comte](#) ([1854](#)) ve Büyük Varlık azaltılmış [ulus](#) . Fransa'da [milliyetçiliğin](#) modern biçimlerini tanıttı ve bazen aşırılık yanlıları olmak üzere birçok [siyasi harekete](#) ilham verdi .

[xx inci yüzyıl](#)

[Henri de Lubac](#) ateist hümanizmini eleştirdi [xix inci yüzyıl](#) (ayrıca [Auguste Comte](#), [Feuerbach](#), [Marx](#) ve [Nietzsche](#)) .

[Teknik ilerleme](#) "tanımına beklenmedik değişikliklere neden olacak [insanın](#) eylem de dahil olmak üzere", [genetik](#) ve [cyborglar](#) . Örneğin, [bilim kurgu yazarı Isaac Asimov](#) , [robotlara](#) verilen yetkileri çerçevelemek için robotiğin [üç yasasını](#) dile getirdi ve romanlarının birçoğunda bir [robotu](#) neyin 'insanlığın bir üyesi yapacağını merak etti .

Bazı modern felsefi akımlar [insan doğasının](#) varlığını reddetmiştir . Örneğin, [doğanın](#) "toplumsal ilişkiler dizisine" ([Karl Marx](#)) indirgendiği Marksizm için durum böyledir . Aynı perspektifte, Fransız [varoluşçuluğu için](#) , "varoluş özden önce gelir" ([Jean-Paul Sartre](#)) , öyle ki, dar anlamda insan doğası yoktur. Diğer birkaç çağdaş filozof, insan doğasını tanımlama girişiminde bulunmaya devam ediyor.

İnsanlık nosyonu, genellikle " [insani](#) " kelimesiyle özetlenen, tüm türe yayılan [dayanışma](#) nosyonunu doğurmuştur .

Bu nedenle insanlık, [kültürel](#), [etnik](#), [dini](#), [felsefi](#), [cinsel](#), [coğrafi](#) veya diğer farklılıkları ne olursa olsun, tüm [insanlardır](#) .

[dinde](#)

[In hristiyanlık](#)

İnsanlığın birliği iki şekilde olur:

[İnsan doğasının birliği](#)

Her birey düzeyinde beden, [zihin](#) ve [ruh](#) tek bir [doğayı](#), insan doğasını oluşturur.

[Aziz Paul](#) aslında doğruluyor:

"Barış Tanrısı'nın kendisi sizi bütünüyle kutsasın ve içinizdeki her şey, [ruh](#), can ve beden, Rabbimiz İsa Mesih'in geleceği güne kadar azarlamadan korunsun! "

[Roma Katolik Kilisesi](#) şu şekilde ifade eder:

"Ruh ve beden birliği o kadar derindir ki, ruhu beden formu olarak görmek gerekir; yani maddeden meydana gelen bedenin insan ve canlı bir beden olması ruhanî ruh sayesinde; [ruh](#) ve madde, insanda iki değil [doğa](#) birleşmiş, daha çok sendika tek doğa" oluşturur.

[Yaratılış Birliği](#)

Öte yandan insan, [Kutsal Ruh](#) aracılığıyla, tüm canlılarla birlikte, [ruh](#) birliğine de sahip olan [Yaratılış](#) birliğine dahil olur . [Eucharistic Dua](#) IV nedenle "bütün yaratma" ifadesi söz:

"Çocuklarınız olan bize, çok iyi Baba, Tanrı'nın kutsanmış Annesi Meryem Ana ile, Havarilerle ve tüm azizlerle, krallığınızda, elimizden geldiğince, tüm azizlerle sonsuz yaşamın mirasını bağışlayın. Yaratılış sonunda günah ve ölümden kurtuldu, dünyaya tüm lütfu ve tüm iyiliği verdiğiniz Rabbimiz Mesih aracılığıyla kendinizi yüceltin "

[Aziz Pavlus](#), Tanrı'nın planının "her şeyi, Mesih'i, göksel ve karasal varlıkları tek bir Baş altında toplamak" olduğunu söyleyerek, varlıkların ortak kaderini de teyit eder.

[In İslam](#)

İslam'da, Hıristiyanlıkta olduğu gibi, insanlık, Kuran'da ilk erkek ve ilk kadın olarak görünen [Adem](#) ve eşinden (İslam geleneğinde [Hawwâh](#) olarak adlandırılır) [türemiştir](#) .

İnsanlık tek bir aile olarak görülüyor ve çeşitliliği onu birbirini zenginleştirme fırsatı yapıyor:

Estudam-yenidogan

"Benzersizlik, bir lanet olmaktan çok, tam tersine ilahi bir rahmet olarak takdim edilir ve Kuran'ın amacını aydınlatarak teyit ettiği:" Ey insanlar! Sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık ve birbirinizi tanıyasınız diye sizi milletler ve kabileler kıldık." Bu nedenle, insan toplumlarının çoğulluğunun amacı, karşılıklı bir bilgi dinamiği yaratmaktır. "

Yasa

uluslararası hukukta

30 Mart 2006 UNESCO'da ([Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü](#)) "İnsan türü kendini evcilleştirebilir mi?" konulu bir sempozyum düzenlendi. ". UNESCO Genel Direktörü Bay [Matsuura](#), daha sonra bu sorunun iki konusunu açıkladı: bilimsel konu, aynı zamanda etik konu ve konuyu şöyle açıkladı: "Tarihinde ilk kez, insanlık bu nedenle türümüz ve onun geleceği hakkında normatif ve yasal nitelikte siyasi kararlar almak. Herkesin işi haline gelmesi gereken etik ilkeleri geliştirmeden bunu yapamaz. Çünkü bilimler ve teknikler kendi başlarına ortaya koydukları sorulara çözüm getirmezler. Sahte [bilimin](#) olası sapmalarıyla karşı karşıya [kalarak](#), insan onuru ilkesini yeniden doğrulamalıyız. İnsanın araçsallaştırılmamasının gerekliliğini ortaya koymamızı sağlıyor" dedi. Genetik kırılma içinde bu şekilde kavranan insan türü, yasal statüsü sorusunu gündeme getirir: Bir hukuk konusu mudur? Kendi içinde korunuyor mu? Nasıl korunur?

Paradoksal olarak, konferanslar insan türü ve geleceği üzerinde giderek daha fazla ısrar ederken, uluslararası metinler şu an için insan türünü açıkça ona eklenecek bir aygıtla korumamaktadır.

İnsan türünden bahseden birkaç nadir metin, metnin gövdesinin hükümleri için genel bir temel olarak bunu girişlerinde yapar, bu nedenle doğrudan insan türünün kendisini korumayı amaçlamaz; Bu nedenle , *27 Kasım 1978'de Paris'teki UNESCO genel konferansının yirminci oturumunda*, üyelerinin hiyerarşik olmamasını sağlamak için *alkışlarla kabul edilen Irk ve Irk Önyargıları Bildirgesi'nin* önsözünde okuyabiliriz : paragraf 5: "İkna olmuştur. insan türünün içsel birliği ve sonuç olarak, felsefenin, ahlakın ve dinin en yüksek ifadeleriyle tanınan tüm insanların ve tüm halkların temel eşitliğinin, bugün etik ve bilimin birleştiği bir ideali yansıttığını ". Burada, insan türünün korunmasını ve tam olarak Bildirge hükümlerinin konusu olan üyelerinin hiyerarşikleştirilmesinin yasaklanmasını birbirine karıştırmamalıyız.

[Oviedo Sözleşmesi](#) (*İnsan Hakları ve Biyoloji ve Tıp Uygulamaları konusunda nsanoğlunun Saygınlığının için Sözleşmesi*), içinde geliştirilen İnsan Hakları ve Biyotıp Sözleşmesi , [Avrupa Konseyi](#), 4 Nisan 1997 tarihinde, ayrıca atıfta önsözünün 10. paragrafındaki insan türü: "İnsanlara hem bir birey olarak hem de insan türüne ait olması bakımından saygı duyma ihtiyacına inanarak ve onun haysiyetini sağlamanın önemini kabul ederek [...]" . İnsan türü, ilk olarak, korunmasını temel alacak bir hukuk öznesinin bir niteliği olarak sunulur; bununla birlikte, UNESCO Genel Direktörünün sorunu, sözleşmenin gövdesinde, Sözleşmenin IV. Bölümünde yer alan "İnsan genomu" ile ilgili "İnsan genomuna müdahaleler" başlıklı 13. maddesinde bir yankı bulmaktadır. Nitekim bu makale, "İnsan genomunu değiştirmeye yönelik bir müdahale, ancak önleyici, tanısallık veya tedavi edici nedenlerle ve ancak amacı yavruların genomuna bir değişiklik getirmek değilse yapılabilir. Bu metin, yalnızca bireyin kendisinin genetik tanımıyla değil, aynı zamanda onun genetik mirası yoluyla soyundan gelenlerle ve dolayısıyla türlerle de açıkça ilgilidir. Ancak bu şekilde geliştirilen koruma mutlak değildir. Gerçekten de, metin, yalnızca soyundan gelenlerin genomunun değiştirilmesini, bu değişiklik izlenen amaç olmadığı sürece yasa dışı olarak tutar; *tersine*, dölün genomu, genomun modifikasyonu için doğrudan motivasyon değilse, müdahaleye maruz kalan kişiyle ilgili "önleyici, tanısallık veya tedavi edici nedenler" tarafından yönetilen durumlarda bu değişiklik yasaldır.

Prosedür geleneksel olarak plenipotentiary (Devlet Başkanı, Dışişleri Bakanı, vb) ve bir imza oluşur [onaylanmasına](#) her bir Devlet için yetkili organ spesifik tarafından bu imzanın onay oluşur ki böylece bağlandı, etkili devlet antlaşmaya Böylece, uluslararası kongre teorik içinde (imzalı edildikten sonra, bu onaylanmıştır yalnızca pozitif hukuk değere sahiptir [Fransız kanunlarına](#), onaylama eylemidir [Cumhurbaşkanı](#) maddesi 52 uyarınca, [Anayasa'nın](#), Anayasanın 53. maddesinde sayılan hallerde [Parlamento](#) tarafından yetkilendirildikten sonra). Bu korumanın kapsamı bu nedenle çok görecelidir. Bu anlaşmaların hukuki değeri, her bir hukuk sisteminin insan türüne karşı neyin suç teşkil ettiği konusundaki anlayışına bağlıdır. Fransa kısa süre önce, insan türünü açıkça korumayı amaçlayan ilk özel mevzuattan birini kabul etti.

Fransız hukukunda

29 Temmuz 1994 tarihli insan vücuduyla ilgili yasa ([biyoetik](#) yasalardan biri), Fransız [yasalarına](#) "Hiç kimse insan türünün bütünlüğünü ihlal edemez" hükmünü getirmiştir (madde 16-4). 1st paragraf [fransız sivil kod](#)). Bu

Estudam-yenidogan

hüküm, bilimsel araştırma ve tıbbi uygulamayı yönetmesi gereken genel ilkelerden biridir (Madde 16 ila 16-9 c.civ.). Bu yasağın kapsamı ve pratik anlamı hakkında önemli tartışmalar vardır: Gerçekten de, 16-4. maddenin sonraki paragrafları [öjeni](#), üreme klonlaması yasaklarını belirtmektedir (bu yasak, 7 Ağustos 2004 tarihli biyoetik yasasıyla getirilmiştir.) ve "kişinin soyundan gelenleri değiştirmek amacıyla genetik özelliklerin" değiştirilmesi. Dolayısıyla, ilk paragraf diğerlerinden bağımsız olarak yorumlanmalıdır ki bu, insan türünün bütünlüğünü zedelemeye yönelik yasak, öjenik uygulamaların yasaklanması ve klonlama yasağı arasında bir ayırım yapmak anlamına gelir, bu durumda ilk paragraf muamma kalır? Yoksa bu ilk paragraf sonraki paragrafların ışığında mı yorumlanmalıdır ki bu durumda insan türünün bütünlüğü öjenik veya klonlama eylemlerinin gerçekleştirilmesinden etkileneyecektir?

Bu yasakların cezai tercümesinde istisnai olarak bir cevap aranabilecek gibi görünüyor: Gerçekten de, [Fransız Medeni Kanununda](#) ve [Ceza Kanununda](#) görünen metinlerin aynısı, üstelik aynı kanunlarla getirilen metinler. 1994 yılından bu yana Ceza Kanunu'nun 511-1 maddesi ile [ceza hukuku](#) kapsamında korunan, hayvanları ciddi istismarlardan koruyan kitapta (Ceza Kanunu'nun V. Kitabı), insan türü 7 Ağustos 2004 tarihli biyoetik kanunu ile koruma altına alınmıştır. Kitap II'de kısmen taşınan onu koruyan hükümler, şimdi [insanlığa karşı suçları](#) cezalandıran Başlık I başlığını, yani "insanlığa karşı ve insan türüne karşı suçlar" başlığını paylaşıyor ve ona alt başlık ayırıyor. " *İnsan türüne karşı suçlar* " başlıklı II . Madde 214-1 ve devamında gruplandırılmıştır. Bu hükümlerin amacı, insan türünün tüm genetik özellikleri olan biyolojik özelliklerini korumaktır:

- " kişilerin seçilmesini örgütlemeye yönelik [öjenik](#) uygulamaların" bastırılmasıyla (Ceza Kanunu madde 214-1). Ayrıca [Danıştay'ın](#) 25 Kasım 1999 tarihli *Biyoetik Kanunlar: Beş Yıl Sonra* raporunda, [tıbbi yardımcı üreme](#) uygulamalarını uygulamalara [benzetmemek](#) için bu tanımın seçmenin *sistematik doğasını* içermesi gerektiğini belirtmiştir . : sistematik olmayan yapıları, " özellikle ciddi bir hastalığın ilanıya karşı karşıya kalan çiftler için [[doğası gereği](#) koşula bağlı] belirli seçimler" gerekliliği ile değerlendirilir . Bu kriterin uygunluğu, başka bir ayırım kriteri olarak öne sürülen doktrin tarafından eleştirilir: terapötik çerçeve; ya da yine, doğmamış varlığa karşı empati duygusunun motive ettiği seçilimi, "en hastada tedavi edilemez olarak kabul edilen belirli bir ciddiyet hastalığından" ayırt etmek için insanı bir araç olarak değil, bir amaç olarak görmemiz gereken [Kantçı](#) ayırım üzerine . teşhis zamanı "(madde 2131-1, 2131-4, 2131-4-1, 2141-2 [Halk Sağlığı](#) Yasası), bunun faydacı bir duygu tarafından motive edilen seçimin, insanın gelişimine izin vermek zorunda olduğu algısı Türler;
- insan [üremesinin](#) cinsel doğasına zarar vermek (farklı [genetik](#) mirasa sahip [gametlerin bir](#) araya gelmesinden oluşan) ve insan türünün [biyolojik](#) çeşitliliğine büyük ölçüde zarar vermek olarak [üreme klonlamanın](#) (Ceza Kanunu madde 214-2) baskılanmasıyla (ki bu da adaptasyon faktörlerinden biridir). [Terapötik klonlama](#) hasta kişinin hücrelerinden bir insan embriyosunun oluşturulmasında oluşan kök hücreler toplanmış ve daha sonra, hastanın vücudu ile bir doku ya da genetik olarak uyumlu temin etmek üzere kültürlenir ya da bunun vücuduna implant sağlamak için organizma yeniden oluşturur olduğu kusurlu hücreler, insan türünün koruması altında değil, Ceza Kanunu'nun V. Kitabında (Md. 511 -17 ve 511-18 Ceza Kanunu) [embriyonun](#) koruması altında bastırılmaktadır . Ayrıca, [suç](#) terapötik bir klonlama olan [suç](#) (7 yıl hapis maksimum ve cezası € 100,000 klonlanmasının suç bir iken ince), [suç](#) (ceza, sadece suç öjeninin, 30 yıllık bir süre gibi ' hapis ve 7.500.000 € para cezası). Tedavisinde bu fark ancak, aynı zamanda, bir itibaren ölçüde eleştirilmektedir [antropolojik](#) bakış açısından hala Kant ayırım, terapötik klonlama düşürdü mertebesine insan hayatının algılama göre, [ilaç](#) ile (karıştırılmamalıdır [bebek](#)). [ilaç](#) oluşur, hasta çocuğu olan ve ikinci çocuk sahibi olmak isteyen bir çift için, göbük bağından hücrelerin alınmasıyla, küçük kardeşin hücrelerinin genetik uyumluluğunun yaşlıyı kurtarmak için sunabileceği fırsatı değerlendirmek, bağış yapmak bu çocuğun yaşamına sağlıklı erişimini hiçbir şekilde engellemeyen kan ve hatta omurilik), dolayısıyla en azından üreme klonlaması kadar ciddi görünebilecek yöntemler; Bununla birlikte, diğer yazarlar, bu tür bir araştırmaya devam etme motivasyonunun, yalnızca bencillik tarafından motive edilen üreme klonlamasına karşı, kamu yararı, [genel çıkar](#) (bugün doğan ve yarın ciddi ve tedavisi olmayan bir hastalıktan muzdarip insanlar için) karakteriyle bu farkı haklı çıkarmaktadır. çiftlerin çocuk sahibi olma isteği.

İnsan türüne karşı işlenen suçlar, Fransız [hukuk sisteminde](#) insanlığa karşı işlenen suçlardan sonra en ciddi ikinci suç grubu olarak değerlendirilebilir, Ceza Kanunu'ndaki suçlar listesinde (yukarıda belirtilen suçlardan sonra) ikinci sırada yer almakta ve [kamu davası açılmaktadır](#). varlık [reçete](#) ortak hukuk (suçlarından 10 yıl) için bir istisna

Estudam-yenidogan

olarak, 30 yıllık bir süre (bu süre çocuk erginlik yaşına ulaşınca kadar çalışmaya başlamıyor. klonlama doğmuş olurdu) tarafından, kamu eylem ilişkin insanlığa karşı işlenen suçlar, kendi payına, zamanaşımına uğramaz. Dahası, insan türüne karşı işlenen suçlarda, insanlığa karşı suçların başlattığı insanı korumanın tamamlayıcısını görebiliriz, ikincisi insanı metafizik boyutunda korur: insanlığına ve [onuruna saygı](#) ve insan türüne karşı işlenen suçları koruyan suçlar. insan maddi boyutunda: [genetik](#) tanımı ve [biyolojik](#) özgüllüğü .

İnsan ve çevresi

Birçok felsefi ve dini gelenekte, insanın diğer [canlılar](#) üzerinde bir tahakküm şekli vardır . Hakimiyet Bu tür kavuştuğu ve insan kültürleri tarafından alınan gibi görünüyor [xvii inci yüzyılda](#), örneğin, [Descartes](#) altıncı kısmen devletler [Metoduna Söylem](#) :

"[...] okullarda öğretilen bu [spekülatif felsefenin](#) yerine, ateşin, suyun, havanın, yıldızların, göklerin ve diğer tüm cisimlerin kuvvetini ve eylemlerini bilmenin bir pratiği bulunabilir. bizi çevreleyen zanaatkarlarımızın çeşitli mesleklerini açıkça bildiğimiz kadarıyla, onları uygun oldukları tüm kullanımlar için aynı şekilde kullanabilir ve böylece bizi doğanın efendisi ve sahibi yapabiliriz ”.

Egemenlik fikri, Descartes tarafından “ustalık” ve “mülkiyet” fikriyle değiştirilir.

Çağdaş biyologlara göre insan bir primattır. Çevreciler ve antropologlar için, modern çağdaş insan, dünyanın [biyotopunu](#) diğer [canlıların](#) asla başaramadığı bir oranda bilinçli olarak değiştiren bir kültürü sürdürüyor . Ancak günümüzde bu değişikliğin önemi, [atmosferimizin](#) bileşimini değiştiren [bakteri](#) ve bitkiler gibi diğer canlıların etkilerinin hala çok gerisindedir . Bu açıdan insan, doğal [çevresiyle](#) kültürel kopuş içinde olan bir hayvandır . Uygur insanların hemen hemen tüm tepkileri, yargılarını ve davranışlarını kontrolsüz bir şekilde, hatta bazıları için bilinçsizce etkileyen korku ve arzularla bağlantılıdır. Tarihsel bir vizyonun bu kültürel yönelimi, toplumsal düşünceye damgasını vurmuştur ve [Thomas Hobbes](#) tarafından dile getirilen şu sözler biçiminde bulunabilir : "İnsan, insanın kurdudur". Bu antropomorfik üstünlük vizyonları, biyosfer üzerinde uygulanan insan kültürel egemenliği ve insan türünün belirli bireylerinin diğerleri üzerindeki etkisi ile birlikte, bizi çevreleyen, bizi destekleyen ve destekleyen şeylerle karşılıklı bağımlılık ve karşılıklı bağımlılık pratik ideolojileri vardı, var oldu ve var olacak. bizi rahatlatır, doğa.

karşılıklı bağımlılık vizyonu

İnsanları [çevreleriyle](#) bağlantılı olarak tasavvur eden düşünce tarzları binlerce yıldır [var](#) olmuştur; insanın olduğu gibi algılandığı fikri, çünkü diğerleri neyse odur, üstünlük vizyonu aynı anda var olur ve var olur, ancak aynı kültürlerde değildir.

Bu karşılıklı bağımlılık vizyonu bugün hala birçok [yerli](#) ve [Amerikan yerlisi](#) arasında açıkça ifade edilmektedir . Örneğin, [Eskimolar](#) arasında türümüzü tanımlayan terminoloji kelimenin tam anlamıyla “insanlar” anlamına gelir. Bu çoğul kavram, oldukça tekil olan "insan" kavramından farklıdır. Aynı şey, kendi varoluşunu ancak başkalarınıninkile ve [Dreamtime'inkile](#) ilişkili olarak kavrayabilen [Ubuntu](#) felsefesi için de geçerlidir . Bu halklar, kendilerini dünyanın işleyişine diğerlerinin arasında yalnızca müdahil olarak görecektir. Bitki, mineral veya hayvan olsun, diğer her elementin önemi vardır ve var olma ve saygı görme hakkı vardır. Bu saygı bazen bu farklı unsurları bünyesinde barındıran bir [ruhun](#) veya bir [tanrının enkarnasyonuna](#) olan inançla açıklanabilir .

İnsanların birbirleriyle ve çevreleriyle karşılıklı bağımlılık vizyonu türü, [1980'lerden](#) itibaren söylemin, [ekolojik](#) fikirlerin ve bilginin yükselişiyle bireyci toplumlarda önem kazanmıştır . Herkesin iyiliği için [bilgi](#) paylaşımına ilişkin mevcut fikirlerde de görülebilen bu tür söylemin ortaya çıkmasını başka birkaç faktör de desteklemiştir .

Bu karşılıklı bağımlılık anlayışı bilimde, felsefi ve dini geleneklerde, özellikle de [Yaratılışı](#) bir bütün olarak düşünen Yahudi-Hıristiyan geleneğinde mevcuttur .

Yorum

İnsanlık hakkında geniş bir irdeleme yapıldığı görülmektedir.

Kişilerin görüşleri temelli olarak vurgular vardır.

Burada sevgi temelinde insanlık soyut kavramının, barışa yönelik, haklara uyarak, hak edişe göre dengelenmesi ve Yaratılış olarak tümü eşit kabul edilmelidir. İnsanlar kardeş ama tüm varlıklarda atom ve enerji olarak aynı kapsamdadır.

İnsanlık nedir, insanlık ne demek (<https://nedir.ileilgili.org/insan>)¹⁶

- İnsan olma durumu, insaniyet.
MAA: İnsanı yapan bedeni değil, kişiliği, sevgi üzerinde insanlıkta olmasıdır.
- İnsanın değerini, saygınlığını veren öz, insana yaraşır yaşama ve düşünme ilkesi, insaniyet.
MAA: İnsanı hayvandan ayıran, gönül ve aklını bütünleştirmesi, etik ilkede olmasıdır.
- İnsanların tümü, beşeriyet.
MAA: İnsanın en büyük eseri medeniyet, ama maddi değil, manevi katkısıdır.
- İnsanca davranma, insaniyet.
MAA: İnsanın insancıl davranması için, uzmanlar felsefe olarak etik prensipler saptarlar.
- Doğru [dürüst](#) insana [yakışır](#) durum, [adamlık](#), âdemiyet.
MAA: İnsana yakışır durum, ahlakta kültürel kalıp, etikte ise ilkeler şeklindedir.
- İnsanı sevme, insan sevgisi, insancıl olma, insaniyet.
MAA: İnsanı insan yapan sevgi temelinde olması, her yaratılışı sevmesidir.
- İnsanı insan yapan, insanın doğasını oluşturan niteliklerin hepsi, insaniyet.
MAA: İnsanın gönlü ile aklı birleşir ise, doğal sevgi ve insanlık bütünleşir, tek akıl benlik ve arzular ile hatayı çağırabilir.

Yorum

Burada insaniyet olarak tanımlamalar, her kültüre göre değişmektedir.

Olay özellikle hekimlikte bireye saygı ve hürmet üzere özetlenmektedir. Deontoloji Nizamnamesinde de bu vurgu vardır.

Hürmet ve saygı bir sevgi boyutu ile oluştuğu bilinmelidir. Bireyin kendisini bu yapı olarak tanımlaması bir beklentidir.

"İnsanlık" ile ilgili cümle

- *"İnsanlığın belli bir sonuca yöneldiğini gösterir hiçbir alamet yok."* - C. Meriç
MAA: İnsan geleceği bilmediği için, sonuç değil, amaç ve güdü üzerinde olmalıdır.
- *"Benim ona fenalık etmem, insanlığa aykırı bir şeydir."* - R. N. Güntekin
MAA: İnsanı zorlamak, rıza almamak, sorumluluk yüklememek, bir insanlık suçudur.
- *"Bugün her şeye karşın en güçlü günlerimi yaşıyorsam bunu gördüğüm insanlık eğitimine borçluyum."* - A. Erhat
MAA: Üzülen, ağlayan kişi temelde sevgi ve insanlıkta denilebilir.
- *"Bakışları insanlıktan çıkmış, sanki karşında ürkmüş, azgın bir hayvan var."* - A. Ümit
MAA: İnsanı hırs ve taşkınlık ile zalim boyutuna çıktığı görülür.
- *"Öyle kimseler ki, insana insanlık dersi verebilirler."* - Y. K. Karaosmanoğlu
MAA: İnsanı bir an, bir olgu insanlık dersi verebilir, doğum bunlardan biridir.

Felsefi anlamı:

Tüm insanları içine alan bütün.

İnsanın değerini, saygınlığını veren öz; insana yaraşır yaşama ve düşünme ilkesi.

Temelini antik kültür ürünlerini benimsemeye bulan ve insanlığı kendi içinde yetkin bir yetişimin ereği olarak koyan eğitim ülküsü. // Antikçağdan beri süregelen insan üzerindeki görüşlerde, "insanlık" kavramından, insanın, hayvanlık yanından ayrı olarak "insanlığı", en geniş anlamıyla insan niteliklerinin tümü anlaşılır; insanı insan yapan bu nitelikler doğaca verilmişlerdir ve insanı, insan olmanın anlamı ve ereği olarak insanlıkla ilgili olanı bilmek ve bu bakımdan bilinçlendirmekle yükümlendirirler. Böylece "insanlık ülküsü" bir eğitim ülküsü olarak belirir. Daha Hellenistik çağda, sonra da yeniçağda türlü biçimlerde dile gelen "insanlık ülküsü" iki noktada toplanır: a. Usun insana özgü olduğu inancından,usu oluşturmanın eğitim bakımından gerekli olduğu sonucu çıkar; çoğunlukla da doğa bilimleri ve teknik bir yana bırakılır, b. "İnsanlığın" insanı hayvandan ayıran tinsel yeti olarak bütün insanları kuşattığını kabul eden bu anlayıştan bir ahlaksal ödev çıkar: "Genel insanlığı" (insana özgü

Estudam-yenidogan

olanı) soy-sop, din, ulus, ırk ve uyruk ayrılığına bakmadan, her insanda tanımak ve uyandırmak. Böylece insanlık ölküsü yoluyla, usun aydınlanması, hoşgörü, siyasal eşitlik (yasalar karşısında eşit olma), ayrıca köleliğin kaldırılması ve toplumsal adaletin sağlanması gerçekleştirilmiş olur. Antikçağdan beri görülen insanlık ölküsü, ilk belirgin örneğini Cicero'nun tinsel kültür "cultura animi" özeleminde verir; Doğu çağında (Renaissance) sonra da yeniçağda doruğuna erişir: özellikle Herder, Schiller ve W. von Humboldt insanda insanlığın gelişmesini; insanın ruhsal ve tinsel yetilerinin (duygu ve us yetilerinin) uyumlu bir biçimde geliştirilmesini insanın son ereği olarak sayarlar.

Yorum

İnsan denilince insanlık olarak algılanmaktadır. Sevgi, saygı ve hürmetle yaklaşım, tüm varlıkları kucaklaması anlamındadır.

Sevgi ve insanlık ile barışa yönelik, iyilikler, güzellikler yapmak, bunu paylaşmak, eğitmek, nesiller boyunca sürmesini sağlamak olarak ele alınmalıdır.

İnsanlığı tarihsel bakışı (Google Görseller)¹⁷

Şekil 3: İnsanlığı tarihsel açıdan bakılmakta, ancak ilk insandan bugüne kadar, insanlık sadece soyut, duygusal ve farklı anlamda, sevgi ile bağlantılıdır. Tüm inanç kitaplarında bu şekilde vurgulanmakta, Yaratılıştaki, kendi benliğinde sevgi ile olması belirtilmektedir.

Yorum

Tarih olarak gelişimler belirtilmektedir. Burada temel alınan sevgi ve barışa yönelik güzellik değil, savaş ve zorbalıklar, kısaca yıkılan medeniyetlerden söz edilmektedir. Kastedilen bu yapı değildir.

Kuran Esintileri^{7,8,9}

Kuran ayetlerinde **iyilik** konusu ilgili ayetlerden yorumlar aşağıdadır:

- *Kimse, kim olursa olsun, ona kölesi olmaz, onun söylediklerini rızası olmadan, sorumluluk almadan yüklenemez. Emir ve zorlama geçerli değil, zulümdür, karşı çıkılır. Birey hakkı üstün, tüm kamu, kurum ve kuruluşlardan korunmalı, birey hakkı gözetilmelidir. İyilik ve güzellikte olunmasına karşın, yüz*

- çevirenler, karşı gelenler olabilir, suç olmadıkça birey bağımsızdır, öğüt, uyarı, isterse danışmanlık yapılabilir.
- İnsandan beklenenler: kimsenin kölesi olmamak, güzel davran, iyilikte olun, yardımlaşmaktır.**
- Barış ve iyilik sevenler zorbalardan sevilmez, onlar yüz çevirir, sizlerde aklını işletmeyenlerden onlardan uzak durmalısınız.
- Barış üzere ve iyilik seven ve yapanları kim sevemez, elbette zalim olanlar.**
- İnsan kendisinde olanı, sevdiğini paylaşması istenir, gereğinden fazlasını vermemelidir. Zorunlu haller dışında geciktirebilir ama vermemezlik yapmalıdır. İyilik ve paylaşım zorunluluk mecburiyetten dolayı olmaması arzu edilir, daha hayırlıdır.
- Zorunlu olmadan hayır, paylaşım yapan, yoksulu kendi sevdiğini paylaşan kişi sevilir, sayılır.**
- İnsanlar bazı kararları bir defada değil, özellikler ilişki kesmelerde iki defa karar vermelidir. Düşünceli, gerekçelere bakmalı ve iyilik ve güzellikte bırakmak koşulu ile vaz geçmelidir. Bireyin hakları ve sınırlarını korumak önemlidir. Hak edişler, hukuki sınırlar aşılmamalıdır.
- Her bir kişiye iyilikte bulunmalı, serbest olmalı, kendi rızası ile sorumluluk almalı, zorlama yapılamaz.**
- Bazı yaratılışın kuralları vardır: 1) Kimse gücünün yeteceğinin daha azından teklif ve iş almalıdır, 2) Her kişinin yaptığı kendi lehine, işlediği kötülük kendi aleyhinedir, 3) Kendi nefsi için yaptığı, başkasının sırtından kazandığı ise kendi aleyhine olabilir, 4) Affetme, başkasından rıza almak, onu tazmin etmek ile olasıdır, 5) Nankör ve inkâr edenler ise yardım olmaz, toplumdan da dışlanır.
- Yaratılış bir kişinin yükleneneğinden fazlasını insana yüklemeyiz, kaldıramaz, teklif de olmaz.**
- İnsanların her yaptığı kendisindedir, iyilik lehine, kötülük aleyhinedir.**
- Hayra ve barışa yönelik hizmet üretenler; 1) Başkalarına da örnek olup, özendirirler, 2) Kötülük ve çirkinliği belirlenmiş olandan sakındırdılar, 3) Hayır işlerine koşarlar, 4) Hayra ve barışı hizmet üretenler yarışma içindedirler.
- Yaptıkları işlerin onucunun zarar ve zulüm yaratacağını öngörmeyen, işe başlamasın, insanlık gider.**
- Hayır işinde yarışanlar, kötülükten sakınıp iyilik ve güzelliği belirleyenler, hizmet üretirler.**
- Bazı kimseler, başkalarına iyilik, nimet gelse rahatız olur, tersi, kötülük dokunursa sevinir, ferahlar. Bu kişiler karşılıklı tuzaklar kursalar bile, abartmaları, bilim ve gerçek dışı kalmaları nedeni ile kendilerine ters düşer ve fantezide kalır, işlevleri boşa gider, zarar veremezler. Yaratılış ve bilim üzere olanlar ise korunmada, çevrelerini kuşatan bir halka gibidir.
- Bazıları tuzak kurar, iyilik ve nimette olman rahatsız eder, kötülükte sevinir, ama olay tersi olur.**
- Yaratılış üzere olan, etik ilkelerde bulunanla, zulüm yapmaz, zarar vermemek üzeredirler. Rıza ile yaklaşır ve zorlama değil, uyarı, öğüt, istenirse danışman olurlar. İyilik boyutu olarak toplumda saygı ce sevgiler kat, kar artar ve insanlardan büyük ödül alırlar.
- İnsanlar yaptıklarının karşılığını alır, şefaate ve başkası sorumluluğu almaz, iyilikte misli ile alır.**
- Zalim kişiler, hizmet adı altında zorbalık yaptıklarında, başlarına bir sorun geldiğinde de biz iyilik yapmak, barışta olmak zorunda idik derler. Gerçek ise farklıdır, içlerinde ve akıllarında sevgi, insanlık yoktur, haset ve üstünlük taslamaları vardır. Gerçeği bilir ama belirtmezler.
- İnsanların başlarına musibet, yaptıklarından gelince, buna karşı mücadele etmeli, suçlamamalıdır.**
- Her canlı ölümü tadacağına göre, yaşarken, kendisine ve topluma iyilik ve güzellikler yapmalıdır, eylem, işlev oluşmalıdır. İyilikte Yaratandan deyip, katkısı olanları dışlamak, ama negatif durumlarda da suçlamak, kendi yaptıklarını da başkasına yıkmak, bir kurtuluş olamaz. Hepsi yaratılış üzeredir, ama kendi yaptığımız, elimizle işlediğimizin sonuçlarıdır.
- İyilik kendinden, kötülük başkasından değil, sizdendir, en güçlü tanık kendimiz oluruz.**
- Teorik değil, yapılan eyleme göre karar vermelidir, faile değil, fiile, somut eyleme bakılmalıdır. Barış ve iyilik üzere çalışan belirgin değil diyorsan, zarar ve zulüm yapmak ise açık, net ve belirgindir.
- İyilik ve barış için çalışanların dostlar, kardeşler olması istenir, birliktelik güzellikler yaratır.**
- Başkasına uğursuzluk ile suçlayacağına, kendi yaptığı eylemin sonucu olduğunu düşünmelisin. İyilik senden, kötülük başkasından değil, çünkü tümünü yapan kendin, sensin.
- Doğa üzerinde uğursuzluk değil, sizin yaptıklarınızın sonucu olarak oluşandır.**
- Bir insan kendi eğitimi ve becerisinin göre eylem yapabilir. Bu açıdan başka bir yarar sağlayamaz, ne de bir zarar verebilir. Geleceği bilmediğimize göre, her işe başlarken amaç ve güdü önemli, izlem ile de etik

ilkelerde olup olmadığımız kontrol edilmelidir. İnsanlar bir eğitilmiş, bir konuyu algılamış ise, 1) Geleceği bilmediği için korunmalı, tedbir almalı, 2) Uyarıcı ve müjdeleyici olurlar, 3) Başkalarının iyiliği sevindirmeli, musibet dokununca da üzülmemelidir, tersi yapılmamalıdır.

İnsan, eğitici olmalı, uyarıcı, iyilik ve güzelliği tanımlayıcı, bilgi ve beceri kazanması sağlamalıdır.

- İki yüzlü insanlar, 1) Birbirlerine benzerler, 2) Kötülüğe özendirirler, 3) İyilikten alıkoyarlar, 4) Harcamalarında ellerini sıkırlar, yardım etmezler, sadaka dağıtacağız der, yapmazlar, 5) Yardımları kendileri değil, iyilik ve barış için çalışanlardan alırlar.

İki yüzlü olanlara güven duyulmaz, söyledikleri iyilik, güzellikte olsa bile, inanılmaz, böyle olmayın.

- İnsanlar bilimsel kanıt, veri üzerinde ise, bu bir lütuf olarak ele alınmalı, yasaklanan değil, gerçek olan üzere davranmalı, gücümüz kadar iyilik yapmalı ve Yaratılışa güvenerek, dayanarak uygulamalıdır.
- 1/88 Dedi: "Ey toplumum! Ya ben Rabbinden bir **beyyine** üzerindeysem, bana, lütfundan güzel bir rızık vermişse! Size yasakladığım şeylerde, size söylediğim aksine davranmak istemiyorum. Gücüm ölçüsünde barış ve iyilikten başka bir şey de istemiyorum. Başarım ancak Allah'ın desteğiyledir. Yalnız O'na güvendim ben, yalnız O'na yöneliyorum."

Bir insan iyilik ve güzellik üzere iş yapmak istiyorsa, bilim üzere, veri, kanıtla dayalı olmalıdır.

- Rıza olmadan, zorla, zulüm ile eziyet yaparak yapılan işler, medeniyet adına öldürülenler, bir helak olma nedeni olmaktadır. Halk zulüm yapanları sevmez, gerekçelerini de kabul etmez, bir süre sonra kovulur veya medeniyetleri yok olur. Medeniyetler halkın katkısı, desteği ve kabulü ile var olabilirler.

Toplumda iyilik ve barış için gayret gösteren varsa, toplum destekliyorsa, medeniyet ilerler, çökmez.

- Başkasının namına şefaathet yapmak olası değildir, her birey kendi yaptığından sorumlu olur. Ancak yapılan bir eylem, bir ağaç dikmek ve onun meyvelerini yiyenler, gölgesinde oturanlar, saldırdığı oksijeni alanlar ona şefaathet eder. Bir çeşme yapılıncaya, ondan faydalanan şefaathetçi olur.

İyilik için, başkasının yapacağını yapmak, yardım etmek, gönülden, isteyerek oluru kabul edilebilir.

- Bazı kişilerin davranışına bakılır, sessiz gibi görünse bile, tutum ve yaklaşımları onu tanımlar. Etik ilkelerde olandan zararlı davranış beklenmez.

İnsanları belirgin eden davranışlarıdır, ailesine iyilik etmesi, barışçıl olması, isyancı olmaması gibi.

- İyilik yapılması bir aile geleneği iken, zorbalık yapan ve eşkıya olan kişi, suçu bilerek yapıyor denebilir. **Zorlama ile, emir olsa bile suç işlenmez, bu açıdan, eşkıya olmak, kaçınılması gereken durumdur.**
- Bir kişi eğer hayır, barışa yönelik iyilikler üretmekte ise, inanıp, bilerek bilim üzere ise, bu kişiler en yüksek derecelerde olması bir hakları olmaktadır.

Toplumda bireyin tutum ve davranışına bakılır, isteyerek hayra ve barışa yönelik iş ise kabuldür.

- Hayır ve barışa yönelik iyilikler yapan, haksızlığa uğramaktan korkmaz ve ezilip horlanmaktan da korkmaz.

İnanarak, bilerek, isteyerek hayra ve barışa yönelik iyilikler yapan, korkmaz, horlanmaz, bilesin.

- İyilik, güzellik ve insanlıkta olanlar, toplumda yakınlaşma ve yardımlaşmaları ile fark edilirse önderler olur, uyarıları yapar, öğüt verir ve danışman olurlar.

- **İyilik, güzellikte olan, bilim ile uyarılar yapan, öğüt verenler, toplumda lider pozisyonadırlar.**

- 21/105 Yemin olsun, zikirden sonra Zebur'da şunu yazmıştık: Yeryüzüne benim iyilik ve barış seven kullarım vâris olacaktır]

Tarih, zarar ve zulüm yapanların yok olduğunu belirtiyorsa, varisler, iyilik, barış sevenlerdir.

- Bazı yaklaşımlar insanlığın iyiliğindedir, farkında olmazlar, bilim üzere olanlar fark edebilir, diğerleri bilinçte olmazlar.

Tedavide içilen ilaç acı olabilir, ama farkında olunmalı, iyiliklerine koşulmaktadır.

- İnanarak, hayra ve barışa yönelik iyilikler yapanlar, daha öncelilerin halefidirler, mutlaka halef kılacak, yaratılışı, bilim üzere olurlar, nankör ve sapanlardan da uzak olurlar.

Birbirine halef olanlar, bilerek hayra ve barışa yönelik olanlardır, nankörlük yapmazlar.

- Yapılan işlerde barışçıl olması, çevrenin koruması anlamında da ele alınmalıdır. Rahmet ve iyilik doğal olarak karşılıklı gözlenir. Dağayı korumak ve gözetmenin ötesinde, iyileştirilmeli daha etkin, verimli hale getirilmelidir.

Bir kişi yapacağı işin oluşması için, çevreyi bozmak değil, onları koruyarak yapar, gözetir.

- *Bir ağaç diktiğiniz zaman bir süreç sonra faydasını görebilirsiniz. Bu açıdan yapılacak yardım, elinizde fide varsa, şimdi dikin, faydalananlar size şefaht olarak geri dönecektir. Bu açıdan insanların birbiri tanıması, barış ve iyilik kavramları için bir sürece ihtiyaçları vardır. İlk intiba, yanılmalara sebep olabilir. **Bir kişinin iyilik ve güzellikte olması, yaşadığı süreçte, on yıllar içinde belirgin, netleşir.***
- *Berber olmasını istediğiniz kişiler, sizlerin düşüncede olmasıdır. Bilerek, isteyerek, eğitimi, barış ve hayra yönelik işler yapan,*
- *29/9 İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlara gelince, biz onları elbette ki barış ve iyilik severler arasına koyacağız.*
Barışa ve hayra yönelik iş yapanları, diğerleri ile olmazlar, benzerleri arasında olurlar.
- *Her toplumda yaratılış üzere olan, uyarı ve öğüt verip, danışmanlık olarak, eğitici olarak bulunan, bu işlevi yapanlar vardır. Felsefe ve yaşamları olarak, barışa yönelik, iyilikler ve paylaşılan kişiler olur.*
Bilim üzere olan, uyarıları, verilerin verdiği öğütleri, gerekenleri yapar, rahat eder, tedbir almıştır.
- *İnsanlar için en zor iş, görevini yapmak, çalışarak değer ve eser üretmenin ötesidir. Başkaları açısından, onlara örnek olmak, onlara kötülük ve çirkinlikten sakındırmak daha zordur.*
İnsan çalışarak değer, eser üretmeli, iyilik, güzeleğe yakınlaşmalı, kötülükten sakınmalıdırlar.
- *Toplumda zarar ve zulüm yapanlar toplumda dışlanırken, bilerek, isteyerek iyilik yapanlar, karşılıksız yapımları, paylaşmaları ve dağıtmalarına karşın, misli ile karşılık görür, saygı önemli düzeyde olur.*
Yaratılış üzere bilimde, iyilikte olan, yaptıkları nimetler ile misli ile ödül, bereketli yaşamı olur
- *Bir eş istenince temel karakteri olarak, sevgi üzerine iyilik ve barış seven olması istenir. Mutlu olmak ve yaşam boyu huzurlu olmak için önemlidir.*
Bir evlat dilerken, istek, arzu, iyilik ve barış seven olmasıdır.
- *Bazı kişiler ile aralarınızda bir kırgınlık, düşmanlık olabilir. İletişim ve ilişki ile temelde aynı felsefede bulunduğu, iyilik ve güzellik istenildiği, çirkin ve kötülükten kaçınmaktır. Bilim ile etik ilkeler yakınlaştırır ve sıkı dostluk başlayabilir. Aynı yolda olunca, büyük nefretlerden, yüce sevgililer çıkabilir.*
Çirkinlik ve kötülük, iyilik ve güzellikle savılmalıdır, düşmanlık araya sevgi girmesi ile bozulabilir.
- *Bir kişi düşüncesini açıklaması, onun hayır ve barışa yönelik, paylaşımlı bir yöntem olması ile, bir yeni boyut, yeni bir kazanç oluşabilmektedir. Bunlar bir artan güzellikler içinde olur, bir nimet üretici, yardım yapan, yardımı yayan olurlar.*
İyilik ve güzellik yapanlar bunun üzüm salkımı gibi yayıldığı ve geliştiğini algılarlar, mutlu olurlar.
- *Bazı kişiler menfaat için zarar ve zulmü tercih ederken, kayıp içinde olurlar, buna karşın iyilik ve güzellikler menfaat peşinde olmadan, karşılıksız işler yapsalar bile, bir saygı halkası oluştururlar.*
İyilik ve güzellikte olanlar, insanlık ve sevgide de bir emsal olarak tanımlanır, desteklenenler olurlar.
- *Cömertçe iyilik eden ve yardım eden, bu işi biliyor, becerili ve karşılıksız, iyilik ve güzellik boyutu ile yapıyorsa, aranan, danışılan ve istenilen, beklenen kişi olur.*
Anlayışla karşılayan, eğiten, destek olan ve koruyanın yanında olmak, ondan dilemek istenir.
- *Sizin inanışınız size, benimki bana, dinde, inanışta zorlama olmaz, kişi rızası ile ancak bilgi verilebilir, rıza kişiye ve sorumluluk bireye ait ise, tüm insanları kardeşlik halkasında kabul ediliyorsa bu durumda dinleyen, sorgulayan ve aynı yola sapan olabilir.*
Bir kişi karşı savaşmadıkça, zarar oluşturmuyorsa, suçlanmaz, birliktelik kabul edilir.
- *İyi olmanın gereği, ceza yapmamak ile, etik ilkeler ile bireyin haklarına saygı duymak, buna tolere etmektir. Zorlama olmadan, bilgi ve öğüt ancak verilebilir. İkna yasaktır. Hata söz konusu ise, af dilemek, tazmin etmek önemlidir. Af bireye, yapılan kişiye olmalıdır. Yaratanın affı kabulü de ancak böyle olabilir.*
Bir kimse, yaptıklarının sorumluluğunu almalı, rıza olmadan yapmamalı, ortak koşmak kurtarmaz.
- *İnsanlar belirli düzeyi, amirliği isteyebilirler, ama CV önemlidir. Eğitimi ve yaptıkları ve geçmiş buna göre öne çıkar. Şimdi yapmak istediği de paylaştığı ve verdikleridir, bunlar iyilik ve güzellik üzere olmalı, karşılıksız iletmelidirler. Bunlar yok ise, sözel anlamı olmaz.*
Son nefese kadar, iyilik ve barış sevenler olmaya çalışmalıdır, en ideal rızık, nimet bunlar olmalıdır.
- *Bir kişinin arkasında olanlar, bireyin yaptıkları sevgi üzere, insanlıkta ve iyilik, güzellikler ise melekler olduğu söylenebilir.*
İnsanın kendisi, kendi yaptığına şahittir, hayır, iyilik ve güzeleğe tanık olmak istenmelidir.
- *Zaman içinde iyilik ve doğrulukta olan, buna göre iş yapanlar ayrılmaktadır. Fark ortaya çıkar.*

Bazı kimseler, iyilik ve doğrulukta oldukları için, güvenli, emin ve sevgidedirler.

- İnsanın oluşumu, varlığının katkısı ne olabilir denirse; 1) Zenginlik ile kendi ve topluma yardım, destek ve nimet oluşturan olması, 2) Bilim ve ilim ile eğitici, öğretici, uyarıcı, öğüt ve danışmanlık yapmasıdır, 3) Yönetim ve amir olması ile toplumda adalet ve barışa yönelik iyiliklerin yayılmasıdır. Burada amaç, sevgi temelinde mutluluk, bereket oluşması ve yayılmasıdır.

İnsanlar ne ister: yaşarken, bilim, zenginlik, amir olmak, iyilik, güzellik ve nimet, bereket için.

- Bir toplum, eğer sevgi ve insanlıkta olarak, iyilik ve paylaşımı yapanları lider yapıyorsa, o toplum, adalet ile gelişim ve değişim sağlar, ilerleme üzerindedir.

Sevgide olan kişi, önderlik yapar, iyilikte, yakınlaşma, paylaşımında, insanlıkta öncüdürler.

- İnsanlar yazılı olanlar ile geniş kitleye hitap edebilir, yorumlar ile birlikte zaman sürecini aşar ve gelecek boyutu önemli düzeyde olacaktır. Bunların konusu iyilik ve barış seven kullar olarak, Evrende varis ve eğitici olurlar.

Yeryüzünde tarihe bakılınca, zalim yok olurken, iyilik ve barış sevenler varis olarak devam ederler.

- Anne bebeğini emzirirken, birçok kişi başka sütleri, mamaları önerir, ama ideal olan he bebeğin kendi anne sütüdür ve bu tartışılmaz gerektir. Bunun farkında olmayanlar olabilir, bilimsel değildirlir.

Hekimler, özellikle acil yaklaşımlarda eziyet yapıyor sanılabilir, halbuki yaşam hakkı tanımaktadır.

- Din inanışta bir kalıp olsa da temel ilke, iyilik, güzellikte olmak, bilerek, isteyerek inanarak, sevgi temelinde insanlıkta olmaktır. Yaratılış tek ve bilim üzere olan bunu algılamalıdır. Nankörlük ve sapanlardan da uzaklaşmalı, onları uzaklaştırmalıdır.

Bir geçmişe bakınca, nankörlük eden, yoldan sapanlar, suçlasalar bile esas sorumlu kendileridir.

- Bir kimse, mutlu ve nimetler içinde yaşaması için, yaratılışa uygun davranmalı, çevresini gözetmeli, iyileştirmeli, sevgi halkasında olmak için, iyilik ve güzellikte olan, uygulayanlarla birlikte olmalıdır.

Rahmet ve nimet, hayırlı ve barışıl iş yapan, bu yaklaşımı seven kişilerin hakkıdır.

- İyilik ve güzellikte olanlar, sadece bir defa değil, yaşamları, düşünceleri ve yaptıkları bilim üzere, sevgi ile insanlığın yapılanması, iyilik ve güzellik olmalıdır. Bunların iletilmesi ile hemen değil, yıllarca, on yıl gibi bir süre ile etkinliğin oluşacağını da kavramalıdır.

Zorla değil, barış seven, iyilikte olan kişi, bunu isteyerek, ömür boyu yapmaya hazır, söz verir.

- Barış ve iyilikleri seven, severek yapanların, toplumda ayrıldıkları ve kendilerine benzer kişiler arasında yer buldukları da açık ve nettir.

Barışa yönelik iyilikler, hayır içinde olanlar, elbette aynı yapıda olanlar içindedir, diğerleri dışlanır.

- İnsanlar uyarı ve öğütlerini daha etkin olması için, yazılı felsefesi ve yapılabilecekleri iletmeli, barış ve iyilik sevenlere iletmelidir. Bu şekilde bir etkinlik halkası oluşturmalıdır.

Bir ekipte olmasını istenilenler, devamlı, yaşam boyunca iyilik ve barış seven olmaları istenir.

- Yapılacaklar, iyilik ve güzelliği özeni oluşturacak şekilde yapmak, kötülük ve çirkinlikten sakınmak, sabırla çalışarak değer, eser üretmektir. Bunlar yapılabilecek en zorlu ve önemli işlerdendir.

Gelecek nesle, çalışarak kendi başlarına, rıza ve sorumluluk ile, güzellik, iyilikte olması istenir.

Kötülük ve çirkinliği belirlenenlerden sakının, zarar belirgindir, kaçmak, iyilikte olmak zor iştir.

- İnsanlar iyilik ve güzellik yaparsa ödülleri en az iki kat iken, zarar ve zulüm yapan, yaptığı suç kadar ceza alır.

Bilim ve yaratılışa uyan, onun gerekliliğini yapan, elbette hakkını, iki defa alır, sevgi, saygı kazanır.

- İnsan gelecek için arzusu, iyilik ve barış seven birilerinin vekil, mirasçı olmasıdır.

Bir birey arzusu, iyilik ve barışın devamlılığı ise, bunu sevenler ile olacağını algılar, farkındadır.

- Zarar ve zulüm belirgindir, bunlar iyilik ve güzellik olarak karıştırılmaz, çirkin olana, güzel ve iyi yaklaşım, aradaki düşmanlığı kaldırabilir, karşıdaki tam ters tutuma dönebilir, bakarsın dost bile olur.

Birisine güzellikle davranır, iyilik yaparsan, başkası çirkin, kötülükte ise, elbet sana dost olur.

- İnanarak, hayra ve barışa yönelik işler yapanlar, müjdelenenler, ücret olarak değil, bir katkı, bir uyarı, emsal olarak yaparlar.

Karşılık beklemeden yardım eden, bilerek, isteyerek hayır, barışa yönelik işler yaparsa, müjdelenir.

- Bir kişi iyilik ve güzellikler üretirse, bu bir sefer değil, devam eder, sürer, emsal olur.

Bir kişi çalışarak değer ve eseri iyilik ve güzellik için üretirse, toplumda karşılığı çok üt düzeydedir.

Estudam-yenidogan

- *Bilim üzere sevgi ile insanlıkta olanların davranışları, kendilerine verilenler üzerinde zarar ve zulüm yapmaz, onlara saygı ve hürmet ile yaklaşırlar, insanlık gereği yaparlar.*
Bir kişi iyilik ve güzellik sergiliyor, yardımlaşmada yarışıyorlarsa, onlara güven olur, kardeşirler.
- *Cömertçe iyilik yapan, bilinçli yardım yapan, isteyerek, bilimsel boyutta destek olanlar, nimetlerde sınırsız olanaklara sahip olabilirler.*
Bir bakılırsa, bilim üzere, yaratılış üzere olan, nimet üzere, istenilen, danışılan, yakarılan kişi olur.
- *Bazı kişiler sizinle savaşmıyor, mücadele etmiyor, sizi dışlamıyor, iyilik ve adaletli olmaktan men etmiyorsa onlarla çatışma değil, onlara adalet, hak ettikleri şekilde birliktelik olasıdır, bunu kullanmalıdır.*
Bazı kişiler, sizinle savaşmıyor, sizi kovmuyor, dinliyorsa, iyilik yapın, adaletli olun, gerçeği kararsınlar.
- *Bazı şeyler iyi insanın vasıflarıdır; 1) Yaratılışı tek olarak, bilime dayanır, 2) Hırsızlık yapmaz, başkasının hakkını almaz, benim demez, 3) İhanet etmez, 4) İnsanlara güzel davranır, yaşam hakkını korur, ölüm istemez, 5) İftira etmez, 5) İyilik ve güzellikleri sabırla yapar, devam eder. Bunları isteyerek, bilerek, algılayarak, bilinçli olarak yapar.*
Kişinin affedilmesi için; isteyerek, köle olmamayı, hakları çiğnememeyi, iyilik ve güzellikte olmalıdır.
- *Bazı kişiler, sonunda faklı boyutta olunca, sanki yapacak gibi, iyilik ve barış sever işler yapmak istiyordum derler. Şimdi ellerinde olan, nimetlerden paylaşırsa, verse, isteyerek verse ama vermez.*
Yaşam kadar ölüm bir gerçek ise, ölmeye önce, yapmak istediğiniz, özellikle iyilikleri paylaşın.
- *İnsanlar hata yapabilir, ancak geri dönebilir, fark edince, özür diler, af dilerler, gerekirse tazmin ederler. Bu yol açıktır. Bir daha dönmek üzere olanlar, bundan ders almış demektir. Toplum onlara destekçi de olur, arka çıkarlar.*
Kişiler, dayanışmaya girerler, bu kişilerin karakteri önemlidir, sevgi ve iyilikte olandan endişe edilmez.
- *Bir kimsenin somut yaptığına bakılır, onun iyili ve doğruluk üzere olduğu açıkça belli olur. Yaptıkları, eserleri bir değer ve anlamı belirgindir.*
Bazen beklenmedik neticeler gözlenir, birey iyilik ve doğruluk üzere ise, adalet onun hakkını tutar.
- *İnsanların eğitilmesinin anlamı; iyilik, bereket, mutluluk, güzellik, zenginliği insancıl ve etik boyut ile, barışa ve yararlı işler yapmak, bilinçli, bilerek, isteyerek oluşturmak olmalıdır. Kendini bilmesidir denebilir.*
İnsanlık: sevgi ile iyilik, zenginlik, yönetici boyutunda, bereket, mutluluk, güzellik, aydınlıktadır.

Yorum

İyilik kavramı, bireyin menfaati üzerine olabilir ama genel prensibi, etik ilkelerde olması, sevgi ile insanlık boyutunda olmalıdır.

Neonatoloji Bilim Dalında Yaşam Hakkını bir prematürede sağlamak en büyük iyilik kapsamındadır. Engelsiz bir canlı, bir insan yaratılmış olmaktadır. Bundan daha büyük bir nimet ve huzur, mutluluk olamaz, tanımlanamaz.

Kültürlere göre algılar

Kültürel yapıya göre algıların değiştiği, bazı özellikler olduğu görülmektedir.

Öncelikle kültürler parametrelerine göre (B. Güvenç)¹⁸ 6 ana grupta toplanmaktadır.

- 1) Göçebe, kabile Kültürü
- 2) Tarım ve yerleşme Kültürü
- 3) Endüstri Kültürü
- 4) Yüksek Teknoloji Kültürü
- 5) Birey Hakkı Kültürü
- 6) Karma Kültür yapısı

Sekizli öge olarak ayrıca detaylandırılabilir. Burada genel yaklaşım yapılacaktır.

Estudam-yenidogan

- a) Aile yapısı
- b) Kaynaklar, tarihçe, destan ve toplumun değerleri
- c) Çevre ve yerleşim
- d) Eğitim
- e) Din, Devlet ve İnanışlar ile Yönetim, Hukuk yapısı
- f) İnsan yapısı
- g) Sağlık
- h) Teknoloji

Burada temel ele alınanlar: 1) **Teknoloji, Ekonomi, Medeniyet**, 2) **Sevgi** ve 3) **İnsanlık, iyilik yapmak** olarak irdelenecektir.

Yorumlar Yazara ait olup, kesin değil bir görüş ifadesidir.

Teknoloji, Ekonomi, Medeniyet başlığında irdeleme

Kültürler	Teknoloji, Ekonomi, Medeniyet
Göçebe, kabile Kültürü	<p>Var olmak öne çıktığı için, tüm yapılanma, birey üstüne düşmektedir. Savaşçı ve teknoloji birey savunma ve hücumu üzerinedir.</p> <p>Kahramanlık temel bir yapıdır, bu kabilenin var oluşu üzerine olur ve nesiller boyunca destanlaştırılır.</p> <p>Ekonomi, etkin, verimli ve kullanılabilir değil, bireyin işine yaraması değil, aldığı işleve göre yürütmelidir.</p> <p>Toplumda iş bölümü farklıdır, bu açıdan beklenti önemlidir.</p> <p>Çelik kılıç olması ile Yatağan ve bunlara sahip olmak üstünlük kazandırmıştır.</p> <p>Medeniyet, temelde savaş, kazanma ve bir kabilenin hâkim olmasıdır.</p>
Tarım ve yerleşme Kültürü	<p>Sosyal sınıflar belirgin, her bireyin doğumu ile görevi ve işlevi tanımlanmış olmaktadır.</p> <p>Tarım ve üretim üzerine, olmakta, teknoloji üretilen ürüne göredir. Meksika, Orta Anadolu'ya benzer iken, İnkalar Karadeniz yapısına uygun teknolojileri vardır. Bir buğday, diğeri mısır üzerinedir.</p> <p>Medeniyet büyük, iri yapılar yapılması, bunu yapan alt kademe ölebilir ama eserden gurur duymalı ama faydalanmamalıdır.</p>
Endüstri Kültürü	<p>Fabrika ve bir endüstri üretime üzerinedir. Fabrika aile yapısında ama her birey sınıfına göre yaklaşım yapar. Üst makam sermayedar, orta tabaka memur, alt tabaka işçidir.</p> <p>Eğitim ve beceri bir üst seviyeye çıkabilme yoludur. Üretilen eser ile gurur duymalı, ama personel bu malı alamadığı da bilinmektedir.</p>
Yüksek Teknoloji Kültürü	<p>Globalleşen bir Evren, üst teknolojiye sahip olan diğerlerini kontrol eder.</p> <p>Rekabet olmasın diye, karışıklık çıkarır, terör kullanır ve teröre karşı diyerek işgaller yapar. Ne diyorsa olmalıdır.</p> <p>Medeniye Globalleşen evren, bireyin robot gibi yapıya bürünmesi istenir.</p>

Birey Hakkı Kültürü	Birey Hakkı esas, rıza ile yapar, katılır, sorumluluk bireydedir. Bu yasalarda olsa bile, ortak akıl, kamu vicdanı gibi kavramlarla ortadan kaldırılır. Hukuk yapısı temelde, bireyin hakkının tüm kamu, kurum ve kuruluşlardan korunması ve savunulmasıdır. Medeniyet bireyin sanat ve felsefe üzerinde olmasıdır.
Karma Kültür yapısı	İnsanlar modern denilen bir Evrende, birçok faktörler ile karşı karşıya kalır. Bu açıdan kendi menfaatine uygunu seçer veya seçmek zorunda kalır. Örnek olarak kültür etkisi ile evlenmeye zorlanırsa, evliliklerin yarısı olmazdı. Birey bir kurtuluş için, akademi, zenginlik ve amir olma çabasındadır.

İnsanın mutluluğu üzerine değil, insan işimizi görsün yapısındadır. Sevgi bir obje ama gerçeği tartışmalıdır.

Ekonomi teknolojiyi etkin, verimli ve fayda oluşturan, kullanana mutluluk, memnuniyet veren olmalıdır. Ucuz kalitesiz ve işleve uygun olmadığı, bu açıdan ucuz kullanacak kadar zengin değilim sözü sık kullanılır.

Neonatoloji Bilim Dalında teknoloji Yaşam Hakkını sağlaması açısından en üst düzeyde olmalı ve elemanlar bunları kullanma ve yorumlamayı da öğrenmelidir. Teknolojik yapı insan yapısı ve becerisi ile tamamlanmalıdır. Buna göre gruplandırma: ayaktan, doğumhane, birinci düzey, ikinci düzey, yoğun bakım A, yoğun bakım B olarak sınıflandırılabilir ve bunlar Bakanlık tarafından sertifikasyondan geçmelidir.

İşlevsel olanlar da seviye düşürülmeli veya kapatılmalıdır.

Sevgi temelinde kültürel irdeleme

Kültürler	Teknoloji, Ekonomi, Medeniyet
Göçebe, kabile Kültürü	Sevgi teorik ve pratik olarak önemli ama işlevsel değildir. Bir başka takımı tutan kişi evde, kabileden dışlanır, sevemez denir. Başka kabile bir düşman gibidir, düşman kızı ancak kaçırılabilir ama eş olmaz, olmamalıdır. Buna karşın cinsiyet değil, sevgi, kabileyi sevmek, bunun uğrunda ölmektir.
Tarım ve yerleşme Kültürü	Her grubun birbiri ile evleneceği kişi, doğumda bellidir, beşik kertmesi olur. İnsan bilemez, toplum bilir. Ortak akıl, toplum görüşü ve jüri sistematığı vardır, bu açıdan bireyin bakışı değil, topluma göre sevgi olur. Sevgi, işini sevgi, şevk ile yapmasıdır.
Endüstri Kültürü	Kişi yaptığı işi sevmeli, sevmiyorsa terk etmelidir. Tüm çabası bu yapıya uygun bir beceri içinde olmalıdır. Sevgi patron, sermayedarda toplanmalı, onun simgeleri sevilmelidir.
Yüksek Teknoloji Kültürü	Globalleşen Evrende, üst akıl ve üst akılın beğenisi içinde olmalıdır. Onların beğeneceği, seveceği işi yapmak olmalıdır. Sevgi onlara yaranmanın simgeleştirilmesidir.
Birey Hakkı Kültürü	Tamamen bireyin kendi kararı ve rızası içinde, ortak yaşam ve yaşlanmayı yapabileceği, çocuk sahibi olmak yetiştirmek gibi yüce duyguları vardır. Tüm edebi eserler, bu yapıda olanlardan çıkar.

Karma Kültür yapısı	Çok farklı ve karma yapı söz konusu olduğu için, her birey sevgiyi kendisine göre tanımlar. Sıklıkla bir idol, bir tanrı oluşturur ve sevgiyi bununla açıklar.
----------------------------	---

Sevgi sözünü çok kullandıktan sonra, sevgi noksanlığı düşünmek gerekir gibi görünüyor.

Neonatoloji Bilim Dalında sevmek, tüm gece gündüz çalışmak, yaşam ve ölüm arasındaki prematürelere bakmak, onlar ile varlığını bütünleştirmek ancak sevgi ile olasıdır. Bu Ünitede çalışanlar biz bebekleri seviyoruz, siz bakım yapıyor sanırsınız derler.
İşlevsel olarak, sevgi bilimde olmak, yorulmayı hissetmeden didinmek, ümit dolu neşeli olmaktır.

İnsanlık, iyilik yapmak konusunda Kültürel Bakış

Kültürler	Teknoloji, Ekonomi, Medeniyet
Göçebe, kabile Kültürü	İnsanlık, iyilik toplumu, aile ve kabile içindir. Hayatını da buna harcamalı, bunun için uğraşmalıdır. Sevgi duyulan, iyilik yapılan tümü kabiledir ve bu olmalıdır. Başka şeye kayan dışlanır ve terk eder.
Tarım ve yerleşme Kültürü	Belirli felsefe ve toplumdaki ayrılan kişiler, şiiir veya diğer yollarla iletmeye çalışırlar. Bunlara Hoca denilmektedir. Yunus Emre ve benzerleri bu insanlık vurgusu içindedir. İşini yapan memur, işini sevmelidir. Sosyal seviye içinde kalmalıdır. Bir çiftçinin kral veya yönetici kızı ile evlenmesi ancak destansı gerekçe ile olur.
Endüstri Kültürü	İnsanların dışı yönelmesin diyerek, üretilen mal konusunda bilgilendirme yapılarak sevgi ve insanlık buna hedeflenir. Bir araba daha iyi yapılmalı, sıfır hata ile üretilmelidir.
Yüksek Teknoloji Kültürü	Kişinin patron emrinde ama sendikalar ile ayrı bir güç bulmaya çalışır. Bu açıdan bağlılık para ve kazancına göre olur. İyileştirme, maaş ve ek imkanlar ile insanlık ve hak ediş tanımları ile oluşur. Maddi açı ağırırıklıdır.
Birey Hakkı Kültürü	Birey tamamen ideal sevgi ve insanlığa ulaşmak ister. Barışa yönelik, sevgi ile insanlığın, iyilik üzere olması temelindedir. Bunu felsefe olarak bir hedef olarak yapılandırır.
Karma Kültür yapısı	Birey sevgiyi ve insanlığı kendisine göre yapılandırır. Bu açıdan standart fikir söylenemez, kişiden sormak gerekir. Bazı şeyler sevgi, insanlık ve hukuk olarak tanımlansa bile, bu benim işime yararsa bunlar var demektir, başkasını düşünmez, onun lehine yapılandırır.

Her birey konuşmada yaklaşımları insanlık üzeredir, ama temelde yan cebime koy der.

Neonatoloji Bilim Dalında yaklaşımların özeti; barışa yönelik sağlıkta olmak, yaşan hakkını sağlamak, bunun için hastanın verilerini bilimsel yorumlamak, danışmanlık, sorgulamak ve ortak kardeşlik içinde birlik ile iyilik ancak sağlanabilir.
İşlevsel olarak, ben bilirim değil, bebekler bilir, verilerine göre buluş ve inovasyon yapılmalı denilir.

Sonuç

Dijitalleşme sürecinde sürdürülebilir bir başarı için dikkat edilmesi gereken hususlar (M. Akşit: LinkedIn¹⁹), yazısında başlıca vurguları:

1. *Misyon odaklı olmamak:* Neonatoloji Bilim Dalınca vizyon ve misyon, sadece yaşama döndürmek değil, herhangi bir özrü olmadan yaşatmak, normal çocuk olmasını dağlamaktır.
2. *Popülist Yaklaşım:* Amerika bir hafta içinde ventilatörden çıkmayan prematüreyi, bizlerde 100 gün sürdüğü gerçeği ile, aletten çıkarmakta, kısaca ölüme terk etmektedir. Ayrıca ötenazi uygulaması vardır. Bunun dışında, anomalili bebeklere de yaşam şansı verilmemektedir. Bu olgular ölüm oranı içinde belirtilmemektedir.
3. *Gerçekliğin yanlışlığını düzeltmek:* Prematürelerde yaşam sınırında olan bebekler, düşük olan belirtilmektedir, gebelik haftası veya doğum ağırlığı öne alınır. Gebelik haftasına göre ağırlıkları düşük olanlar tartı ile sunulmaktadır.
4. *Problem çözmek:* Prematürelerin yeterli surfaktan yapamadıkları için, her gün az miktarda takviye başarılı olmaktadır. İlk uygulama ötesinde, arada uygulama yapmak solunum problem çözmeden önemli iken, dışlandığı görülmektedir.
5. *Kötü Yönetim Kuralları:* Yenidoğan Yoğun Bakımda tüm ekip elemanları 7/24 saat etkin olmalıdır. Gece telefon ile uzmana ulaşılmalıdır. Onlarda sertifikalı yaparlar demek, kötü yönetim kuralı, sorumluluğu paylaşmamaktır.
6. *Değişime direnmek:* Her bebeğe göre yaklaşım planlanmalıdır. Flora oluşması için anne memesi ve mamaya katılan 1mL az yoğurt suyu, etkin fayda sağlarken, bir yayında zaten florada olmayan bir mikrop ile başarı elde edilmemesi örnek olmamalıdır.
7. *Yazılım geliştirmeyi kotlamadan ibaret saymak:* Prematürenin kotlaması sınırlıdır, ama Fizio-patolojik boyutları çok farklıdır. Buna göre yaklaşım yapılmalıdır.
8. *Problemler:* Prematürenin problemlerini beklememek, algılamamak ve görmemek, Yenidoğan Yoğun Bakım elemanı olmamak demektir.
9. *Derinliği fark etmemek:* Cilt, cilde temas, annenin okşamasının endojen hormon üretimi ve hem anne hem bebeğe faydasının derinliği algılanmalıdır. Önemlidir.
10. *Her firma yazılım firması olmuştur:* Devamlı bilim geliştiği için, devamlı internet algılaması ile yeni yaklaşımlar irdelenmelidir. Her bebeğe özgü, yalın ve izlem gerektirir.

Her birey kendi boyutundadır. Zarar ve zulüm yapmadıkça, kendi davranışlarıdır, karışılmaz ve bağımsız, hürdür. Ceza konusu değilse, müdahale, daha doğrusu ihbar bile edilemez.

Kıyas, yorum veya gelenek değil, yasaların yazılı tanımlamasına aynen uymalıdır. Şüphe bile sanık lehine yorumlanır. Örf nedeni ile suç işlemek, cezayı ağırlaştırıcı nedendir.

Zarar ve zulüm belirgin, rıza olmadan, zorla, dikta ile yapılan, iyilik ve güzellikler bile zorla yaptırılmaz. Basit evlilik doğrudan bireyin rızası ile, hukuka uygun, zorlama olmadan oluşmalıdır.

Neonatoloji Bilim Dalında Teknoloji, sevgi ve iyilik kavramı insanın var oluşunun boyutu ve gerçeği olan Yaşam Hakkını sağlamak, oluşturmak, eller ve bilgiler ile yapmaktır. Bundan daha mutlu olanlar söz konusu olamaz.

Kanser olan, ölüme yakın olan kişilerde, yaşamın uzatılmasının anlamı olmalıdır. Bu bireye verilmez, kazandırılmaz ise, ölümü ister, arzu eder. 1) Birey insanlarla son sözlerini söylemeli,

Estudam-yenidogan

miras paylaşımı açısından önemlidir. Miras mal, para değil, öğütler, sevgilerin iletilmesidir. Son sözlerde babanın sizi sevdiğini söylemesi, unutulmaz bir hatıra olacaktır. 2) Yaşamda yapmak istediği, yapamadıklarını gözden geçirip, yapmasa bile yapar gibi olması, onları paylaşmak istemektedir. 3) Keşke dedikleri boyutlarda ize, paylaşım, verici olmak, gönül kazanmak önemlidir. 4) Yaşamın bir özetini aktarması ile gelecek nesle, çocuklarına bir örnek, ibret miras olacaktır.

Neonatoloji de ne olabilir. Genetik Hastalıklı olan bir bebeğin annesi, bebek öldükten sonra teşekkürle geldi. 8 ay bebeğim yaşadı, ben onun sevgisi ve onun muhabbetini yaşadım, anneliği tattım dedi. Başka çocuğum olmayacak olsa bile, bu beni yeni bir kişi, sevecen boyuta getirdi dedi. Bir çocuğun yaşam hakkının sağlanması, en başta anne açısından önemli bir sevgi kazandırma boyutu olmaktadır. Zaten istenmeyen çocuk Devlet bakıma alındığı için, sevgi zorla değil, isteyerek oluşan bir boyutta kalmaktadır.

Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde çok sınırdaki bebeklerin yaşatılması için tıbbi uğraşlar, bir eğitim, bir gelişim, değişim boyutu olmaktadır. Bu diğer bebeklerin yaşaması için bir eğitici ve olanak sağlamaktadır.

En önemli boyut, bir kişinin ölme kararı verilmesi, onaylanması yapılmamakta, insanlıktan uzak, kişi yaşamının sonlanması, ötenazi kararı vermemek olmaktadır.

İnsan ancak kendisini sevgide bulabilir.

Farkındalık için yaratılış üzere, bilimsel boyut ancak ona yol gösterebilir veya farklı yönleri saptırır, sevgiyi köreltir, başka tanımlamalara yönlendirir. Kişi kendini kaybeder, benliği farklı yapıya dönüşür.

Kaynaklar

1. Technology: Wikipedia
2. Outline of technology, Wikipedia
3. What is the economic term of satisfaction? ([Alexis Flynn Popular](#). Greed-Head.com)
4. [Utility and Satisfaction-Oscar Education/Economics \(economics4bastudents.blogspot.com\)](#)
5. [satisfaction index: Yandex Görsel](#)
6. michaelhyatt.com
7. Kuran: Kuranı Kerim çözümü, [www.ahmedhulusi.org](#). 2008.
8. Kuran, Türkçe: Y. N. ÖZTÜRK, Kur'anı Kerim Meali. [www.yeniboyut.com/meal.asp](#).
9. Kuran: Mehmet Okuyan (İnternet)
10. Economy, Wikipedia
11. Love, Wikipedia
12. God is Love, Wikipedia
13. Sevme, mutlu olma değerlendirmesi (Google, Yandex görseller)
14. Humanity (virtue), Wikipedia
15. İnsanlık, [frwiki.wiki](#)
16. İnsanlık nedir, İnsanlık ne demek (<https://nedir.ileilgili.org/insan>)
17. İnsanlığı tarihsel bakışı (Google Görseller)
18. B. Güvenç: İnsan ve Kültür. Boyut Yayınları, İstanbul.
19. Dijitalleşme sürecinde sürdürülebilir bir başarı için dikkat edilmesi gereken hususlar (M. Akşit: LinkedIn)